

TURUN LINNA, Päälinna, sisäpihan kaivaus 30.9.1991 - 18.5.1992

Muistiinpanot
Leena Venhe

Kaivaus aloitettiin sisäpihan poikkimuurin itäpuolisesta alueesta. Neljä vankia kaivoi lapiolla suoraan kottikärryihin, joissa maa kuljetettiin lavalle pois vietäväksi. Kaivamisen yhteydessä otettiin talteen esiintulleet löydöt. Maa oli aluksi hyvin hiekkaista ja sekoittunutta. Alaspäin edettäessä vastaan tuli tummaa kulttuurimaata, joka seulottiin koneseulalla. Seulontapäätökseen vaikutti maan laatu ja löytöjen runsaus. Itäisen sisäpihan seinien viereen kaivettiin n. 200 cm leveä ja melko syvä (ks. pohjan korkeus kartasta) kaivanto, jonka pohjalle asennettiin valkoinen, halkaisijaltaan 11 cm paksuinen salaojaputki ja paikoitellen salaojaputken alle asennettiin vielä harmaa, halkaisijaltaan 16 cm paksuinen sadevesiputki. Pihalle laitettiin myös kaksi uutta, mustaa, muovista sadevesikaivoa. Putkien päälle asennettiin n. puoli metriä pihakiveyksen alapuolella sähkölämmityskaapeli. Ennen lapiokaivuuta poistettiin pihakiveys. Kivet otettiin talteen. Ne on tarkoitus laittaa takaisin.

Ma 30.9.91

Alue 1

Alue 1 sijaitsee linnan pohjoisseinän vierustalla. Se alkaa pihaa pohjois-eteläsuunnassa halkovasta uudesta betonitunnelista ja jatkuu itään koillistornin länsiseinään asti. Kaivannon pituus on 840 cm. Kaivanto on nyt kaivettu koko leveydeltään pohjaan. Maa-aines oli sekoittunutta purkumaata, jossa oli vähän tiilimurskaa, laastia ja tummaa hiekansek. savea. Pohjalla oli n. 10-20 cm paksuudelta tummaa kulttuurimaata, jossa oli ollut luita, mutta vangit eivät olleet ottaneet niitä talteen. Kaivettaessa paljastui pohjoisseinän alaosaa, jossa on n. 10-22 cm muusta seinästä ulkonevia kiviä alkaen 174 cm itäseinästä. Ulkonevien kivien rivistö katkeaa n. 358 cm itäseinästä n. 73 cm matkalta ja alkaa sitten taas uudelleen n. 40 cm pituisena. Sadevesikaivon itäpuolella alueen länsiosassa oli n. 140 cm pituudelta tasaushiekkää kaivannon pohjalla. Sadevesikaivon kannen halk. on 62 cm ja sen keskipiste 183 cm pohjoisseinästä ja 735 cm koillistornin länsiseinästä. Kannen korkeus on +1017-189 cm. Pohjataso maalajit alkaen itäseinästä: 557-407 cm tasaushiekkää, joka muuttuu vähitellen itäänpäin mentäessä harmaaksi käytetyksi saveksi, seassa tiilimurskaa, laastia ja palomaata. Tämän jälkeen itäänpäin om erittäin kovaa, käytettyä savea, jossa paikoitellen palonjälkiä. 297 cm itäseinästä alkaen harmaaseen saveen alkaa sekoittua tummaa, ilmeisesti palomaan värjäämää savea. Maalaji muuttuu täysin 247 cm itäseinästä, jolloin alkaa tumman palomaan ja tiilimurskan alue, seassa paikoitellen harmaata savea. 217 cm itäseinästä alkaa harmaan saven sekaan tulla ensin harmahtavaa ja sitten vaaleanruskeaa hietaa. 167 cm itäseinästä on tummaa hiekansek. savea, laastia, tiilimurskaa ja palomaata. Siirtymiset maalajista toiseen ovat vähittäisiä lukuunottamatta yhtä täydellistä maalajin muutosta: n. 70 cm itäseinästä tummaa palomaata, tiilimurskaa ja laastia. Aivan koillistornin länsiseinän vierestä ei kaivettu, joten kaivanto nousee tässä kohden ylöspäin ja on vain 25-30 pintakiveyksen alapuolella.

Otosprofiili alueen 1 eteläreunasta (140 cm pituudelta itäreunalta):

Pinta +1005-173, pohja +1005-205 cm

Pohjalla harmaa, kova, iskostunut, savensek. moreeni, johon pyrittiin kaivamaan. Pohjaan jäi kuit. moreenin päälle sen verran muita maalajeja, että edellinen pohjatasokuvaus oli mahdollinen. Moreenin päällä 10-20 cm tummaa kulttuurimaata (=hiekkansek. savea, laastia, vähän tiilimurskaa). Tästä kerroksesta löydöt. Seuraavaksi ylöspäin n. 5 cm tasaushiekkaa, jota on voinut olla enemmänkin. Tämän päällä oli pintakiveys.

Ti 1.10.91

Alue 2

Kaivettiin aluetta 2, joka on jatkoa alueelle 1. Se sijaitsee koillistornin länsiseinustalla. Alueen pituus on 620 cm. Alueelta paljastui kiveys, joka jätettiin paikoilleen. Vangit tosin olivat epähuomiossa poistaneet pari ilmeisesti kiveykseen kuulunutta kiveä. Kivet ovat lähellä toisiaan. Ne ovat pieniä ja suuria. Kaikissa kivissä on tasainen pinta ylöspäin. Kivien välissä on tummanharmaata, hiekkansek. savea, vähän tiilimurskaa ja laastia. Kivet ovat tukevasti maassa. Kiveys ei ilmesisestikään ole kokonaan esillä. Näyttää jatkuvan länteen. Kiveystä ei oteta enempää esille, koska ei tarvita leveämpää kaivantoa. Kaivajien mukaan keskellä kiveystä oli puutappi pystyssä. Tämä melko hyväkuntoinen puutappi otettiin talteen ja mitattiin. Pit. 78 cm ja halk. 2.5x3 cm. Tapin toinen pää kapenee teräväksi kärjeksi. Tapin tarkka paikka ei ole tiedossa, koska kaivajat olivat kiskaisseet sen ylös ennen paikan muistiinmerkitsemistä. Ei kiveyskivissä eikä niiden väleissä ole laastia. Kiveys on itäpäästään muodoltaan pyöreä, pohjoisreunaltaan kulmikas ja eteläreunalta viisto. Kiveystä on ehkä jossain vaiheessa purettu. Kiveyksen pohjoisreuna on melkein samassa linjassa koillistornin eteläseinän kanssa. Kiveyksen pohjoispuolelta poistettiin suuri kivi, joka oli huomattavasti korkeammalla kuin kiveys. Alueen maa-aines oli tummaa nokimaata, seassa vähän tiilimurskaa, vähän laastia ja erittäin paljon eläinten luita. Maa seulottiin. Lähes tyttäessä kiveyksen pintaa nokiläiskät vähenevät ja maa muuttuu harmaammaksi. Koillistornin länsiseinän alaosassa on n. 10-23 cm muusta seinäpinnasta ulkonevia kiviä alkaen n. 193 cm pohjois-seinästä.

Ke 2.10.91

Alue 3

Kaivettiin aluetta 3, joka sijaitsee koillistornin eteläpuolella ja porttikäytävän edessä. Alueen pituus on 448 cm. Koillistornin lounaisnurkasta 80 cm itään alkaa koko koillistornin eteläseinän alaosan pituudelta n. 20-33 cm muusta seinäpinnasta ulkonevia muurikiviä. Alueen 2 kiveyksen jälkeen on kaivannon pohjalla tummaa kulttuurimaata (savensek. hiekkaa ja siellä täällä tiilimurskaa ja laastia eli runsaasti purkumaata), nokiläiskiä ja puhdasta harmaata savea läiskittäin. Kaivettu maa oli sekoittunutta. Löytöjä saatiin talteen erittäin runsaasti. Maa seulottiin. Aivan porttikäytävän edestä ei kaivettu.

Profiiliotos porttikäytävän edestä eli itäseinän viereisestä maasta, tutkittu kohta alkaa 60 cm koillistornin eteläseinästä.

Otos 100 cm pitkä

Pintakiven korkeus porttikäytävän kohdalta +1005-144= +861 cm

Pohja +1005-178= +827 cm

Maalajit ylhäältä alaspäin:

1. kiveys 3-15 cm, kivien välit tiivistetty betonilla
2. kivien alla 1-2 cm tummaa humusta
3. ruskea tasaushiekka kivien paksuudesta riippuen 4-15 cm
4. tumma kulttuurimaa (savensek. heikka, tiilimurska ja laasti) 15-17 cm. Huom. Kerros laskee etelään, jossa on enemmän tasaushiekkaa (15-20 cm). Otoksen pohjoisosassa kulttuurimaan alla on vielä ruskeaa tasaushiekkaa, joka loppuu 118 cm koillistornin eteläseinästä. Sen paksuus on 3-12 cm. Kerros kapenee etelään.

Alueelta 3 dokumentoitiin vielä toinenkin profiiliotos. Alueen länsiprofiilista pohjoisreunasta n. 50 cm pituudelta.

Maalajit ylhäältä alas:

1. kiveys
2. kivien alla ohut laastikerros
3. humus 1-2 cm

To 3.10.91

Alue 3

Jatkettiin alueen 3 kaivamista. Alueille 1, 2 ja 3 asennettiin valkoinen salaojaputki (halk. 11 cm). Kaivantoihin laitettiin pohjalle n. 10 cm tasaushiekkaa. Putken alle tuli n. 10 cm leveä lahosuojattu lauta. Putki on n. 70-80cm, paikoitellen jopa 90 cm päässä seinästä. Alueella 2 putki kulkee kiveyksen ja koillistornin välistä. Alueella 3 putki kulkee lähellä koillistornin eteläseinää. Putki päättyy n. 145 cm ennen porttikäytävää. Salaojaputki peitettiin tasaushiekalla. Hiekkaa laitettiin niin paljon, että sen pinta oli n. 50 cm pintakiveyksen alapuolella. Tälle korkeudelle tulee sähkölämmityskaapeli. Alueelle 1 tuli n. 40 cm päähän pohjoisseinästä ja 254 cm itäseinästä pieni, harmaa, kannella suljettu salaojaputken tarkastuskaivo (halk. 17 cm). Kaivon korkeus +1005-210 cm. Sadevesiputki laskee alueen 1 länsipäässä olevaan sadevesikaivoon.

Pe 4.10.91

Alue 4

Kaivettiin alue 4, joka sijaitsee porttikäytävän eteläpuolella itäseinän vieressä ja jatkuu kiveyksen mitan eteläseinän viertä eli 260 cm. Esiin tuli siis kiveystä. Maa kiveyksen kohdalla ja kivien väleissä tummaa kulttuurimaata. Muualla maa oli sekoittunutta purku- ja kulttuurimaata. Samat kivet löytyivät Rinteen 1930-1 tekemästä tasokartasta. Korkeudetkin täsmäävät. Maa seulottiin. Löytöjä saatiin talteen paljon, esim. alueen luoteisnurkasta kolmijalkapadan kahva. Alueen eteläpäästä, eteläseinän vierustalta tuli esiin melko hyväkuntoinen, kapea, muutaman sentin kanttiinsa oleva puukeppi, jonka korkeus oli +1017-177. Samanlaisia poikkileikkaukseltaan neliömäisiä keppejä löytyi alueelta 5 kaksi. Toinen alueen keskivaiheilta ja toinen länsipäästä. Keppien korkeudet olivat +1017-177 ja +1017-181. Kepeistä on nyt ilmeisesti enää osa jäljellä. Nyt ne ovat 70-80 cm pitkiä.

Alue 5

Kaivamista jatkettiin kiveyksen jälkeen eteläseinän viertä seura-
ten alueelle 5. Alueella oli lähes pelkästään tasaushiekkaa, joka

paikoin oli sekaantunut purkumaan kanssa. Kaivettiin kovaan, harmaaseen, iskostuneeseen moreeniin asti. Kaivannon pohjoisreunalta paljastui pari suurta kiveä, ehkä nekin osa vanhaa kiveystä, jota jo kahdelta alueelta on saatu esille. Alue 5 loppuu tältä erää vanhaan sadevesikaivoon (halk. 65 cm ja kannen keskipiste 800 cm itäseinästä) ja alkaa sen jälkeen kääntyä pohjoiseen kohti alueen 1 sadevesikaivoa. Alueen 5 salaojaputki kulkee n.70-75 cm päässä eteläseinästä. Salaojaputken alla oleva sadevesiputki laskee alueen länsipäässä olevaan vanhaan sadevesikaivoon.

Alue 7

Kaivaminen aloitettiin alueella 7, joka sijaitsee päälinnan puisen ylikulkusillan alla sen pohjoisosassa. Ylikulkusillan alla oleva alue kaivettiin kokonaan ja jaettiin alueiksi 7 ja 8, joista alue 8 on eteläpuolinen. Ylikulkusillan alapuoleinen alue rajoittuu länsiosastaan sisäpihaa jakavaan poikkimuriin ja itäosastaan sisäpihan poikki etelä-pohjoissuunnassa kulkevaan uuteen tunneliin. Alue 7 on pohjois-eteläsuunnassa 270 cm leveä ja itä-länsisuunnassa 630 cm pitkä.

Alueen 7 luoteisnurkasta kaivettiin esiin n. 200x200 cm kokoinen kivikasama. Kivet ovat suurehkoja, sen verran erillään toisistaan, eri korkeuksilla ja päältä teräviä tai pyöreitä, ettei kyseessä varmaankaan ole kiveys. Ehkä ne ovat pudonneet pihan poikkimuurista sitä korjattaessa. Alueella 7 oli tasaushiekkaa, johon oli sekoittunut laastia ja runsaasti tiilimurskaa, varsinkin alueen eteläosassa.

Alueen koillisosassa, 156 cm pohjoisseinästä on sadevesikaivo.

Ma 7.10.91

Alue 6

Kaivettiin alue 6, joka sijaitsee pihan poikki pohjois-eteläsuuntaan rakennetun uuden betonitunnelin vierustalla, sen itäpuolella. Kaivannon pituus on 680 cm ja leveys vain 60-70 cm. Kaivanto oli muita kapeampi, koska alueelle asennettiin vain salaojaputki eikä lämmityskaapelia. Alueella oli vain ruskeaa tasaushiekkaa. Ei yhtään löytöä.

Ti 8.10.91

Alue 8

Vaaittiin alueen 8 pinta, jossa oli pihakiveystä. Kiveys on hyvin tasainen. Kivien välit betonia. Kiveys poistettiin. Kivet otettiin talteen. Kiveyksen alla oli muutama sentti tummaa humusta ja sen alla saman verran kovaa laastia, ilmeisesti tasaamassa kiveystä. Laastin alla oli harmaata hiekkaa 15-20 cm. Sen seassa oli hietaa, savea, tiilimurskaa ja nokea. Hiekan alta alkoi harmaa, kova kivipitoinen hieta. Suuren porrastornin pohjoisseinän vieressä oli heti kiveyksen alla erittäin tummaa, hienoa hiekkaa. Tumma hiekka ulottui tässä kohdin kaivannon pohjaan asti. Alue 8 on itä-länsisuunnassa 618 cm pitkä ja pohjois-eteläsuunnassa 235 cm leveä.

Ke 9.10.91

Alue 8

Alueen 8 kiveyksen poisto jatkuu pohjoisosastaan.

Alue 4, kiveys

Kiveys alkaa näkyä kaivannon pohjoisreunalta, porttikäytävän

edustalta. Kivet tässä kohdin ovat melko pieniä ja harvaksen, mutta kuit. kiveykseksi tunnistettavissa. Maa kivien välissä on tummaa kulttuurimaata, jonka seassa on tiilimurskaa ja laastia. Kiveyksen luoteisnurkasta poistettiin kaksi suurta kiveä (48x47 ja 30x50 cm) ennen valvojan paikalle saapumista. Ne kuuluivat mitä ilmeisimmin kiveykseen. Kiveys jatkuu eteläseinän puoleiselle kaivannon osalle asti. Täällä kiveys on ladottu melko tiiviisti. Kivet ovat suurehkoja ja tasaisia. Kivet ovat erittäin tukevasti kiinni tummassa kulttuurimaassa. Alueelle 4 ei laitettu kiveyksen takia salaojaputkea, koska sitä ei saatu tarpeeksi syvälle.

Alueen 4 länsiprofiili ylhäältä alas:

1. kiveys
2. valkoinen laasti 3-10 cm
3. humus 2-3 cm
4. ruskea hiekka 5-10 cm
5. harmaa, sekoittunut hiekka, seassa vähän savea, tiilimurskaa ja laastia (=purkumaata)

Alueen 5 pohjoisprofiili ylhäältä alas:

1. kiveys
2. valkoinen laasti 1-2 cm
3. savensekainen, harmaa hiekka 4-5 cm
4. puhdas, ruskea hiekka 30-35 cm
5. kova, vaalea moreeni

To 10.10.91

Alue 8, nokialue

Alueen lounaisosasta paljastui n. 150x175-200 cm kokoinen nokialue, jossa oli jäljellä palaneita puupaloja (10x24, 5-10x37, 4x12, 6x60, 10x40, 7x12, 6x10, 6-7x12 cm). Palojen paksuus 1-3 cm. Alue on 175-200 cm suuresta porrastornista pohjoiseen poikkimuurissa kiinni. Puunpalat ovat osittain kivien päällä. Niiden syyt ovat itä-länsi ja pohjois-eteläsuuntaisia. Muualla alueella on harmaata, kovaa, kivistä hietaa. Nokialue on hyvin selvärajainen. Siitä löytyi pienpaloja ja runsaasti ruostuneita nauvoja, joissa ei ollut palon jälkiä. Puunpalat eivät ole palanneet kokonaan. Ne ovat sisältä lahoja. Nokialueen alta paljastui sekoittunut purkumaa (=savensek. hiekka, tiilimurska, laasti) ja puunsilppua. Purkumaan alla oli tasaushiekkaa.

Pe 11.10.91

Alue 8, nokialue

Loputkin nokialueesta poistettiin. Alta saatiin laastinäyte. Nokialueen alta paljastui myös muutama uusi kivi, jotka piirrettiin karttaan.

Alue 7 ja 8

Ylikulkusillan alla oleva alue on länsipäästään n. 620 cm leveä ja itäpäästään 550 cm leveä. Alueen pituus n. 650 cm. Ylikulkusillan alapuolinen alue jaettiin kahdeksi kaivausalueeksi siten, että alue 7 sijaitsee alueen eteläosassa ja alue sen pohjoisosassa. Alue 7 on n. 300 cm leveä ja alue 8 länsipäästään 320 cm ja itäpäästään 250 cm leveä. Molemmat alueet ovat nyt lähes pohjaan kaivettu. Pientä kaivamista voi vielä ilmetä salaojaputkien asentamisen yhteydessä, jotta putket saadaan riittävän syvälle. Kaivanto näyttää nyt seuraavanlaiselta: alueiden itäpäässä ts. betonitunnelin vieressä on ja oli pelkkää heikkoa n. 100 cm pituudelta. Hiekka liittyy varmaan tunnelin rakentamiseen. Hiekan

länsipuolella on alueella 8 n. 300 cm ja alueella 200-250 cm pituudelta harmaata moreenia. Molempien alueiden länsipäässä on poikkimuriin rajoittuen kivikasaumaa. Kivet ovat melko lähellä toisiaan, varsinkin alueella 8 ja lähes samansuuruisia ts. suuria ja pieniä sekaisin (alue 8 20x20-55x80, alue 7 10x15-70x70). Kivet eivät kuit. mielestäni muotonsa ja terävyytensä vuoksi muodosta kiveystä. Ne voisivat sijaintinsa perusteella olla peräisin poikkimuurista, mitä asiaa puoltaa myös se, että kivissä oli laastia. Kivikasaumat olivat lähes yhtä suuret kooltaan: alueella 8 200x250 cm ja alueella 7 200x190 cm. Kartassa paksu katkoviiva osoittaa salaojaputken vientiä. Suuren porrastornin pohjoisseinästä ulkoni kiviä 10-35 cm. Jotkut kivet olivat näkyvissä. Joitakin kiviä peitti betoni.

Ma 14.10.91

Piirrettiin poikkimuurin itäprofiilia ja suuren porrastornin pohjoisseinän alaosaa.

Alue 9

Alue sijaitsee poikkimuurin länsipuolella poikkimuurin suuntaisesti. Alue ulottuu linnan pohjoisseinästä 800 cm etelään. Sen leveys on 200 cm. Pihakiveys harjattiin esiin, vaaittiin ja valokuvattiin. Kiveys on hyvin tasainen, suuria ja pieniä kiviä sekaisin. Rännin keskikohta kulkee n. 55 cm poikkimuurista. Ränni on tehty suorakaiteenmuotoisiksi hakatuista kivistä (18x30-15x18 cm).

Alue 4

Laajennettiin alueen luoteisnurkkaa. Maa-aines kuten edellä.

Ti 15.10.91

Alue 5

Laajennettiin alueen luoteisnurkkaa, jossa oli vain hiekkaa. Betonitunnelin kohdalla kaivannon leveys nyt 430 cm. Levennys tuli siis kohtaan, missä kaivanto kaartuu pohjoiseen ja muuttuu alueeksi 6.

Alue 9

Kaivaminen alkoi kiveyksen poistamisella. Kivet otettiin talteen. Kiveyksen alla oli kuten muuallakin muutama sentti humusta, joka on tullut kivien väleistä ennenkuin ne on betonilla täytetty. Humuksen alla oli valkoista, pehmeää laastia ja sen alla ruskeaa tasaushiekkaa.

A.Suna piirsi koillistornin länsiseinän alaosan.

L.Venhe piirsi suuren porrastornin pohjoisseinän alaosaa.

Ke 16.10.91

Ilmo Kajala piirsi koillistornin eteläseinän alaosan ja pohjoisseinän alaosan koillistornista betonitunneliin.

Alue 7

Kaivaus jatkuu. Edelleen harmaa, kova moreeni. Joukossa on hieman savea ja siellä täällä suurehkoja kiviä, joita poistettiin tarvittaessa riittävän syvyyden saamiseksi.

Poikkimuurin aukossa on syvällä harmaa, itä-länsisuuntainen sadevesiputki salaojaputken alla. Sadevesiputkea on myöhemmin tarkoi-

tus jatkaa Y-liitoksella etelään ja pohjoiseen. Sadevesikaivo tulee poikkimuurin länsipuolelle lähelle eteläseinää, jos mitään estettä ei ilmaannu.

To 17.10.91

Alue 9, pohjoisosa

Kaivaminen jatkui poikkimuurin länsipuolella pohjoisseinän vieressä. Tähän on tarkoitus kaivaa toisen kaivon paikka. Maa-aines kovaa, harmaata moreenia. Ei löytöjä. Joitakin, suurehkoja, yksittäisiä kiviä poistettiin. Kaivon kohtaa kaivettiin pohjoisseinästä alkaen 200x200 cm alueella.

Alue 9, eteläosa

Alueen eteläosassa jatkettiin ensimmäisen sadevesikaivon kaivamista kohdassa 600-800 cm pohjoisseinästä.

Ilmo Kajala piirsi pihan itäseinän alaosan. L.Venhe piirsi poikkimuurin itäpuolella pohjoisseinän alaosaa poikkimuurista tunneliin.

Pe 18.10.91

Alue 9, pohjois- ja eteläosa

Kaivaminen jatkuu. Maa edelleen vaikeasti kaivettavaa, kivistä moreenia.

Ma 21.10.91

Alue 9, eteläosa

Jatkettiin kaivamista ensimmäisen kaivon kohdalta eli 600-800 cm:n kohdalta pohjoisseinästä. Edelleen samaa, kovaa, harmaata, iskostunutta moreenia. Seassa kiviä ja savea. Kaksi suurta kiveä poistettiin kaivon kohdalta.

Ti 22.10.91

Alue 9, eteläosa

Jatkettiin kaivamista alueen eteläosassa, poikkimuurin länsivierustalla, kohdassa 700-800 cm pohjoisseinästä eli kaivon pohjaa syvennettiin, jotta kaivosta lähtevään putkeen saatiin laskua. Maa on edelleen kovaa moreenia. Musta, muovinen sadevesikaivo (halk. 40 cm) asennettiin paikoilleen. Kaivosta lähti pohjoiseen muovinen, harmaa sadevesiputki (halk. 15 cm). Putken alle laitettiin tasaushiekkaa. Putki yhdistettiin poikkimuurin aukossa kulkevaan harmaaseen muoviputkeen, joka laskee alueella 7 olevaan sadevesikaivoon.

Ke 23.10.91

Alue 10, itäosa

Puhdistettiin valokuvaamista varten poikkimuurin länsivierustaa kohdassa 800-900 cm pohjoisseinästä. Alue on jatkoa alueelle 9. Alueella on kuten edellä pihakiveystä, jota alettiin poistaa kahden metrin leveydeltä. Kiveys oli samanlaista kuin viereisellä alueella. Kiveyksen alla oli muutama sentti tummaa humusta ja sen alla tasaushiekkaa n. 20 cm. Muuten maa oli harmaata, kovaa, iskostunutta moreenia. Kaivannon keskelle kaivettiin n. 35 cm leveä, muuta kaivantoa syvämpi oja sadevesiputkea (halk. 15 cm) varten. Putki liitetään sadevesikaivoon eteläpuolelta. Kun putki oli asennettu paikoilleen, sen avoin pää suljettiin tulpalla ja putki peitettiin hiekalla.

Alue 9, pohjoisosa

Kaivaminen jatkuu. Edelleen moreenia. Kaivon kohdalla todettiin kallio, jonka pinta oli liian korkealla. Kaivolle ei saatu riittävää syvyyttä. Uutta kohtaa yritettiin kaivon länsipuolelta. Tässä oli lähes heti kiveyksen alla pohjoisseinän vieressä pohjoisseinästä ulkonevia kiviä rivissä rinnakkain. Kiveyksen alla oli tässäkin kohdassa muutama sentti tummaa humusta ja sitten heti kovaa, harmaata iskostunutta moreenia, jota on vaikeaa kaivaa lapiolla. Tasaushiekkaa ei ollut lainkaan.

To 24.10.91

Alue 9, pohjoisosa

Sadevesikaivon uuden paikan etsintää. Edelleen harmaata, iskostunutta moreenia. Nyt joukossa hieman savea. Kaivo päätettiin laittaa siis kallion länsipuolelle, jos löytyy tarpeeksi syvä kohta. Edellisen kaivon paikan länsipuolelta avattiin kiveystä n. 100 cm pituudelta ja 200 cm leveydeltä. Alue nimettiin alueeksi 11. Eteläseinästä n. 10-25 cm ulkonevien kivien eteläpuolelta paljastui aivan niissä kiinni olevia suuria ja pieniä kiviä. Ne eivät kuit. näytä liittyvän muuriin, koska niiden alla on tummaa savensekaista hiekkaa. Kivet ulottuvat kaivon puoliväliin eli n. 75 cm eteläseinästä. Kivet jätettiin paikoilleen, koska niitä ei ollut tarpeen poistaa. Kivien eteläpuolella maa oli kivistä moreenia kaivannon eteläreunaan asti.

Alue 9, eteläosa

Sadevesiputken päälle laitettiin valkoinen salaojaputki. Putkien väliin heitettiin hiekkaa. Salaojaputki yhdistettiin poikkimuurin aukossa kulkevaan itä-länsisuuntaiseen salaojaputkeen.

Antti Suna piirsi poikkimuurin itäpuolella eteläseinän alaosaa. Kaivausalueitten 2-3 maat seulottiin.

Aloitettiin Linnankadun rinteeseen sähkökaapelikaivanto. Kapea oja on tarkoitus tehdä länsi-itäsuunnassa rinnettä loivasti alas valotolpalta toiselle valotolppien sähköistämiseksi.

Alue 10, itäosa

Puhdistettiin alueen 9 eteläpuolella olevaa kiveystä suuren porrastornin länsiseinän vierestä vaaitsemista ja valokuvaamista varten kohdassa 880-1200 cm pohjoisseinästä sekä linnan eteläseinän vierustan kiveystä kahden metrin leveydeltä porrastornista 480 cm länteen.

Pe 25.10.91

Alue 9, pohjoisosa

Kaivaminen jatkui. Edelleen moreenia. Vedettiin pois suuri yksittäinen kivi (80x90 cm). Nyt on kaivettu moreenia pintakiveyksestä 155 cm alaspäin. Kaivaminen loppuu toistaiseksi tähän, koska vastaan tuli tässäkin kohdin kallio tai suuri kivi. Syvyys ei ole vielä riittävä kaivolle. Jotta uudelta kaivamiselta säästyttäisiin kalliota alettiin panostaa eli rikkoa poraamalla. Alueiden 2 ja 3 maan seulonta jatkui.

Alue 10, itäosa

Puhdistettu alue 880-1200 cm ja 0-480 cm vaaittiin. Kiveys tehty

9.

erikokoisista luonnon kivistä (5x8-25x26 cm), joiden tasainen pinta on ylöspäin. Kiveys on hyvin tasainen. Kivien välit on tiivistetty betonilla ja päällystetty piellä. Kiveyksen ränni, jonka keskikohta tässä kohden kulki n. 55-60 cm päässä seinästä, oli tehty suorakaiteenmuotoisiksi hakatuista kivistä (18x30-15x18 cm). Suorakaidekivet eivät olleet missään tarkassa järjestyksessä. Kiviä saattoi olla kolme vierekkäin itä-länsisuunnassa tai kaksi peräkkäin pohjois-eteläsuunnassa.

Kuva

Rännin nurkka oli tehty kolmikulmaisiksi hakatuista kivistä.

Ma 28.10.91

Alue 10, itäosa

Kiveys poistettiin. Eteläseinän vieressä rännin alla oli muista kaivausalueista poiketen paksu, kova laastikerros, joka oli tehty suoraan tasaushiekan päälle. Laastin paksuus oli 5-8 cm ja sitä oli 65-70 cm eteläseinästä lukien. Tasaushiekan paksuus oli n. 15 cm. Muualla tällä alueella kiveys oli tehty suoraan kulttuurimaan päälle ilman tasaushiekkää.

Aluetta kaivettiin lapioidilla kun esiin alkoi tulla runsaasti tiilenpaloja. Kaivaus aloitettiin alueen itäreunasta ts. suuresta porrastornista. Kaivettiin aluksi vain kahden metrin pituudelta. Tiilimurska-alue sijaitsee kaivetun alueen keskellä ja se on 100x25-40cm kokoinen. Tiilimurska-alueella oli savensek.hiekkää. Muualla alueella oli harmaata hietää.

Linnankadun rinteen sähkökaapelikaivanto jatkui.

Alue 9, pohjoisosa

Levennettiin kaivosta lähtevää, poikkimuurin aukkoa kohti kulkevaa ojaa, jotta putket saatiin kääntymään. Kiven porausta jatkettiin, mutta kiveä ei saatu halki. Taas uutta kaivon paikkaa yritetään kallion länsipuolelta, josta toivottovasti vihdoin löytyy kaivolle riittävän syvä kohta. Kohta löytyi ja kaivo, musta, muovinen asennettiin. Sen halkaisija on 40 cm. Kaivon reuna alkaa 175 cm poikkimuurista ja 50 cm etelämuurista.

Ti 29.10.91

Alue 10, itäosa, eteläseinän ja suuren porrastornin välinen nurkka eli eteläisin osa.

Rännikiveyksen alla olleen betonin poisto jatkui nurkassa ja eteläseinän vieressä. Laastin alta tuli nurkasta alkaen esiin tummaa eteläseinän vieressä. Maata poistettiin lastoin harmaaseen hietaan asti. Hietakerros oli muutaman sentin paksuinen. Sen alta alkoi paljastua tasaisia, suuria ja pieniä kiviä vieressä. Harmaan hiedan seassa oli savea. Pihakiveyksen alla eteläseinän oven kohdalla oli pehmeämpää laastia. Betoni oli valettu suoraan hiekan päälle. Betoni irtosi paloina.

Alue 9, pohjoiseinän vierusta
Kaivon kohta täytettiin hiekalla.

Ke 30.10.91

Sisäpihalla ei kaivettu. Itäpuolen pihakiveystä ladottiin takaisin. Kaksi ulkopuolista latojaa työssä. Kaivajat karräsivät tasaushiekkää ja kiviä kiveyksen tekijöille koko päivän.

Linnankadun rinne, sähkökaapelikaivanto.

Virransyöttö lastauslaiturin alta yritetään saada aikaan. Kaksi vankia kaivoin lapioin. Maata ei seulottu, koska kaivanto tehtiin entisen sähkökaapeliojan kohdalle vanhaa kaapelia seuraten, joka poistettiin. Maa oli jo aikaisemmin myllättyä. Esiintulleet löydöt (esim. yksi panssarinuolenkärki, jonka sähkömies löysi) ja luut otettiin talteen. Kaivannon suunta: lännestä= valotolpan kohdasta itään toiselle valotolpalle, joka sijaitsi rinteen alaosassa viiden sadevesikaivon luona. Kaivannon leveys on 30-40 cm, syvyys pohjoisreunalla n. 40 cm ja eteläreunalla n. 60 cm. Rinne laskee pohjoiseen. Kaivojen kohdalla oja kääntyy pohjoiseen alas rinnettä ja kulkee yhden käyttämättömän kaivon läpi ja käytössä olevien kaivojen välistä. Maa-aines oli tummaa humusta, tiilimurskaa ja vähän laastia. Kaivannon käänkökohdasta alkaen maa-aines muuttuu siten, että alinna on n. 40 cm hienoa hiekkaa ja sen päällä 25-40 cm savea. Sähkökaapelioja kaivettiin valotolppien sähköistämistä varten.

To 31.10.91

Sisäpihalla ei kaivettu. Pihakiveyksen laitto jatkuu.
Linnankadun rinteen sähkökaapeliojan kaivaminen jatkui.

Pe 1.11.91

Sisäpihalla ei kaivettu. Pihakiveyksen laitto jatkuu.

Linnankadun rinne

Itä-länsisuuntaiseen sähkökaapeliojaan kaivettiin lastauslaiturin kohdalle etelä-pohjoissuuntainen poikkioja, jotta saatiin virran syöttö lastauslaiturin alta. Ojan eteläpäässä siis lastauslaiturin vieressä oli monta suurehkoa kiveä vierekkäin, joista muutama jouduttiin ojaa varten poistamaan. Ennen poistamista kivet valokuvattiin. Oja kaivettiin lastauslaiturin alle asti. Laiturista jouduttiin poistamaan pari pystylautaa. Poikkiojan leveys on n. 20 cm eli se on itä-länsisuuntaista ojaa kapeampi.

Poikkiojan itäprofiili ylhäältä alas:

1. tumma savensek. hiekka eli purkumaa n. 10 cm, seassa laastia ja tiilimurskaa
2. tasaushiekka 4-5 cm
3. ruskea, savensek. hiekka, tiilimurska ja tiilenpalat n. 25-32 cm

Huom. ojan pohjoispäässä on pohjalla noin metrin pituudelta tummaa purkumaa n. 30 cm paksuudelta, eteläpäässä n. 40 cm pituudelta (eli metrit 200-240 cm) koko profiilin paksuudelta. Tumma purkumaa = savensek. hiekka.

Lastauslaiturin reuna korkeus +909

Alue 10, itäosa, II krs.

Kaivettiin mustaa maata alueen eteläreunalta lastalla. Esiin saatiin rivi tiiliä, jotka olivat pohjois-eteläsuunnassa ja vierekkäin. Välissä ei ollut laastia. Muutamasta tiilestä oli enää hahmo jäljellä.

Alue 11, I kerros

Alue sijaitsee pohjoisseinän vierellä alueen 9 jatkona. Se alkaa 200 cm poikkimuurista länteen. Pohjoisseinän vierestä on tarkoitus

kaivaa n. 200 cm leveydeltä kiveys auki länteenpäin aina puupor-taisiin asti eli poikkimuurista n. 1200 cm. Kaivantoon on tarkoitus asentaa salaojaputki ja sähkölämmityskaapeli. Kaivaminen aloitettiin kiveyksen poistamisella. Kiveys on vaaittu jo lokakuussa alueen 9 vaaitsemisen yhteydessä. Kiveys oli hyvin tasainen ja tehty erikokoisista luonnonkivistä. Kivien välit oli tässäkin kohdin pihaa täytetty betonilla ja piellä. Seinän vieres-sä kulki suorakaiteenmuotoisiksi hakatuista kivistä tehty ränni, jonka keskikohta oli n. 45 cm seinästä. Kiveyksen alla oli ohut kerros humusta, mutta ei yhtään tasaushiekkaa. Humuksen alta alkoi harmaa, iskostunut moreeni. Seassa muutama kivi, jotka poistet-tiin.

Ma 4.11.91

Alue 10, itäosa

Tumman alueen kaivaminen jatkuu. Länsipäähän paljastui kaksi uutta tiiltä. Tästä lähtien alue 10 kaivetaan lastalla.

Sisäpihan itäosan pihakiveyksen latominen jatkuu. Kaivajat kärräsivät hiekkaa ja kiviä koko päivän.

Linnankadun rinne, sähkökaapelikaivannon poikkioja
 Ojan eteläreunaa jouduttiin laajentamaan, jotta nähtiin siellä olevien kivien suhde toisiinsa. Ojan eteläpäässä oli kivien ympärillä kova, harmaa, iskostunut moreeni. N. 200 cm laiturista pohjoiseen molemmissa (itä ja länsi) profiileissa tummaa purkumaa-ta. Sen jälkeen harmaampi ja sekaisempi maa ts. välillä puhtaita hiekkakerroksia (2 kpl). Kaivajat poistivat laiturin vieres-tä pari kiveä, joita ei ehditty piirtää. Loput kivet piirrettiin ja vaaittiin lastauslaiturin alimmasta parrusta alaspäin ja kauempana olevat kivet kivistä no. 23 (ks.kartta) alaspäin. Tämän jälkeen kaivantoon asetettiin sähkökaapeli ja sen päälle hienoa hiekkaa. Lopuksi kaivettu maa laitettiin takaisin kaivantoon.

Ti 5.11.91

Alue 10, itäosa

Tumma maa ja tiilet piirrettiin, vaaittiin ja valokuvattiin.

Kuusi tiiltä ovat kaivannon keskellä vierekkäin pohjois-eteläsuunnassa. Niiden välissä ei ole laastia. Tiilien koko idästä lähtien:

22x13, 20x13.5, 20x12.5, 20x13, 19x12,5, 28x13.5 cm. Kaikki tiilet ovat viimeistä lukuunottamatta katkenneet eteläpäästä. Tiilien pohjoispuolella on kaivannon pohjoisreunaan asti tummaa savensek. hiekkaa, jossa runsaasti tiilenpaloja ja vähän laastia. Tiilien eteläpuolella maa oli huomattavasti savisempaa ja kovempaa sekä siinä oli siellä täällä pieniä palomaaläiskiä. Tiilialueen koko: leveys länsipäästä 125 cm ja itäpäästä 115 cm ja pituus n. 320 cm. Tiilialue näyttää jatkuvan länteen. Tiilialueen itäpuolella maa oli aivan erilaista eli harmaata, iskostunutta moreenia. Kaivaus-alueen kaakkoisnurkasta eli linnan eteläseinän ja suuren porras-tornin kulmasta paljastui kaksi suurta kiveä (30x65, 35x50) ja kaksi suurta kalkkilaattaa (25x55-45x50 cm) sekä näiden etelä-puolelta muutama pikkukivi. Kivien ja laattojen päällä oli hyvin ohut kerros harmaata, savista hietaa ja välissä hiedan alla ruskeaa hienoa hiekkaa, joka on niin maatumen puun väristä, että voisi ajatella seassa olevan sitäkin.

Poikkimuurin itäpuolella jatkui kiveyksen laitto.

Ke 6.11.19

Alue 10, itäosa

Kaivettiin tiilenpaloja esiin alueen pohjoisreunasta. Joistakin tiilistä näkee vain hahmon. Muuten pieniä tiilenpaloja on sikin sokin. Useat suuret palat ovat pääty tai reuna ylöspäin. Maa-aines on alueen sekä itä- että länsipäässä erittäin tummaa, nokista, savensek. hiekkaa. Seassa runsaasti suurempia ja pienempiä tiilenpaloja. Edellämainitun itä-länsisuuntaisen tiilirivin pohjoispuolella on ollut myös tiiliä, jotka nyt ovat rikkoutuneet. Onko kyse täytöstä vai onko paikalla ollut tiilipino, josta osa rikkoutunut?

To 7.11.91

Alue 10, itäosa, IV kerros

Tiilialueen IV kerrosta kaivetaan. Lisäksi otettiin paremmin esiin kalkkikivilaattoja ja yritettiin etsiä niitä lisää. Pari pientä löytyikin.

Alue 10, keski- ja etelä osa

Vaaittiin kiveyksen pintaa linnan eteläseinän vierestä kohdalta 420-750 cm. Korkeuksia otettiin kuten aikaisemminkin kaivausalueen keskeltä ja pohjoisreunalta ja rännin keskiosasta, joka oli noin 60 cm etelämuurista.

Pe 8.11.91

Alue 10, itäosa, IV kerros

Piirrettiin tiilirivin pohjoispuolisen tiilialueen IV kerros, jossa oli tiilenpaloja sikin sokin. Tiilenpalat eivät siis ole tasossa vaan ilmeisesti heitelty kasaan. Palat ovat aivan kiinni toisissaan. Välissä on vain vähän erittäin tummaa savensek. heikkaa, alueen itä- ja länsiosassa lisäksi nokea ja hiiltä. Kokonaisia tiiliä oli vain muutama.

Ma 11.11.91

Alue 10, itäosa

Kaivettiin lastalla tiilialueen eteläpuolelta kalkkikiviä etsien. Kalkkikivien länsipuolelta löydettiin kaksi vierekkäistä etelä-pohjoissuuntaista, kokonaista tiiltä ja niiden länsipuolelta erillinen, samansuuntainen, kokonainen tiili (25x13 cm). Tiilialueen eteläpuolelta löydettiin harmaan hiedan alta sekainen purkerros (hiekansek.savi, tiilimurska ja laasti). Hiedan paksuus oli 1-5 cm. Hietakerros paksuni pohjoiseen päin. Tiilialueelta poistettiin tiiliä. Alueen itäosan pohjoisreunalta paljastui kaksi peräkkäistä, erillistä, valkoista laastialuetta (60x25 ja 35x40 cm).

Ti 12.11.91

Alue 10, itäosa

Poistettiin edelleen tiilenpaloja tiilialueelta. Tiilirivin itäpuolelta saatiin esiin kaksi leveää lautaa.

Ke 13.11.91

Alue 10, itäosa, V kerros

Kerros V piirrettiin ja vaaittiin. Alueen itäosassa on erittäin tummaa kulttuurimaata eli savea ja hiekkaa sekaisin, seassa runsaasti tiilimurskaa ja vähän nokea ja hiiltä. Tämä tumma alue

on n. 200 cm leveä ja eteläosastaan 55 cm ja pohjoisosastaan 140 cm pitkä. Kulttuurimaan pohjoispuolella on kaksi erillistä laasti-
 aluetta (30x40, 25x65 cm). Alueen pohjoisosassa on edelleen run-
 saasti tiilenpaloja, itäosassa tosin jo huomattavasti vähemmän
 kuin aikaisemmin. Nämä tiilenpalat ovat hiekassa. Alueen länsi-
 osassa tiiliä on vieläkin paljon. Ne ovat tummassa savensek. hie-
 kassa. Alueen lounaisosassa maa on purkumaata, jossa on tiilimurs-
 kaa, laastia, nokiläiskiä ja harmaata savea. Kalkkikivet ovat
 edelleen paikoillaan tummassa kulttuurimaassa. Niiden pohjoispuo-
 lelta paljastui kaksi, erittäin ohutta, lahoa, leveää lautaa,
 jotka menevät kalkkikivien alla ja tiilirivin alle. Puiden pituus
 73 ja 17 cm ja leveys 53 ja 37 cm. Harmaata moreenia on jäljellä
 puiden länsipuolella n. 100x100 cm.
 Tietoja tiilirivin tiilistä idästä päin: 1. tiili: 21x12.5x9,
 pinta lasittunut, 2. 21x13x9.5, 3. 21x12.5x10, pinta lasittunut.
 Pinnassa myös kolme kissantassun jälkeä, 4. 12.5x20x9.5, paloina,
 5. 12.5x20x9.5 cm, paloina.

To 14.11.91

Alue 10, itäosa

Laajennettiin alueen pohjoisreunaa kaivausalueen länsireunasta
 alkaen 30-50 cm leveydeltä pihakivien koosta riippuen ja 220 cm
 pituudelta, jotta saataisiin selville jatkuuko tiilialue pohjois-
 seen ja jatkuihan se ja olisi jatkunut vieläkin, mutta pihaa ei
 tahdottu aukaista enempää. Laajennuskohdasta vaaittiin ja poistet-
 tiin pihakiveys. Sen alla oli länsipäässä tummaa savensek. hiekkaa
 ja tiilimurskaa ja itäpäässä tasaushiekkää.

Pe 15.11.91

Alue 10, itäosa

Pohjoisreunan laajentamista jatkettiin. Kaivettiin IV kerroksen
 tasoon. Poistettu maa-aines oli lähinnä hiekkää, seassa vähän
 savea ja tiilimurskaa eli purkumaata. Siellä täällä oli harmaita
 saviläiskiä ja ruskeaa tasaushiekkää. Jokunen tiilenpala.
 Vähitellen alkaa näkyä runsaasti tiilenpaloja.

Alue 11, itäosa, II kerros

Kaivettiin pohjaan lähes koko alue oviaukkoon asti. Maa-aines
 oli kovaa, iskostunutta moreenia, jonka joukossa oli muutama kivi.
 Suurimmat kivet jätettiin paikoilleen. Seinään liittyviä kiviä oli
 seinän vieressä vain kaksi (ks. kartta). Ne ulkonevat n. 10 cm.
 Muut linnan pohjoisseinän vieressä olevat pienehköt kivet ovat
 irtokiviä, joiden korkeus on +850- . Pikkukivet ovat moreenissa.
 Kaivettiin myös oven länsipuolelta n. 220 cm matkalta. Täältäkin
 paljastui vierä vieressä pikkukiviä, jotka tosin eivät ole
 seinässä kiinni. Kivien välissä on tummaa savensek. hiekkää,
 tiilimurskaa, laastia ja paikoitellen harmaita saviläiskiä. Pikku-
 kivien länsipuolelta paljastui suuri kivi, jonka länsipuolelta
 löytyi keskikokoisia kiviä lähes koko kaivannon leveydeltä kuten
 suuren kiven itäpuoleltakin ja n. 70 cm pituudelta. Suuri kivi
 täyttää myös kaivannon koko leveyden. Suuren kiven kohdalla on
 laastisia, n.10-35 cm seinästä ulkonevia kiviä n. 185 cm pituu-
 delta. Pohjoisseinän vieressä oli n. 50-60 cm leveydeltä tasaushiekkää.

Ma 18.11.91

Alue 11, länsiosa, II kerros

14.
Kaivettiin oven länsipuolelta kohdassa 580-835 cm, josta löytyi seinän vierestä rykelmä pikkukiviä. Kivet olivat tummassa purku-
maassa (savensek. hiekka, tiilimurksa ja laasti). Muualla oli
vaaleaa, kovaa moreenia ja pari pienekköä kiveä.

Ti 19.-20.11.91 Museoviraston tulosoehjausseminaarissa Suomen
linnassa.

To 21.11.91
Ei kaivettu

Pe 22.11.91
Alue 10, itäosa, pohjoisreunan laajennus
Siistittiin kuvausta varten.

Ma 25.11.91
Alue 11, länsipää, II kerros
Postettiin kovaa, kivistä moreenia kohdassa 600-1200 cm. Pohjois-
seinän vieressä n. 10 cm leveydeltä hiekkaa, joka tulee savisem-
maksi alaspäin mentäessä.

Ti 26.11.91
Alue 11, länsiosa, II kerros
Alueen länsipäätä syvennettiin n. 50 cm. Kaivettiin esiin myös
pohjoisseinän vierustaa.

Ke 27.11.91
Alue 11, itäpää, II kerros
Levennettiin alueen itäpäätä ja kaivettiin kivien lomaan paikka
salaojalle.

To 28.11.91
Alue 11, länsiosa, II kerros
II kerros kaivettu loppuun. Seinän vierustaa lukuunottamatta alu-
eella on kovaa, harmaata moreenia ja pieniä ja pari suurempaakin
kiveä. Seinän vieressä oli kohdassa 880-1000 cm pehmeää, kellertä-
vää laastia 35-50 cm leveydeltä. Laastin itäpuolella oli tummaa
kulttuurimaata n. 1 cm paksuudelta, 40-60 cm leveydeltä ja n. 200
cm pituudelta. Kohdassa 565-710 cm eli kulttuurimaan itäpuolella
oli seinän vieressä runsaasti pieniä kiviä ja savensek. hiekkaa,
tiilimurksaa, laastia ja paikoitellen harmaita saviläiskiä. Kult-
tuurimaan kaakkoiskulmasta löydettiin pieni, laho puunpala, jonka
pituus oli 28 cm, leveys 3.5 cm ja paksuus 1.5 cm.
Pohjoisseinän alaosan kiviä tuli seinän viertä kaivettaessa esiin
matkalla 0-1240 cm poikkimuurista. Tämä anturaosa on korkeudella
+ 835 - +805. Antura ulkonee 8-33 cm. Ulkonema on suurimmaksi
osaksi 20 cm:n molemmin puolin.
Pohjoisseinässä oleva oviaukko alkaa poikkimuurista n. 450 cm. Sen
korkeus on keskeltä 240 cm, sivuilta 212 cm. Leveys on 150 cm.
Oviaukko kapenee sisäänpäin länsinurkassa 13 cm ja itänurkassa 15
cm. Oviaukon alareuna on tasolla +850.

Pe 29.11.91
Seinän piirtämistä: Poikkimuurin länsipuolinen linnan pohjoissei-
nän alaosa kohta 400-600 cm.

Alue 11, III kerros
Kaivettiin kohdassa 400-600 cm suuren kiven itäpuolelta esiin

15.
pikkukiviä, joiden välissä oli tummaa kulttuurimaata.
Kerroksesta III alkean kaivetaan vain alueen länsiosaa eli alkaen
kohdasta 550 cm länteen.

Ma 2.12.91

Alue 11, IV kerros

Syvennettiin vielä vähän kohdasta 555-1080 cm. Moreenissa olevat kivet suurenivat hieman. Myös seinän vieressä kulttuurimaassa eli tummassa saven ja humuksensekaisessa maassa olevat kivet suurenivat. Laastialue muurin vieressä näyttää jatkuvan alaspäin. Kulttuurimaasta löydettiin 70 cm pitkä, halkaisijaltaan 3.5x3.5 cm, laho keppi. Toinen (pit.60 cm, 3.5x3.5 cm halk.) ja kolmas samanlainen keppi (pit. 52, 3x3 cm halk.) löydettiin kohdasta 1000 cm läheltä seinää. Kaksi viimeksi mainittua keppiä olivat maassa pystyssä. Ne olivat teräväpäisiä. Ensimmäinen keppi oli maassa pitkällään. Kepiton lyöty maahan ehkä jonkin merkitsemistä varten. Maa on edelleen kovaa, harmaata moreenia. Alueen länsipäässä moreeni näyttää muuttuvan kellertäväksi. Pitkällään olevan kepin eteläpuolella kohdassa 700-800 cm oli n.30-35 cm leveydeltä ruskeaa savea, ehkä värjäytynyt lahosta puusta. Kohdan 550-700 cm esiinkaivettujen pohjois-eteläsuuntaisten kivien välissä tummaa savensek. humusta, tiilimurskaa, laastia ja vähän hiekkaa.

Ti 3.12.91

Alue 11, V kerros

Kaivettiin seinän vierestä kohdassa 800-1000 cm. Kellertävä laastialue pieneni huomattavasti ja tumma savialue laajeni. Korkeusluvut on vähennettävä lukemasta +850.

Ke 4.12.191

Alue 11, pohjoisseinän vierus, VI kerros

Seinän viereen jätettyä koroketta kaivettiin.

Pohjoisseinän alaosaa piirrettiin kohdassa 0-400 cm. Pohjoisseinässä on kohdassa 45-125 cm ikkuna-aukko, jonka etuleveys on 80 cm, takaleveys 67 cm. Ikkunan korkeus on keskeltä 133 cm ja länsisivulta 121 ja itäisivulta 117. Ikkunan syvyys länsireunalta on 25 cm ja itäreunalta 20 cm. Ikkunalasin korkeus keskeltä on 81 cm, sivukorkeus 70 cm ja leveys 37 cm.

Salaojaputkea koetettiin alueelle 11. Putkea varten kaivettiin alueen keskelle hieman muuta pohjaa syvempi oja (+850-70/75 cm). Ojan leveys oli 25 cm. Putkea ei saatu aivan suoraan kaivannon pohjalle, koska se sovitettiin kivien väliin. Kartassa kerros VI.

To 5.12.91

Piirrettiin poikkimuurin länsipuolista pohjoisseinän kohtaa 400-600 cm.

Pe 6.12.91

Itsenäisyyspäivä.

Ma 9.12.91

Piirrettiin poikkimuurin länsipuolista pohjoisseinän kohtaa 600-1200 cm. Pohjoisseinässä on toinen ikkuna-aukko kohdassa 945-1019 cm. Etureunan leveys on 74 cm ja takareunan 63 cm. Aukko syvenee länsireunalta 25 cm ja itäreunalta 21 cm. Aukon korkeus keskeltä

16.
on 121 cm ja länsisivulta 107 cm ja itäsivulta 108 cm. Ikkunalasin leveys on 37 cm ja korkeus 78.5 cm. Aukon alareuna on tasolla +845 eli pihakivien tasolla.

Alue 11, VII

Salaojan syvyys ei vieläkään tyydyttänyt rakentajia. Putkelle piti saada enemmän kaatoa itään, joten jouduttiin kaivamaan kohdasta 600-1000 cm. Maa edelleen kivistä moreenia. Uudet esiintulleet kivet piirrettiin. Kerros VII.

Alue 11

Kaivanto kaivettiin salaojaputkea varten lopultakin n. 70 cm syväksi eli korkeudelle +780. Pohjoisseinän vierelle jäi kaivamisen aikana koroke kohtaan 650-1025 cm, koska siinä oli tummaa savensekaista hiekkaa, tiilimurskaa, laastia ja eläinten luita. Koroke kaivettiin vain tarvittavaan syvyyteen eikä yhtään enempää. Seinän vierus suurimmaksi osaksi korkeudelle +800 eli vain noin 50 cm, kohdassa 950-1000 seinän vierustaa kaivettiin 55-60 cm. Tumma maa paksuni pohjoisseinää kohti.

Korokkeen länsipäässä oli suuri laastialue, joka ehkä on peräisin muuritöistä. Tumman maa alta alkoi korkeudella +790-795 tulla harmaata, kovaa, iskostunutta moreeni. Sateelle moreenimaa liejuuntui, joten seassa varmaan oli savea. Salaojaputkea ja sähkökaapeleita varten alueelta poistettiin muutamia liian korkeita kiviä. Alueelta löydettiin kolme, lahoa, pystyssä olevaa puutikkua yksi kohdasta 800 cm ja kaksi kohdasta 1025 cm. Näiden lisäksi löytyi kaksi ohutta keppimäistä, lappeellaan olevaa, lahoa puuta. Kohdan 710 cm keppi oli 70 cm pitkä ja 3.5 cm leveä. Kohdan 715 cm keppi oli vain 28 cm pitkä, mutta yhtä leveä kuin edelliset kepit eli 3.5 cm.

Salaoja putken lopullinen paikka selviää VIII kerroksen kartasta. Putken alle ei laitettu lautaa kuten muualla, vaan ainoastaan n. 5 cm tasaushiekkaa. Salaojaputkea jatkettiin länsipäästä harmaalla sadevesiputkella. Alue 11 on nyt loppuun kaivettu.

Ti 10.12.91

Piirrettiin pohjoisseinän kohdasta 1000-1200 cm.

Ke 11.12.91

Alue 10, itäosa

Piirrettiin eteläseinän alaosaa.

To 12.12.91

Ei kaivettu

pe 13.12.91

Jan-Erik Wahlberg haki kaksi näytettä harmaasta moreenista alueelta 11.

Näyte 1

Alue 11. Pohjoisseinän vierusta. 5 cm länsipäästä. 20x20 cm kokoiselta alueelta ja korkeudelta +790-785. Näyte on ruskeampaa moreenia.

Näyte 2

Alue 11. Eteläreuna, aivan länsipäästä. 20x20 cm kokoiselta alueelta ja korkeudelta +799-796. Näyte on harmaampaa moreenia.

Ma 16.12.91

Alue 10, itäosa, VI kerros

Muistiinpanoja: alueen pituus 425 cm ja leveys 255 cm.

Itäreunalla kaakkoisnurkassa kalkkikivien itäpuolella 40-53 cm pituudelta ja 120 cm leveydeltä erittäin tummaa hiekkansekaista humusta, seassa runsaasti pieniä ja suuria tiilenpaloja. Itäosan korkeus nyt +801-808. Kalkkikivet eivät näytä jatkuvan tälle alueelle. Alueen pohjoispuolella lahoa puuta. Kyseessä on ilmeisesti kaksi leveää lankkua vierekkäin itä-länsisuunnassa. Puu on lahoa ja erittäin ohueksi kulunut. Pohjoinen lankku on 65-70 cm pitkä ja 29-30 cm leveä. Eteläinen lankku on 70 cm pitkä ja 10-15 cm leveä. Eteläisen lankun itäpäässä on 6-7 cm leveä ja 29 cm pitkä pohjois-eteläsuuntainen lankunpala. Lankut rajoittuvat eteläreunaltaan kalkkilaattoihin ja menevät niiden alle. Eteläinen lankku tulee uudelleen esille kohdassa 275 cm kalkkikiven rippeiden alta. Tässä kohdin puun pituus on 33 cm ja leveys 2-10 cm. Puu kapenee länteen. Samassa linjassa on näkyvissä pohjois-eteläsuuntaista puunripettä kohdassa 320-355 cm.

Kalkkikivialue alkaa 25 cm itäseinästä ja 60 cm eteläseinästä ja päättyy n. 315 cm itäseinästä. Alueen pohjoisreuna ulottuu tiiliriviin. Eteläseinän vieressä on kaksi suurempaa (40x50 ja 30x60 cm) ja yksi pienempi kivi. Kalkkikivikiveyksen keskellä kalkkikivet olvat 54x42, 34x38, 43x35, 9x19, 12x17 cm. Kiveys on melko tasainen. Sitä peitti hyvin ohut, harmaa savikerros. Kalkkikivekiveyksessä on myös suuria ja pieniä kiviä. Kiveyksen välissä ruskeaa hiekkaa (orgaanisen aineen värjäämää??) Kiveyksen jatkona on eteläreunalla erittäin tummassa kulttuurimaassa, jossa jopa nokiläiskiä, neljän tiilen rivi. Tiilet ovat saman suuntaisia eli pohjois-eteläsuuntaisia kuin tiilirivin tiilet. Neljäs tiili on muista erillään n. 50 cm päässä. Tiilien välimatka tiiliriviin 50 cm. Tiilet ovat punaisia, massaltaan melko hienoja. Niiden koko on 27x13, 26x13, 26x14 ja 26x13 cm. Tiilet ovat aivan kiinni toisissaan. Laastia välissä ei ole. Tiilien pinta on korkeudella +795-805 cm. Kaikki tiilet ovat kallellaan etelään. Tiilien välissä on tiilenpaloja, hiven laastia ja tummaa kulttuurimaata. Alueen 10 eteläosassa tumma kulttuurimaa oli harmaan hiekkansek. saven ja laastin peitossa.

Tiilirivi on itä-länsisuuntainen. Sen tiilet ovat pohjois-eteläsuuntaisia ja aivan kiinni toisissaan. Niiden välissä ei ole laastia, vaan maata. Tiilikuvaus lännestä alkaen; 1. 19x14 cm, ruskea, pinta aivan murenina, 2. 20x13 cm, oranssi, paloina, 3. 20x12x9, oranssi, pohjoispäädyssä näkyy oljen jälkiä, 4. 20x13x9.5 cm, oranssi, kuutena palana, 5. 21x13x9.5 cm, oranssi, päältä lasittunut, kokonainen, päällä kolme kissantassun jälkeä, 6. 21x13x9.5 cm, oranssi, kokonainen, 7. 21x13x9.5 cm, oranssi, lähes kokonainen, päällä yksi kissantassunjälki. Kaikkien kokonaisten ja palatiilien eteläpääty katkaistu samaan tasoon. Miksi? Näiden tiilien itäpuolella on tiilimurskaa ja tiilenpaloja, jotka saattavat olla tiilenhahmoja. Ovat ainakin lähes samalla tasolla ja melko suorassa linjassa. Poikkeama linjasta vain 5 cm pohjoiseen tai etelään. Tiilen väristä päätellen tässä kohdin voisi olla kolme tiiltä rinnan. Viimeisenä ainakin on kaksi tiiltä, joiden pituus on 16-20 cm, ehkä jopa 27 cm. Tiilirivin pohjoispuolella näkyvissä yhden tiilen hahmo, 28x13 cm. Tiilirivi on suoraan kalkkikivien päällä. Tiilirivistä löydettiin kaksi osittain palanutta puunpala, jotka olivat peräkkäin, mutta niiden väliä oli 10 cm. Puut olivat kooltaan 24x5 ja 30x3 cm. Ne olivat alueen 10 keskivaiheilla tiilirivin pohjoisreunalla ja putosivat paikoiltaan kaivamisen yhteydessä.

Tiilirivin pohjoispuolella oli kahden metrin pituudelta varsinkin alueen länsireunasta pari kiveä, tiilenpaloja, tiilen puolikkaita ja jopa kokonaisia tiiliä sokin sokin. Tiilissä ei ole laastia. Tiilenpalojen välissä maata hyvin vähän. Se on paikoitellen pelkkää hiekkaa, paikoitellen hiekan seassa on laastia ja tiilenmuruja sekä tummaa kulttuurimaata eli savensek. hiekkaa. Löytöjä saatiin talteen runsaasti.

17.-26.12.91 ei kaivettu

27.12.91

Alue 10, itäosa

Tutkittiin eteläseinän ja suuren porrastornin kulmassa eteläseinässä olevaa aukkoa, jonka yläreunan korkeus on +828 ja alareunan korkeus +822. Aukon pituus on n. 10 cm. Aukko jatkuu eteläseinän sisälle 87 cm. Aukko on sisältä hieman leveämpi.

Ma 30.12.91

Alue 10, itäosa

Otettiin maanäytteitä: 1. kaakkoisnurkasta 50x50 cm kokoiselta alueelta korkeudelta +797. 2. näyte alueen lounaisnurkasta eli 320-370 cm poikkimuurista ja 30 cm leveydeltä eteläseinästä korkeudelta +798.

Ti 31.12.91

Alue 10, itäosa

Puhdistettiin pohjoisreunan pintaa vaaitsemista varten, jota ei kuitenkaan lumisateen vuoksi voitu suorittaa.

Ke 15.1.92

Alue 10, itäosa, VI ja VII kerros

Vaaittiin kerros VI. Uuden kerroksen kaivaminen aloitettiin alueen jo tiilettyä osasta, josta kaivettiin hivenen tiilimurskainen, harmahtava savensek. hiekka. Sen alta paljastui harmaa, kova, savensek., iskostunut moreeni. Alueen länsiosasta poistettiin tiilenpaloja. Seassa oli myös suurehkoja, kiilamaisia kiviä (14x20 - 15x17 - 7x10 cm), joista osa lohkottuja ja osa luonnonkiviä. Tiilenpalojen ja kivien välissä ei ole juurikaan maata eli tummaa, savensekaista hiekkaa, tiilimurskaa ja vähän kellertävää laastia. Siellä täällä tiilenpalojen alla oli pieniä kalkkikivenpaloja. Rautanauvoja löydettiin muutama. Eläinten luita oli paljon. Tiili-alueelta alkoi paljastua tiilten alta harmaa moreeni.

Ke 4.3.92

Kaivaminen jatkuu parin kuukauden talvitauon jälkeen. Maa oli niin jäässä, ettei tammi- ja helmikuussa voitu kaivaa.

Alue 10, itäosa, pohjoisreuna

Poistettiin tiilenpaloja VI kerroksesta harmaaseen, kovaan, savensekaiseen, iskostuneeseen moreeniin asti korkeudelle +810-800 n. 70-90 cm leveydeltä. Tiilenpaloja jätettiin kuit. vähän eteläreunalle tukemaan tiiliriviä. moreenin pinnalla oli siellä täällä pieniä kalkkikiven palasia, joiden koko oli 2x2-2x4-1.5x1.5 cm. Tiilenpalojen seassa oli tummahkoa hiekkaa. Hiekan seassa oli jonkin verran savea. Tiilenpalojen seassa oli hiekan lisäksi jonkin verran valkoista laastia, tiilimurskaa ja paljon lohkottuja kivensiruja.

Poistettujen tiilenpalojen mittoja:

pituus	leveys	paksuus	väri	tiiliaines
? 13	12.5	8.5	keskipun.	hieno
? 14	13	8	---	melko hieno
? 14	13	7	---	hieno
? 6	12	8	---	melko hieno
? 15	12.5	7	---	---
? 8	13	8.5	---	hieno
? 12.5	13	8	---	melko hieno
? 15	11.5	8	---	---
? 14.5	12	8	---	---
26	13	8	---	---
? 14.5	12.5	8	---	hieno

Alueen kaakkoisnurkasta otettiin talteen muototiili, joka oli n. 305 cm poikkimuurista länteen ja 248 cm eteläseinästä. Tiili oli pystyssä. Talteen otettiin myös pulleapäinen tiili. Alueelta otettiin maanäytteitä luoteisnurkasta n. 50x50 cm alueelta. Y(länteen) = 350-400 cm ja X(pohjoiseen) = 200-250 cm. Kalkkikivenkin paloja otettiin talteen näytteeksi. Suurin osa niistä oli kuit. niin ohuita, että ne murenivat rikki kaivettaessa.

Tiilikerroksesta (VI) poistettujen kivien koko:

pituus	leveys
22	10
17	18
16	10
20	15
20	9
18	13
12	13
15	10 cm

Kivet olivat luonnonkiviä.

Tiilikerroksesta (VI) poistettujen kivensirujen koko. Kivet olivat kiilakivien tapaisia.

pituus	leveys	paksuus	pituus	leveys	paksuus
8	5	1.5	7	4.5	2
7	5.5	3.5	7.5	4.5	1.5
7	7.5	3	3	4	1
8	3.5	2.5	5.5	1.5	1
7.5	5.5	3	2	8	5
16	14	6	13	9	4
9	3	2	12	8	2
9	3.5	3			

Alueen 10 itäosan kaivaminen jätettiin toistaiseksi tähän. Alueen länsireunalle jätettiin tiilenpalakerroksen korkeuden merkiksi tiilenpaloja korkeuden merkiksi, kun alueella taas jatketaan.

To 5.3.92

Alue 10, länsiosa

Alue sijaitsee poikkimuurin länsipuolella linnan etelämuurin vierellä. Se on jatkoa alueen itäosassa ja alkaa kohdasta 710 cm ja loppuun kohtaan 1253 cm eteläosastaan ja kohtaan 1280 pohjoisosastaan eli vinoon, pihan länsipään poikkimuriin. Alueen 10 itä- ja länsiosan välinen keskiosa (kohta 425-710 cm) jätettiin vielä toistaiseksi kaivamatta alueella olevan ravaintolan huoltosillan

takia. Silta on kuit. tarkoitus jossain vaiheessa siirtää pois ja kaivaa sen altakin.

Kaivauskohdat ilmaistaan täälläkin sentteinä suuren porrastornin länsiseinästä länteen. Kaivannon leveydeksi haluttiin 250 cm. Alueelle on tarkoitus asentaa sähkökaapeli linnan muurin vierustaa lämmittämään n. 50 cm kiveyksen pinnan alapuolelle ja alueen pohjoisreunalle n. korkeudelle +740 sadevesiputki ja sen päälle salaojaputki. Putkia varten on tarkoitus kaivaa kapea n. 40 cm leveä oja. Alueen länsipäähän on suunniteltu sadevesikaivo.

Ennen kaivausta alue eli pihakiveys valokuvattiin. Alue myös vaaittiin metrin välein reunoilta, keskeltä ja rännin keskeltä. Rännin keskikohta kulki 65 cm seinästä. Rännin leveys oli 85-95 cm. Se oli eteläseinän suuntainen. Pihakiveys oli tehty n. metrin leveydelle seinästä suurista, suorakaiteen muotoisista ja pienemmistä, lähes nelikulmaisiksi lohkotuista, paksuista kivistä eli siis juuri rännin kohta. Muualla kiveys koostui pienistä ja suuremmista luonnonkivistä. Kivien välit oli täytetty betonilla ja tiivistetty piellä. Kaikki kivet olivat hyvin tasaisia pinnaltaan. Lohkottujen kivien koko: 27x18, 22x15.5, 17x15, 28x16, 29x19 cm. Eteläseinän vieressä kivirännissä joka toinen kivi oli lähes nelikulmainen (18x17 cm) ja joka toien kivi suorakaiteenmuotoinen (18x27 cm). Rännin pohjoisreunalla kaikki kivet olivat pohjois-eteläsuuntaisia eli suorakaiteenmuotoisia (18x27 cm), samoin eteläreunalla.

Eteläseinällä on ovi- ja ikkuna-aukko. Ovi alkaa kohdassa 430 cm ja päättyy kohdassa 680 cm. Länsipäästään sen syvyys oli 25 cm ja itäpäästä 20 cm. Ikkuna-aukko alkaa 1010 cm kohdalla ja loppuu 1145 cm kohdalla. Ikkuna-aukko syvenee itäpäästä 13 cm ja länsipäästä 10 cm. Kohdasta 780 cm alkaa kesällä 1991 kaivettu 75-85x125-150 cm kokoinen koekuoppa, joka loppuu kohdassa 1030 cm. Kuoppa alkaa rännin keskikohdasta eli 65 cm eteläseinästä ja ulottuu leveyssuunnassa eteläseinästä itäpäästään 190 cm ja länsipäästään 175 cm. Kuoppa on pohjaan kaivettu. Nyt reunat ovat sortuneet pohjalle, jossa olevat kerrokset ovat sekoittuneet. Kuopasta poistettiin sekoittunut maa.

Kiveys poistettiin. Kivet otettiin talteen, myös lohkotut. Kiveyksen alla oli tasaushiekkaa n. 10 cm. Rännin kohdalla oli kivien alla ennen tasaushiekkaa n. 5 cm paksu, kova laastikerros, ilmeisesti estämään veden valuminen kiveyksen alle tai tasaamaan kiveystä. Kivien välissä oli betonin alla hiven humusta.

Pihakiveyksen poiston jälkeen siistittiin tasaushiekan pinta betoninpaloista. Tasaushiekan pinta vaaittiin seinässä olevasta korkeusviivasta +1000 (merkki on idästä lukien eteläseinän 2. oven pielessä) nivelmitalla ja vesivaa'alla, mutta vain länsiosasta. Kerroksen löydöt olivat lähinnä eläinten luut, mikä osoittaa, että heti kiveyksen allakin tasasuhiekassa oli vähän löytöjä.

Pe 6.3.92

Alue 10, länsiosa, I kerros

Jatkettiin pinnan siistimistä betonin paloista. Puhdas tasaushiekan pinta valokuvattiin. Pinnasta tuli epätasainen, koska suuret kiveyskivet aiheuttivat kuoppia.

Alue 10, länsiosa, II kerros

Tasaushiekka poistettiin. Alue valokuvattiin ja vaaittiin. Tasaushiekka otettiin talteen tulevaa käyttöä varten.

Läntisen poikkimuurin itäpuolelta paljastui alueen lounasinurkassa pari kiveä, jotka näyttävät kuuluvan poikkimuriin, vaikka ulkone-

vatkin siitä. Luoteisnurkassa oli n. 25-50 cm pituudelta ja n. 125 cm leveydeltä kovaa kellertävää laastia (laastikerros), joka liittyy ehkä poikkimuurin rakentamiseen. Alueen lounaisosassa eteläseinän vieressä oli n. 115-70 cm leveä ja n. 200-220 cm pitkä alue harmaata kovaa iskostunutta moreenia (huom! samanlainen alue oli samassa kohdin itäisen poikkimuurin itäpuolella). Alueen jatkeena oli ruskean saven + hiekan sekainen maa, jonka seassa oli runsaasti tiilimurskaa, vähän valkoista laastia sekä runsaasti harmaita saviläiskäisiä. Ilmeisesti hiekan alla on harmaa savi. Alue on noin 100 cm leveä, ainoastaan kohdassa 720-850 saviläiskäistä hiekkaa on koko kaivausalueen leveydeltä (265 cm), kapenee n. 50 cm levyiseksi aivan alueen itäreunalla. Kaivausalueen länsiosassa on itäisestä poikkimuurista itään n. 4,25 metrin pituudelta ja n. 1,25-1,75 metrin leveydeltä kaivannon pohjoisreunasta lähtien ruskeaa vähän savensekaista hiekkaa, jonka seassa on runsaasti tiilimurskaa, vähän valkoista laastia. Lähes samanlaista maata oli alueen itäosassa n. 1,30-2,00 m leveydeltä kaivannon pohjoisreunasta ja n. 3,00 m pituudelta kaivannon itäreunalta länteen. Seassa oli vain paljon nokea. Muutama nokiläiskä oli myös länsiosan ruskeassa hiekassa ja keskiosan saviläiskäisessä hiekassa koekuopan länsi- ja itäpuolella. Suurempi yhtenäinen hiili- ja nokialue on kaivannon länsiosassa (10,00-10,75) ja n. 75 cm eteläseinästä. Hiilialue on kolmiomainen, n. 40-45 cm leveä ja n. 75 cm pitkä, kapea kärki itään päin. Hiilipalat ovat kaakkoisluodesuunnassa. Kaivannon itäosassa alkaen noin 50 cm itäreunasta oli n. 20 cm leveä ja n. 125 cm pitkä ohut laastikerros. Sen alla on harmaata käytettyä savea. Alue on aivan kiinni eteläseinässä. Tasaushiekan alta paljastui siis purkumaata.

Alue 10, länsiosa (7,10-12,53) III kerros alkoi

III kerrosta kaivettaessa esim. koekuopan länsi- ja pohjoispuolella tuli esiin paljon tiilimurskaa ja puhdasta hiekkaa. Ruskea savensekainen hiekka muuttuu yhä savisemmaksi ainakin koekuopan länsipuolella (josta nyt kaivettiin). Piirrettiin ja vaaittiin alue 10, itäosan pohjoisreuna VI kerros.

Ma 9.3.1992

Alue 10, länsipää (7,10-12,53)

Kaivettiin pohjoisreunaa eli etsittiin samanlaista tiilenpalakerrosta kuin alueen 10 itäpäässä.

Kaivettava alue oli purkumaata = hiekkaa, erittäin paljon tiilimurskaa, paikoitellen nokea, pieniä lahoja puunsuikaleita. Löytöinä 2 panssarinuolenkärkeä.

Kaivettiin alue 10 itäosan (siis kalkiikivikiveyksen alue) pohjoisreunaan sadevesiputkelle oja. Ojan kohdalla oli vain harmaata, kovaa, iskostunutta ja savensekaista moreenia. Ennen ojan lopullista pohjaa tuli ojan kohdalla suurehkoja kiviä, jotka kaivettiin esiin, harjattiin puhtaiksi, piirrettiin karttaan (samalla kuin kadevesiputkiojan paikkakin) ja valokuvattiin. Sen jälkeen ne poistettiin ja oja kaivettiin pohjaan. Sadevesiputkiojassa moreeni oli niin kovaa, että tarvittiin kanki. Ojassa tulee alinna olemaan harmaa sadevesiputki (Ø 15 cm) syvyydellä +746. Oja kaivettiin alueen 10 itäosan pohjoisreunaan. Se on jatkoa alueen 9 ojalle. Putki jatkettiin suoraan alueella 9 sijaitsevasta kaivosta ja sadevesiputkesta. Otettiin talteen kaksi tiiltä pinnasta.

Alue 10, länsiosa, III kerros (eli 1. tiilipalakerrös paljastettiin) metrit 7,10-12,53.

Tiilenpaloja on runsaasti myös alueen länsiosassa. Seassa myös kokonaisia tiiliä. Tiilet ja palat ovat sikinsokin, minkäämlaista järjestelmällisyyttä tiilien asettelussa ei ole havaittavissa. Löydöt: paljon eläinten luita, muutama naula, 2 panssarinuolenkärkeä. Hiilinäyte (kartalla näkyvästä hiilialueesta). Eteläseinän vieressä oleva harmaa moreenialue (huom. savensekaista, sateella pinnalle muodostui ohut savikerros) ennallaan, ei kaivettu. Läntisen poikkimuurin vieressä erittäin laastista purkumaata, sekä muurissa kiinni oleva kova laastialue. Maa-aines erittäin sekaista: harmaita pieniä savikohtia, tiilimurskaa + hiekkaa, tiilenpaloja, -päitä, -puolikkaita, kokonaisia tiiliä, pieniä ja keskikokoisia luonnonkiviä tiilien joukossa. Erittäin paljon tiilimurskaa.

Ti 10.3.1992

Alue 10, itäosa

Sadevesiputkiojaa syvennettiin paikoitellen ja mutkaa levennettiin putkelle sopivaksi. Samalla tuli esiin uusi suuri kivi, joka harjattiin puhtaaksi, valokuvattiin, piirrettiin karttaan ja vaaittiin. Kivi poistettiin (jotta saatiin ojalle riittävä syvyys) lohkomalla (oli niin suuri, ettei jaksettu nostaa). Kun oja oli kaivettu loppuun, se valokuvattiin, piirrettiin karttaan ja vaaittiin. Ojassa oli edelleen kovaa, harmaata, savensekaista moreenia.

Alue 10, länsiosa IV kerros

Alkoi eli poistettiin edelleen mahdollisimman paljon hiekkaa tiilenpalojen ja tiilten väleistä, tiiliä ei poistettu; jotta saataisiin nyt näkyvien tiilien allakin olevat tiilet esille ja jotta nähtäisiin ovatko tiilet yhtä tiuhassa kuin alueen itäpäässä. Länsireunalta poistettiin rautakangellakova laasti, joka oli kiinni läntisessä poikkimuurissa ja ilmeisesti peräisin poikkimuurin korjaustöistä. Alueen eteläosan pinta kaavittiin puhtaaksi, muuten sitä ei syvennetty.

Alue 10, keskiosa (4,25-7,10 m)

Kiveys poistettiin, siis oven kohta. Kiveyksen poiston jälkeentasaushiekan pinta puhdistettiin betoninpaloista ja dokumentoitiin. Huom! tässäkin kohdin oli kiveyksen alla rännikohdassa paksu (n. 5 cm paksu) rännin muotoinen laastikerros, joka poistettiin. Laastikerros valettu tässä kuten muuallakin suoraan tasaushiekan päälle.

Ke 11.3.1992

Alue 10, keskiosa (4,25-7,10 m)

II kerros alkoi = siis tasaushiekkaa alettiin poistaa (puhdasta hiekkaa ei viety lavalle, vaan otettiin talteen)

Alue 10, itäosa, sadevesiputkioja

Sovitettiin sadevesiputkea, ojan mutkasta poistettiin maata.

To 12.3.1992

Alue 10, itäosa

sadevesiputki laitettiin paikoilleen. Se peitettiin hiekalla, putken päälle tuli salaojaputki (valk. Ø11 cm). Salaojaputken alle laitettiin n. 19 cm leveä painekyllästetty lauta. Sadevesiputken pintakorkeus +758. Salaojaputken pintakorkeus +798.

Alue 10, keskiosa II kerros

Tasaushiekka poistettiin, mukaan tuli vähän erittäin tummaa maata. Alueen pinta on nyt erittäin epätasainen, koska hiekka poistettiin alla olevan tumman maan pintaa pitkin ja tumman maan pinta oli epätasainen. N. 90-100 cm eteläseinästä alkaen pohjoisreunaan asti ja n. 720-425 eli noin 3 metrin pituudelta alueen itäreunalta lähtien ruskea savensekainen hiekka, runsaasti tiilimurskaa, vähän valkoista laastia + erittäin runsaastinokkea. Muualla eli siis eteläreunalla n. 50-100 cm leveydeltä (kapenee itään), ruskea savensekainen hiekka, runsaasti tiilimurskaa, vähän valkoita laastia ja siellä täällä runsaastipieniä harmaita saviläiskä. Huom. alueen kaakkoisnurkassa oli n. 20 cm leveä ja 130 cm pitkä harmaan saven alue aivan kiinni eteläseinässä, savi on ainakin 10 cm paksu. Saven päällä oli hyvin ohut kerros valkoista laastia. Savi on rapisevaa, siis käytettyä.

Alue 10, keskiosa

III kerros alkoi, nyt kaivetaan tiilenpalakerrokseen asti, joka tuli esille tässäkin kohdin, oli tosin itä ja länsiosaa ???vempi, oli myös enemmän kiviä joukossa. III kerroksessa oli paikoitelleen hiekkaa, tiilimurskaa, laastia ja paikoitellen nokea, erittäin ohuita paloja puunsuikaleita, hiekkansekaista savea, sekä kohtia, joissa oli harmaan ohuen savikerroksen alla taas hiekkaa. Maa alueen 10 keskiosassa ylipäättään melko tummaa. Puun palaset voivat olla tämän vuosisadan korjauksista peräisin.

Pe 13.3.1992

Alue 10, keskiosa, III kerros

Kaivamista jatkettiin aamupäivä, iltapäivällä puhdistettiin luita räntäsateen vuoksi. Kaivettiin alueen keskellä oleva hiilikerros esiin, oli lähes pinnassa. SE valokuvattiin = IIIb krs)välikrs).

Alue 10, keskiosa itäpuoli

syvennettiin III kerrosta kaivettaessa itäosa tiili- ja tiilenpalakerroksen (on jo kolmas) taqsolle.

Maa-aines keskiosan länsi- ja itäosassa hyvin sekaista: pelkkää hiekkaa ja tiilimurskaa pohjoisreunalla; harmaa savi, savensekainen hiekka eteläreunalla; vaaleaa hietaa, punaruskeaa tiilijauhoa, pieniä lahon puun suikaleita, nokea, palaneita luita, hiilen paloja, kellertävää laastia, pari palaa kalkkikiveä.

Alue 10, keskiosa, keskellä hiilialuetta n. 10 cm leveä, itä – länsisuuntainen noin 60 cm pitkä, osittain laho ja osittain palanut lauta, joka oli hyvin ohut. Hiilialueella hiilenpalat ovat suurimmaksi osaksi kaakkois – luoteissuunnassa.

Ma 16.3.1992

Alue 10, keskiosa, III kerros

Hiilialue piirrettiin ja vaaittiin, hiilialue, joka oli lähes III kerroksen pinnassa, siis korkeammalla kuin ympäristö ja jätettiin dokumentointia varten, kaivettiin nyt tasoon muun ruudun kanssa. Hiilen alla tummaa savimaata, tiilimurskaa, seassa humusta, muuttui pohjaan kaivettaessa harmaaksi saveksi, löydöt: lehtimäinen nuolenkärki $x=150$ cm pohjoiseen eteläseinästä, $y=530$ cm poikkimuurista länteen, $z=816$, jääkenkä, $x150$, $y600$, $z816$. Ennen hiilialueen poiskaivamista otettiin siitä maanäyte $x125-150$, $y600-625$.

Alue 10 keskiosa saatiin kaivettua loppuun, valokuvattiin.

Alue 10 muistiinpanot, 10 kerros länsi ja keskiosa (4,24-12,53)

Lounasnurkassa edelleen noin 100 cm leveydeltä ja noin 200 cm pituudelta kova harmaa moreeni; ja 1050 cm kohdalla alkaen koko nykyisen kaivausalueen pituudelta aluksi noin 70 cm leveydeltä ja itäpäässä noin 25 cm leveydeltä tumma hiekkansekainen savi, runsaasti tiilimurskaa, hiven nokea, runsaasti harmaita saviläiskä (sateen jälkeen alue näytti harmaalta savelta) eteläseinän vierellä.

Läntisen poikkimuurin vieressä edelleen runsaasti kovaa harmaata laastia, hiekkaa ja tiilimurskaa.

Koko alueen pituudelta lähes alueen keskellä, vähän vinottain luoteesta kaakkoon kulkevan tumma

hiekkansekaisen saven alue, leveys vaihtelee 40-100 cm. Kaivausalueen länsiosassa noin 175 cm

läntisestä poikkimuurista itään ja harmaa moreenin ja tiilenpala-alueen välissä oli noin 70x50 cm

hiilialue. Hiilenpalat ovat siinä suurimmaksi osaksi kuten keskiosan hiilialueella luoteis-

kaakkoissuuntaisia. Alueen 10 pohjoisosassa on lähes koko alueen pituudelta hiekkaa, kokonaisia

tiiliä, tiilenpaloja ja kiviä sokin sokin. Tiiliä ja kiviä on keskiosan itäpäässä harvemmin ja ne

puuttuvat lähes kokonaan keskiosan keskeltä, kuin länsiosassa ja kuin itäosassa oli. Huom.

länsiosan läntisimmistä tiilistä muutama oli nokinen pinnaltaan. Keskiosassa on keskellä

länsireunasta alkaen n. 50-70 cm leveydeltä ja noin 200 cm pituudelta nyt näkyvissä vain harmaata

savea. Keskiosan koillisosassa oli n. 50x40 cm alue valkoista palanutta luujauhoa. Vaalea hietta on

paljastumassa keskiosan keskeltä alkaen harmaan saven alta.

Ti 17.3.92

Alue 10, keskiosa, III kerros piirrettiin, vaaittiin

Aloitettiin IV kerroksen kaivaminen länsiosan pohjoisreunalta, maanäyte $y=1050-1100$, $x=100-150$

IV kerroksen länsiosan kivien ja tiilien välit puhdistettiin hiekasta. Päälimmäisiä tiiliä ja kiviä ei

poistettu. Tiilistä merkittiin ylös mitat, muutama kokonainen tiili tullaan ottamaan talteen.

Kaivettaessa laajeni myös länsiosan hiilialue (125x 30-60). Hiilialueen pohjoisreunalta

paljastuivat noin 10 cm leveä ja 70 cm pitkä laho lauta. Hiiltyneiden puiden palat suurimmaksi osaksi

pohjois-etelä suuntaisia. Hiilen joukossa paljon palaneita luita ja luujauhoksi murentuneita palaneita luita.

Kaivoin yksin vain tiilipala-aluetta tarkoitus kaivaa IV kerroksessa. Kaikki maat edelleen seulottu.

Ke 18.3.1992

Alue 10, länsiosa, IV kerros

Hiilialue IIIb, on hivenen alennettu III kerroksen pohjasta. Alue on tasainen. Jatkettiin IV kerroksen kaivamista länsiosassa, kaivettiin vain tiilialueelta! Huom. Keskiosassa ei ole näkyvien tiilien ja kivien alla uusia kiviä ja tiiliä, joten keskiosaa ei kaivettu, IV kerros jää väliin. IV kerros kaivettiin lännestä 1253/1285 noin 8,00 metriin.

To 19.3.92

Alue 10, länsiosa, IV kerros piirrettiin edelleen (9,0-10,0 m)

Tiilimitat (alue 10, itäosan pohjoisreuna):

?) 24x12x8,5 keskipunainen, valkoisia pilkkuja

1) 26,5x13x8 keskipunainen, valkoisia pilkkuja

Pe 20.3.1992

Alue 10, länsiosa, IV kerros piirretty loppuun (9,0-8,0 m)

V kerros alkoi, nyt poistettiin päällimmäiset tiilet ja kivet, tiilistä otettiin mitat, ?= ei koko pituus, osa lohjennut pois; kokonaiset tiilet otettiin talteen ja numeroitiin ja numero merkittiin kartalle, numeroimattomia ei otettu talteen.

2) 26?x12,5x7 cm

3) 27x12,5x8 cm

4) 26?x13x8 cm

5) 27?x12x8 cm

- 18?x12,5x8,5 cm

6) 23,5x13x8 cm

- 15?x12x9 cm

Alue 10, länsiosa, V kerros, metrit noin 11,00-12,53 kivien alla nokea, Kivet alapuolelta nokisia.

Maa kivien alla myös nokinen.

Ma 30.3.

Maa jäänyt, ei voida kaivaa, olisi menossa alue 10 länsiosa

Ma 6.4.

tiili

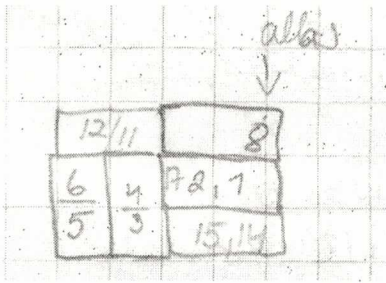
7) 30x13x9 keskipunainen, tumma nokinen pinta, ei saatu ylös ehjänä, karkea aines

8) 26,5x12x8 keskipunainen, melko karkea aines, pinta nokinen

11) 26x13x10

12) 20?x13x8,5

tiilikasa muurin päällä

jatkoa alue 10, länsiosa V kerros, n. 11,00-9,50 itään

Poistettiin jo näkyviä (piirretyt tiilet ja kivet, hiekkaa, paikoitellen pelkkää savea, kokonaiset tiilet otettu talteen ja numeroitiin

tiiliä

- 14?x13x9

- 14?x13x7,5

13) tiili

14) 27x12x8

15) 28x12x8

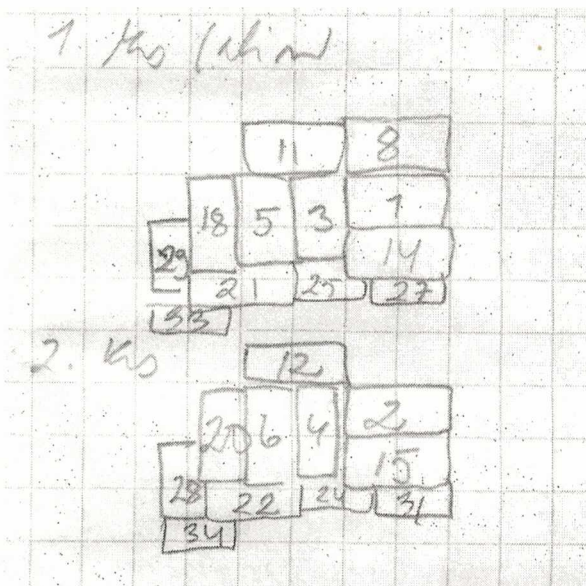
16) 26,5x12,5x8

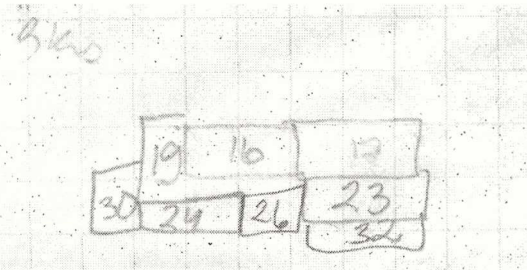
17) 27?x13x7?

18) 24x16x7 (huom leveys)

19) 20?x12x7,5

tiilet läntisen poikkimuurin päällä

20) tiili = ainoa molemmin puolin laastinen $22? \times 13 \times 9$

- $10? \times 14 \times 9$ (pinta mustunut, tiilenpää)
- $17? \times 11? \times 6$ (tiilenpala, ehjä molemmin puolin, huom. paksuus)
- $12? \times 12 \times 8?$ (tiilenpää) huom. pinta palanut mustaksi.

Kaivettiin myös 9,50-8,00, tiilien ja kivien alta paljastui pari kiveä, puuta (lahoa), hiekka muuttuu savensekaiseksi (kuten 11,00-9,50) ja lopulta harmaaksi saveksi. Tiilien ja kivien alla runsaasti tiilimurskaa, jota ei edes harjaamalla saatu os. hajonneita tiilihahmoja. Pinta on 40 cm kiveyksestä alaspäin. 11,0-9,5 tiilien ja kivien alla uusia tiilenpaloja. Hiekan seassa savea. Millaisia olivat poistetut tiilet?

Alue 10, keskiosa seivän vierus noin 40 cm leveydeltä. Harmaa savi, jossa nokea, hiiltä, tiilimurskaa, ruskea orgaaninen aines (pun), hiekkaläiskiä, ruskeaa savensekaisia hiekkaläiskiä. Raavittiin vain pintaa. Siis 6.4. kaivettiin V kerros metreiltä 800-1100; lehtimäinen nuolenkärki löytyi.

Ti 7.4.92

Jatkettiin V kerros 8,00 metrillä itään. Poistettiin tiiliä ja kiviä, joiden välissä vielä pelkkää hiekkaa. Huom kivien ja tiilien alla nokea. Maa muuttuu kivien ja tiilien alla savensekaiseksi ja harmaaksi, melkoisesti tiilimurskaa.

tiilet

21) $23 \times 16 \times 7,5$

22) $27 \times 11,5 \times 8,5$ (lohkesi kahdeksi kappaleeksi) toinen puoli niin musta, että ollut palossa, alla ollut maa ei tämmöistä tummuutta edellyttäisi

- $26,5 \times 12 \times 7,5$ (halkesi 2 palaksi)
- $20? \times 12 \times 8,5$

Nuolenkärki $y = 720-712$, $x = 165 - 170$, $z = 810$.

Kaivettiin myös alue 10 länsi- ja keskiosan väli V kerros (8-650) poistettiin kiviä ja tiiliä pohjoisreunalta. Niiden välissä paljon hiekkaa, alapinta nokinen, ainakin tumma. Alla hiekka, sekaan tulee savea, lopulta alkaa iskostunut moreeni näkyä kuten 900- itään alkaen. Tässä kerroksessa yleensäkin paljon luita.

tiilet

- $19? \times 13,5 \times 8,5$

- $24? \times 10-13 \times 11$ vääntynyt ja pullistunut tiili

Kaivettiin nyt ensikerran eteläseinän vierustaa n. 930 alkaen itään, sekä koekuopan itäpuolelta myös tiiliin asti. Etsittiin tiiliä, joita löytyi koekuopan itäpuolelta. Maa: pääosin harmaa, kokkareinen (=käytetty) savi, vähän tiilimurskaa, vähän nokea ja hiiltä ja laastia (valkoista), hiekansekaista tummaa savea ja ruskeaa org t, tiilten punaruskeaksi värjäämä maa + paljon pientä kivensirua. Erittäin vähän löytöjä, tähän mennessä eniten löytöjä hiekka-alueelta.

Ke 8.4.92

Kaivettiin eteläreunaa (alue 10, länsi- ja keskiosan raja) otettiin maanäyte (on oikeastaan tässä kohdin III kerrosta)

- 9,5?x12,5x9 (tiilen pää)

23) 27x13x7,5

Kaivettiin alue 10 keskiosan edteläreunaa (III kerros savi + sekainen maa) noin 1 m leveydeltä+ 700-650, ei juuri löytöjä maa samaa kuin edellisenä päivänä.

To 9.4.92

Seulottiin alue 10 länsiosa, löydettiin raha

Ma 4.5.92

Alue 10, länsiosa VI kerros aloitettiin lännestä

24) katkesi toisesta päästä 28x13x8 keskipunainen ei laastia. Pituus otettu kun tiili vielä maassa siis koko pituus.

Aloitettiin tiiliosasta on edelleen hiekan seassa ja savea, tiilimurskaa, laastia ei yhtään, poistettiin taas tiiliä.

25) 26x12,5x8 keskipunainen, ehjä

26) 27x13x8,5 keskipunainen

27) 20?x12,5x9 tumman punainen

tiilenpalat 18x12,5x8; 19x12,5x8; 12x12x8; 13x13x8

Ti 5.5.92

Alue 10, länsiosa, VI, tiilialue jatkui 970- itään. Eilen kaivettiin 10.00-9.10 pituudelta noin 90-140 cm eteläseinästä, jossa keskikokoisia kiviä ja harmaa käytetty savi. 970- itään pohjoisreunalta paljastui 1 suuri ja 4 melko suurta tasaista kiveä noin 130 cm:n pituudelta ja 25-50 cm leveydeltä. Näiden kivien päällä oli runsaasti tiilimurskaa ja savensekaista hiekkää. Nyt kun kivien yläpinta maanpinnan tasolla kivien välissä hieno vaalea hieta. Kaivettiin myös 9,00 – 8,00 eteläseinän vierestä noin 35 cm leveydeltä (siis koekuoppaan asti) = tummaa hiekansekainen humus, jossa laastia, pieniä kalkkikivien paloja, tiilimurskaa, harmaa käytetty savi, tiili, noki, paljon nauvoja + paljon pieniä kivensiivuja. Kärki x = 150.155, y = 810, z = 803.

29) 26x12,5x8 keskipunainen

28) 23x12x8 on ehjä, keskipunainen

Poistettiin suuri (=leveä) puu (aavistuksen ohut) 10-9 m välissä, alla runsaasti tiilimurskaa.

- 10?x12x7

Ke 6.5.92

Aloitettiin alue 19 länsiosa läntisimmästä poikkimuurista. Lounaisnurkassa otettiin esiin suuri kivi, joka menee muurin alle. Noin 30 cm länteen muurin vieressä tasaushiekka, joka poistettiin. Alta tuli suuri laastinen ja kuparikatosta vihertynyt pinta. Sitten poistettiin harmaa moreeni (ei ollut kovaa), jota oli noin 9-18 cm maanpinnan muodosta johtuen. Harmaan moreenin alla punaruskeaa saven ja hiekansekainen maa (purkumaa), tiilimurskaa, laastia, pienet kalkkikiven palat. Harmaa moreeni löydötön. Moreenisata maanäyte. Länsiosan suuri nokialue – näyte.

To 7.5.92

Alue 10 länsiosa, eteläseinän vierus: 10,45-9,20 ja eteläseinästä 0-80 cm punaruskean humushiekan sekainen kova savi + paljon tiilimurskaa, jonkin verran laastia, paksuus 5-7 cm.

Pieni metallikouru $x=71-75$ (pohjoiseen), $y=1020$, $z=808$. Piirretty seinän vierustan nokialue..
Kaivetaan länsiosan suurta nokialuetta pois. Oli vain muutaman sentin paksuinen enimmillään. Alla harmaa, hiven hiekan sekainen savi, jossa runsaasti tiilimurskaa. Muuttui puhtaaksi harmaaksi saveksi.

Pe 8.5.92

Siistittiin alue 10 länsiosaa (etelä IIIkerros, pohjoinen VI kerros) valokuvausta varten.
Suuri nokialue:hiiltyneet puut poistettiin, olivat vain millejä paksuja. Alla erittäin ohuita maatuneita pieniä puulastuja sikin sokin. Niitä oli melko syvälläkin (katso korkeudet kartta). Nyt kaikki puunpalat poistettu. Alta tuli tumma hiekansekainen savi + tiilimurskaa (vähän). On edelleen koroke.

30) koekuopan länsireunalla. Lasitettu (punaista tai väritöntä). On puolikas $18?x14x8$.

Koekuoppa on 158 kiveyksen alapuolella = kaivaussyvyys. Siistittiin koekuoppa ja siihen asti koekuopassa sekaisin tasaushiekka, harmaa savi, suuria kiveyskiviä, tumma savensekainen hiekka, tiilimurska. Alinna muovi. Koillisnurkasta paljastui moreeni. Ei tyhjennetty vielä moreeniin asti.

Ma 11.5.92

Alue 10 länsiosa (eteläreuna III kerros, pohjoisreuna VI kerros) piirrettiin ja vaaittiin.

Aloitettiin pohjoisreunalta VII kerros noin 7-8 m kohdassa, josta paljastui itäosasta harmaa moreeni ja lännestä suurten kivien itäpuolelta vaalea hieno hiekka.

31) $28x12x8$ (vp)

32) $20?x12x7,5$

- tiilnpala $20?x13x9$

- tiilenpala $10?x12x9$

Kaivetussa paikassa 9-7 m (kaivauksen keskelle asti) oli hiekkaa, jossa hiven savea, tiilimurskaa, laastia, pieniä lahoja puunpaloja sikin sokin. Nyt paljastui hieno hiekka, hiiltä. Poistettiin jo piirrettyjä kiviä ja tiiliä (31, 32 no).

Ti 12.5.1992

Jatkettiin kaivamista alue 10 länsiosa. Ollaan sillan oohdalla. Jatketaan nyt 7-8 länteen kaivannoin keskellä ja eteläseinän vieressä. Huom. usein tiilten alta paljastuu suuria kiviä, joiden päällä on lahoja puun paloja.

33) $27x13x8$

- puolikas $16?x12x8,5$

- puolikas $16?x12x8,5$

kaivettiin pohjoisreunalta

9,50-10,00 suurten kivien länsipuolella oli tiilimurskaa ja hiekkaa noin 5 cm, sitten harmaa, kova savi. Harmaa kova savi jossa tiilimurskaa oli myös suurten kivien lounaispuolella savensekaisen tiilimurskaisen hiekan alla koekuopan luoteisreunalla n. 1 m länteen. Kaivannon keskellä 9,00-10,00 kova hiekansekaisen saven alla kiviä ja tiiliä.

Pe 15.5.92

Kaivausalue 10 länsiosa 10-11 m pohjoisreuna VII ja 12,50-10 m IV kerros.

Ma 18.5.

Alue 10 länsiosa jatkuu. Suuren nokialueen puu ulottuu +810 asti. hevosenkenkä $x=105-117$ pohjoiseen, $y=10,50-10,70$, $z= 814$. Tiili 33 $30x12x8,5$. Esineet eteläseinän vieressä 7-8 m IV. Tiilenpala paksuus 5,5 cm (kokon.)

TURUN LINNA

PÄÄLINNA

SISÄPIHAN KAIVAUS 30.9.91 - 18.5.1992

VALOKUVALUETTELO

valokuvaus delna vntle, jos toisin
ei mainitse

Valokuvia Turun linna

MV(7)

päälinnan sisäpiha, 2.10. - 1991
 salojenputki - ja sisäpihalla Maivanto. Kuvarj:n dv.
 MV 1
 osu 125

- 3-15 Ihana otannia kuvia
- 16. V alue 1. Maivanto pohjaan Maivettuna. Kuv. Kinnestä. 2.10.
- 17. V alue 1. Itäosa. Pohjaan Maivettuna. Kuv. etelästä. 2.10.
- 18. V Kuten no. 17. Vähän lähempää. 2.10
- 19. V alue 7. Länsiosa. Pinta kiveys. Pumppotankin puuttu paikallaan edestä. Kuv. etelästä. 2.10.
- 20. V alue 2. Kiveys. Kuv. etelästä. 3.10.
- 21. V Kuten no. 20. Kuv. idästä. 3.10.
- 22. V alue 1, itäosa ja alue 2. Salojenputki paikallaan asennettuna. Kuv. etelästä. 3.10.
- 23. V alue 3. Pohjaan Maivettuna. Kuv. Kinnestä. 3.10.
- 24. V alue 2 eteläosa eli kiveys ja alue 3. Salojenputki mittom aluella 2. Kuv. idästä. 3.10.
- 25. V alue 7. Pinta kiveys pumppotankin pumppotankin puuttu paikallaan. Kuv. Maalasta. 3.10. IK.
- 26. - Kuten no. 25. 3.10. IK. (Puvitus)
- 27. V alue 1. Pohjaan Maivettuna ja ihilman kivilaattujen. Salojenputki tarkastus Maivo asennettu paikallaan. Kuv. Kinnestä. 3.10. IK.
- 28. - Kuten no. 27. 3.10. IK.
- 29. V alue 1. Pohjoisseinän lään Maivettuna alaosaa. itäosa. Kuv. etelästä. 3.10. IK.
- 30. V Koirin seinän lounaisnurkka. Eri Maivettuna alosa. Kuv. lounaasta. 3.10. IK.
- 31. V Koirin seinän lään Maivettuna alosa. Porttikäytävän kohta. Kuv. Kinnestä. 3.10. IK.
- 32. V alue 3. Salojenputki asennettuna. Kuv. Kinnestä. 4.10.
- 33. V alue 5. Länsiosa. Pohjaan Maivettuna. Kuv. luoteesta. 4.10.
- 34. V alue 5. Pohjaan Maivettuna. Kuv. Kinnestä. 4.10.

35. ✓ alue 6. Pohjaan kaivettuna. kuv. etelästä. MV 2.
4.10.
36. ✓ alue 1. Salaojaputket asennettuna ja hiellä
peitettynä. kuv. lännestä. 4.10.
37. alue 7. dänniosan. kuv.
idästä. 4.10.

[MV 2] osa 125

1. alue 4. Kiveys. kuv. pohjoisesta. 4.10.
2. ——— " ——— kuv. lännestä. 4.10.
3. alue 4. Kiveys. Eteläosa. Näky myös
● alueen 5 salaojaputket itäpuolelta. kuv.
luoteesta. 4.10.
4. alue 4. Kiveys ja alue 3 itäosa. kuv.
etelästä. 4.10.
5. alue 7. dänniosan kivet. kuv. etelästä.
4.10.
6. alue 7. Pohjaan kaivettuna. kuv. lounaasta.
4.10.
7. Kuten no. 6. kuv. idästä. 4.10.
8. Yleistynyt pötkimäinen itäpuolelle. kuv.
lännestä. 4.10.
9. ● alue 2. Kiveys puhdistettuna ja vähän lan-
jutuneena. kuv. etelästä. 4.10.
10. alue 3. Salaojaputket asennettuna ja pei-
tettynä hiellä. kuv. lännestä. 4.10.
11. alue 6. Salaojaputket. kuv. etelästä. 4.10.
12. alue 5 ja alueen 4 eteläosa siis eteli-
slimän vierus. Salaojaputket näkyvät (menee
sadevesi-kaivoon). kuv. lännestä. 4.10.
13. alue 5. Salaojaputket. kuv. idästä. 4.10.
14. Yleistynyt bispihulle idästä kintelen. kuv.
idästä. 4.10.
15. Kuten no. 1. 4.10.
16. Kuten no. 4. 4.10.
17. alue 4. Kiveys. kuv. lännestä. 4.10.
18. alue 5. Suuret kivet. kuv. pohjoisesta. 4.10.

- 8) Väline 8. Pohjaan Maivettuna, Näkyn myös suuren porrastomin pohj. profiili sivusta Maivettuna. Kuv. Kinnesta. 11.10
- 9) Väline 7. Hessa. Pohjaan Maivettuna. Kuv. 104-nangsta. 11.10
- 10) Väline 8. Linnissa. Pöykimuurin vieressä ollut merialue joistettu. Kuv. Kinnesta. 11.10.
- +11) väline 8. Pöykimuurin Linnissa itä profiilissa mitatut palaneet puut. Kuv. idästä. 11.10.
- 12) Sähkökaapeli alueella 1. Kuv. Kinnesta. 11.10.
- ✓13) Sama. Kuv. luoteesta. 11.10.
- ✓14) Sähkökaapeli alueella 2 ja alueella 1 itä-osa. Kuv. idästä. 11.10.
- ✓15) Sähkökaapeli alueella 3. Kuv. Kinnesta. 11.10.
- ✓16) Suuren porrastomin pohjoissivun itäistä alaosaa. Kuv. pohjoisesta 14.10. (mitrit 4-6) PUUTTU
- 17) Suuren porrastomin pohjoissivun alaosaa kerkeltä. Kuv. pohjoisesta. 14.10. (mitrit 2-4) PUUTTU
- 18) Suuren porrastomin pohjoissivun läntistä alaosaa. Kuv. pohjoisesta. 14.10. (mitrit 0-2)
- ✓19) väline 11 pintakivelys. Kuv. idästä. 14.10.
- ✓20) väline 11 ja 9, pintakivelys. Kuv. Kinnesta. 14.10.
- ✓21) sama
- 22) väline 5. Pohjaan Maivettuna (Sähkökaapeli? orso Kuusaa). Kuv. Kinnesta. 14.10. PUUTTU
- 23) Kuten no. 20. 15.10. PUUTTU
- 24) " " 15.10.
- ✓25) väline 9. Pintakivelys. Kuv. Kinnesta. 15.10.
- +26) Kuten no. 19. 15.10.
- ✓27) Kuten no. 25. 15.10.
- ✓28) väline 5. Linnissa uvermys. Kuv. Kinnesta 15.10.
- ✓29) Sähkökaapeli alueella 4. Kuv. pohjoisesta. 15.10.
- 30) sama 15.10.
- ✓31) Suuren porrastomin pohj. sivun alaosaa. Kuv. Koillisesta. 15.10.
- ✓32) Koillisen porrastomin linnissivun alaosaa Kuv. Kinnesta. 15.10.

- V33) Koillisestornin kirkonseinän pohjoista alaosaa. Kuv. lännestä. 15.10.
- V34) Koillisestornin kirkonseinän eteläistä alaosaa. Kuv. lännestä. 15.10.
- V35) Kuten no. 32. Kuv. lounaasta. 15.10.
- V36) alue 1. Pohjoisseinän itäinen osa. Kuv. etelästä. 15.10.
- V37) alue 1. Pohjoisseinän alaosaa. Kertiosa. Kuv. etelästä. 15.10.

MV 4

osa 125

- V 2. alue 1. Pohjoisseinän kintistä alaosaa tunnelin asti. Kuv. etelästä. 15.10.
- V 3. alue 1. Pohjoisseinän alaosaa. Kuv. lounaasta 15.10.
- V 4. Sähkökaapeli alueella 3. Kuv. lännestä. 15.10.
- V 5. — " ————— 4. Kuv. pohjoisesta. 15.10.
- V 6. — " ————— 5. Kuv. lännestä. 15.10.
- V 7. alue 9. Poistettava kiviä. Kuv. etelästä. 16.10.
- V 8. alue 9. lisää poistettava kiviä. Kuv. etelästä. 16.10. PUUTTU
- V 9. sama
- V 10. Poiksimuurin aukko alue 9 koudalla. Aukonosa näkyy sadaveri- ja salojen putkien päät. Kuv. lännestä. 16.10.
- V 11. Kuten filmi III no. 6. (Poiksimuurin eteläinen itä-profiili. Alueella 8. Kuv. idästä 16.10)
- V 12. Poiksimuurin eteläinen itä-profiili. Kertiosa. Kuv. idästä. 16.10.
- V 13. samaan kertiosa 16.10
- V 14. samaan pohjoisosa 16.10.
- V 15. Koillisestornin eteläseinän alaosaa. Kuv. vinottain lounaasta. 16.10. Näkyy myös Koillisestornin kirkon seinän eteläistä alaosaa.
- V 16. Koillisestornin eteläseinän kintistä alaosaa. Kuv. etelästä. 16.10.
- V 17. samaan itäistä alaosaa. Kuv. etelästä. 16.10.

- V18. Kriittitomin eteläsinän alueaa. Kuv. etelästä 16.10.
- 19. alue 9. Eteläosa. Pintaläiveys. Kuv. lännestä 17.10.
- V20. Sama (metrit 4-6)
- V21. alue 9. Eteläosa. Metrit 4-6. Kiviä näkyvissä. Kuv. lännestä 17.10.
- V22. Sama lounaasta 17.10.
- V23. alue 9. Eteläosa. Metrit 4-5.50. Sadellesi putteen haivanto. Kiviä. Sama kohta kuin kuvissa 21,22, mutta syvemmältä. Kuv. pohjoisesta. 17.10.
- V24. Sama lännestä 17.10.
- V25. alue 9. Eteläosa. Metrit 4-6. Edellisen kuvan kiviet pistetty. Suuren ulkonevan muurikiven alapuolella näkyy pölkkimuurin suunnituksesta saddle-nessi putteen kohta. Kuv. pohjoisesta. 17.10.
- V26. alue 9. Eteläosa. Metrit 6-8. Pintaläiveys. Kuv. lännestä 17.10.
- V27. Sama. Kuv. lounaasta. 17.10.
- V28. alue 7. Pohjoissinän itäistä alueaa. Kuv. etelästä 17.10.
- V29. Sama kintistä alueaa. Kuv. etelästä 17.10.
- V30. alue 7. Kinnipää, Pohjan haivettuna. Näkyy myös pölkkimuurin pohjoisosan itäprofiili. Kuv. etelästä 17.10.
- V31. Kriittitomin kinnislinän alueaa. Eteläpuoli. Kuv. lännestä 18.10.
- V32. Kriittitomin portin alueaa. Kuv. lännestä 18.10.
- 33. alue 9. Eteläosa. Metrit 4-8. Sadellesi putteen kohtaa haivetaan. Kuv. lounaasta 18.10. Näkyy myös pölkkimuurin eteläosan kinnisprofiili (4-8 metrit) haivettuna pohjan ast
- V34. alue 9. pohjoisosa haivannista. Pohj. sinän ja pölkkimuurin kulmassa. Näkyy myös pölkkimuurin pohj. osa kinnisprofiili. Kuv. lounaasta 18.10.

Kinnis

MV5

400 asa

- ✓1) alue 9. Eteläosa. Sadaveri-Maiivo tieltä poistettavia kiviä. Kuv. pohjoisesta. 21.10.
- ✓2) sama etelästä. 21.10.
- ✓3) alue 9. Eteläosa. Sadaveriputken - ja Maiivo pöytä. Kuv. luoteesta. 21.10.
- 4) alue 9. Sadaveriputken pöytä. Näky myös eteläisen pöytämuurin länsiprofiili alaosaa. Pohjoisosa. Kuv. lännestä. 21.10.
- 5) Pöytämuurin eteläosa länsiprofiili. Pohjoispää. Kuv. lännestä. 21.10. (alueella 9) POUITU POUITU
- 8) Samaa kirkossa. Kuv. lännestä. 21.10. (alueella 9) POUITU
- 7) Pöytämuurin eteläosa länsiprofiili. Kirkon alaosaa myös sadaverimaiivo pöytä. Kuv. lännestä. 21.10.
- ✓8) sama
- ✓9) Pöytämuurin eteläosa itä - ja pohjois profiili. Kuv. lännestä. 21.10.
- ✓10) Pöytämuurin pohjoisosa etelä - ja itä profiili. Kuv. luoteesta. 21.10.
- ✓11) alue 9. Eteläosa. Sadaveriputken - ja Maiivo pöydällä asennettuna. Näky myös eteläisen pöytämuurin länsiprofiili. Kuv. luoteesta. 22.10.
- ✓12) alue 9. Eteläisellä osalla. Ulkit 8-9. Päällikövyys. Kuv. pohjoisesta. 23.10.
- 13) sama luoteesta 23.10
- 14) alue 9 pohjoisosa (Väikkimurteen). Kuv. lännessä. 23.10.
- ✓15) sama 23.10.
- ✓16) alue 9. kirkossa. Pohjoislinnan alaosaa. Ulkit pöytämuurista 0-2.20. Kuv. etelästä. 23.10.
- ✓17) alue 9. kirkossa. Pohjoislinnan vierusta. 140-220 cm pöytämuurista. Kuv. lännestä. 23.10.
- ✓18) Pohjoisen pöytämuurin länsiprofiili. Kuv. lännestä. 23.10.
- ✓19) alue 9. Eteläosa. Sadaverimaiivo pöydällä asennettuna. Kuv. lännestä. 23.10.

20. alue 9. Lännessä. Eteläpuolella Kiviä.
Alue 220 cm pöytämuurista Kanteen. Kuv.
Länneestä. 24.10.

21) alue 9. Lännessä. Kiviä. Alue 220 cm pöytä-
muurista Kanteen. Kuv. Länneestä. 24.10.

22) alue 9. Etelässä. Sakaajaputki. Kuv. pohjoisesta.
24.10.

23) Samaa luoteesta. 24.10.

24) alue 9. Lännessä. N. 100-320 cm pöytämuurista K-
teen. Kuv. etelästä. 24.10.

25) Samaa länneestä. 24.10.

26) Pääkannan sisäpuolen itäosa. Vanhaa pintakive-
yksen rippelit. Kuv. länneestä. 24.10.

27) Pohjoisselän alaosan, pöytämuurista Kanteen
0-220 cm. Kuv. etelästä. 24.10.

28) Pohjoisselän alaosaa, pöytämuurista Kanteen
30-320 cm. Kuv. etelästä. 24.10.

29) Eteläselän pöytämuurin kansi profiili. Kanta 660-890 cm
Pohjoisselästä. Kuv. länneestä. 24.10.

30) Alue 10. ^{Itäosa} Pintakiveys. Kuv. luoteesta. 24.10.

31) Sama

32) Sama pohjoisesta 24.10.

33) Sama länneestä 24.10.

34) Eteläselän pohjoisprofiilin alaosaa. Sisäpuolen
itäosassa. Metrit 0-2.60. Kuv. pohjoisesta. 25.10.

35) Sama. Metrit 2.60-5.30 _____ " _____

36) Sama " " 5.30-8.00. _____ " _____

37) " " 8.00-10.80. _____ " _____

MV 6

400 asa

7. Alue 9. Koillispuolella. Sadonkorjuun uusi paikka.
Kälyrissi Vallid. Kuv. länneestä. 25.10.

8. Sama

9. Eteläselän pohjoisprofiilin alaosaa. Sisäpuolen itä-
osassa. Metrit 10.80-14.30. Kuv. pohjoisesta. 25.10.

10. Sama. Metrit 14.00-15.30. Kuv. Koillisesta. 25.10.

- 5. Eteläsinin alueaa. Sisäpiha, itäosassa. Kuv. luoteesta. 25.10.
- 6. Sama Maillisesta. 25.10.
- 7. Sisäpihan itäosan vanhan pintaan kiveyksen rippeet kaivamisen jäljellä. Kuv. lounaasta. 25.10.
- 8. Alue 9. Koillisimurua. Saduveni-kaivon uusi paittia. Kuv. lounaasta. 25.10.
- 9. Päälinna. dinnankadun rinne. Sähkökaapeli-kaivanto. Kuv. lännestä. 25.10.
- 10. Sama jk valotolppa, josta kaivanto lähtee itään. Kuv. lännestä. 25.10.
- 11. Alue 9. Koillisimurua. Saduveni-kaivon uusi paitien pohjaan kaivettuna. Kuv. luoteesta. 28.10.
- 12. Pohjoisesta alueaa, pöytämuurin länsipuolella 190-450 cm. Kuv. etelästä. 28.10.
- ~~13.~~ Alue 9. Pohjoisosa. Saduveni-kaivo. Kuv. lännestä 28.10.
- 14. Alue 9. Pohjoisosa. Saduveni-puut ja -kaivo. Kuv. luoteesta. 28.10.
- 15. Alue 10. ^{Häöpp} Pinta kiveyksen jk ssa alku ollut lousaus kierreä joistettu. Näkyvissä tumma kulta. man ja harmaa savenset. kieta. Kuv. lännestä. 29.10.
- 16. Sama luoteesta. 29.10.
- 17. Alue 10. Hiosa. Tumma kulta. man ja harmaa savenset. kieta. Kuv. pohjoisesta. 29.10.
- 18. Alue 10. däniosaa. Pinta kiveyksen alku ollut kestoni. Kuv. pohjoisesta. 29.10.
- 19. Alue 10. däniosaa. alueen länsiprofiilia. Kuv. idästä. 29.10.
- 20. Päälinna. Pohjoisraja. dinnankadun rinne. Sähkökaapeli-kaivannon pohji- etelä suunt. pöytä-kaivanto lousaus laituria katti. Kuv. pohjoisesta 1.11.
- 21. Sama Kuv. Kaalunpää. 1.11.
- 22. Sama. Eteläpään. Kuv. etelästä. 1.11.
- 23. Sama. Kuv. etelästä. 1.11.
- 24. Sama. Eteläpään kivet. Kuv. idästä. 1.11.
- 25. Sama. Eteläpään kiviä joistettu. jk aluetta laajennettu. Kuv. pohjoisesta. 4.11.

26. Sama. Eteläpään laajennettuna, lastauslaituri
kiva purettu. Kuv. pohjoisesta. 4.11.

kyr-
kellu
Cruvalokitus

27. Sama
28. — " —

29. Sama. Säkeäkalpehi. Kuv. etelästä. 4.11.
(nivelmitta)

30. Sama. lastauslaituri osittain purettuna. Kuv.
pohjoisesta. 4.11. ^{11.11.1950}

31. alue 10. ^{11.11.1950} tihviä ja väkivästä alkan mäkylä.
Kuv. lännestä ^{11.11.1950} 5.11.

32. alue 10. ^{11.11.1950} tihlet. Kuv. idästä. 5.11.
33. — " — — — — — Kuv. — " — — — —

34. alue 10. ^{11.11.1950} (Tumma maan ja tihlet. Kuv. lännestä.
6.11. ^{11.11.1950} ↑ 17.10.50)

35. alue 10. ^{11.11.1950} tihviivi. d'antifini osaa (10-100 cm)
Kuv. etelästä. 6.11. PILALLA

36. Sama. d'ansiosaa. (100-180 cm) Kuv. etelästä
6.11.

37. Sama. tihviivaa. (155-260 cm) — " — — — —
6.11.

MV 7 asaa 125

38. alue 12. ^{= 10 keskiosaa} Oulu Korta. Pintakiveys. Kuv. pohjois-
esta. 7.11

39. Sama idästä. Näkyy myös alueen 10 kivi-
profiiliä. 7.11

40. alue 10. ^{11.11.1950} tihviivien pohj. puoli. III Krs. Kuv. län-
nestä. 8.11.

41. Sama idästä. 8.11.

42. alue 10. ^{11.11.1950} karkkiosuoret. III Krs. Kuv. lännestä. 11.11.

43. — " — — — — — tihviivien eteläprof., ja väkivästä kiveys.
Kuv. lounaasta. 11.11.

44. alue 10. ^{11.11.1950} III Krs. Kuv. lännestä. 11.11.

45. — " — — — — — IV Krs. Kuv. luoteesta. 12.11.

46. alue 10. ^{11.11.1950} tihviivien alla menevät
laudat. Kuv. pohjoisesta. 12.11.

- 11) Kuten no. 6. Kuv. Maarkosta. 12.11
- 12) alue 10. ^{Häosa} Pohjois-^{suomen} eteläprofiili. Häosa. Kuv. Etelästä. 12.11.
- 13) Sama. Häosa. 12.11.
- 14) Sama. Häosa. 12.11.
- 15) alue 10. ^{Häosa} IV Krs. Kuv. Maarkosta. 12.11.
- 16) Sälekangas. Tunnelin päällä. Eteläosa. Kuv. pohjoisesta. 13.11.
- 17) Sälekangas. Kivillä peitetty. Tunnelin päällä. Pohjoisosa. Kuv. Etelästä. 13.11.
- 18) alue 10. ^{Häosa} Pohjois-suomen laajennus. Pintakivet joistettu. Kuv. lännestä. 14.11.
- 19) Sälekangas. alue 8. Kuv. Maarkosta. 14.11.
- 20) Sälekangas. alue 7. Kuv. Maarkosta. 14.11.
- 21) Sälekangas. alue 7 ja 8. Kuv. idästä. 14.11.
- 22) Sälekangas. alue 7 ja 8. Kuv. lännestä. 14.11.
- 23) alue 11. Kallistuneisuus, pohjois-suomen viirus. Kuv. idästä. 18.11.
- 24) alue 11. Kuv. idästä. 18.11.
- 25) Sama. lännestä. 18.11
- 26) kuten no. 23. Kuv. lounaasta. 18.11.
- 27) alue 9. Luoteisnurkka. Pohjois-suomen viirus. Kuv. lounaasta. 18.11.
- 28) Eteläinen pitkinmuuri. dänniprofiili. Mitrit pohjois-suomesta. 6.60 - 9.90. Kuv. lännestä. 22.11.
- 29) Sama. Mitrit 9.90 - 12.00. Kuv. lännestä. 22.11.
- 30) Eteläsuomen alosa. Pitkinmuurin linnipuolella. alueella 10. Mitrit 0 - 1.90. Kuv. pohjoisesta. 23.11.
- 31) Sama. Mitrit 1.90 - 4.25. " " "
- 32) Pohjois-suomen alosa. Pitkinmuurin linnipuolella. Mitrit 1.60 - 4.50. Kuv. Etelästä. 22.11.
- 33) Sama. 3.00 - 4.60. Kuv. Maarkosta. 22.11.
- 34) alue 9 ja 11 maja. Kuv. Etelästä. 22.11.
- 35) alue 11. Pohjois-suomen, lounaasta, ja lounaasta-alue. Kuv. idästä. 25.11.
- 36) alue 11. Häosa. Kuv. idästä. 26.11.

Ulkosta puita kilejaisina katelta tulevan sadonveden putket

- 124) alue 11. ^{itsoa} Salojärven länsi puolella. MVI3.
Kuv. lännestä. 4.12.
- 125) Pohjoisselän alaosaa. alue 11. Metrit
6-9.5. Kuv. etelästä. 4.12.
- 126) Sama. Metrit 9.50-12.50. Kuv. etelästä. 4.12.
- 127) alue 11. Pohjoisselän anturaa. Kuv. lännestä
4.12.
- 128) Pohjoisselän alaosaa. alue 9. Metrit
0-2.00. Kuv. etelästä 5.12.
- 129) Sama. Metrit 2.00-4.00. Kuv. etelästä. 5.12.
- 130) alue 9. Pohjoisselän anturaa. Kuv. lounaasta
5.12.
- 131) alue 11. dännsaa. Salojärven. Kuv. län-
nestä. 10.12.
- 132) alue 10. ^{itsoa} Kallikivikiveys. Kuv. lännestä.
11.12.
- 133) alue 10. ^{itsoa} dännsaa. (Puu kivien alla
vähän kalliokiviä alla piti näkyä). Kuv. län-
nestä. 11.12.
- 134) alue 10. ^{itsoa} Kuv. lännestä. 11.12.
- 135) alue 10. ^{itsoa} duotismurte. Kuv. lännestä.
11.12.
- 136) Eteläselän alaosaa. alue 10. ^{itsoa} Kuv. poh-
joisesta. 11.12.
- 137) Sama lännestä. 11.12.

MV 9

- 12) Pääselän eteläselän länsi puolen alaosaa.
10. Kuv. alueen itäosaa (metrit isosta poras-
formista länteen 0-3 m). Kuv. pohjoisesta. 16.12.91
- 13) Sama, metrit 1.5-4.25. Kuv. pohjoisesta. — —
- 14) alue 10. Itsoa. Kallikivikiveyksen alle mene-
vä puu. Kuv. pohjoisesta. 16.12.91.
- 15) alue 10. Itsoa. dännpään tilit eteläselän
vieressä. Kuv. lännestä. 16.12.91
- 16) alue 10. Itsoa. Eteläsa. Kallikivikiveys.
Kuv. lännestä. 16.12.91

- ✓ MV7 alue 10, dänniosa ja Meriösen känniosa. MV14.
 Pintaviiva. kuv. lännestä. 5.3.92
 ✓ MV8 sama luoteesta. 5.3.92
 ✓ MV9 sama, länni idästä. 5.3.92
 ✓ MV10 ————— länneestä, 5.3.92
 ✓ MV11 alue 10. Hiosa. Pohjoisranta VI krs eli
 kun Maikki tilenpalat joistettu. kuv. länneestä. 5.3.92
 ✓ MV12 alue 10. dänniosa. I krs pohja (= tasauskieton
 pinta). kuv. luoteesta. 6.3.92
 ✓ MV13 alue 10. dänniosa. II krs pohja. kuv. luoteesta.
 6.3.92
 ✓ MV14. saman länripään, kuv. idästä. 6.3.92
 ✓ MV15. saman itäpään. kuv. lännestä. 6.3.92
 ✓ MV16. alue 10. dänniosan länripään lammasta modernin-
 alue ^{Heliranta} II krs. pohja. kuv. lännestä. 6.3.92
 ✓ MV17. alue 10. Hiosa. Sadeveriputkijojen olleet kivet
 länneestä. 9.3.92
 ✓ MV18. sama luoteesta. 9.3.92
 ✓ MV19 ————— " —————
 ✓ MV20 sama etelästä. 9.3.92
 ✓ MV21 —————
 ✓ MV22 sama pohjoisesta 9.3.92
 ✓ MV23. alue 10. dänniosa. III krs. duoteesta 9.3.92
 ✓ MV24. sama idästä 9.3.92
 ✓ MV25. alue 10. dänniosa. Pohj. ranta. III krs. dännestä.
 9.3.92
 ✓ MV26 sama
 ✓ MV27. alue 10. Hiosa. Sadeveriputkijojen suuri kivi.
 dännestä. 10.3.92
 ✓ MV28. alue 10. Hiosa. Sadeveriputkijojen pohjan väri-
 reittuna. dännestä. 10.3.92
 ✓ MV29. sama pohjoisesta. 10.3.92
 ✓ MV30. alue 10. Meriösen. tasauskieton pinta. duoteesta.
 10.3.92 (yleiskuv.)
 ✓ MV31 sama lätkäkuva
 ✓ MV32 alue 10. Hiosa. Pohj. ranta. Sadeveriputkijoi-
 asennettuna. dännestä. 12.3.92
 ✓ MV33 sama pohjoisesta 12.3.92

- MV 34. alue 10. Keskosa. Vuodelta 9 tullua
 sähköputki' admettuna. Kuv. pohjoisesta. 12.3.92 MV15
 MV 35. alue 10. Keskosa. I krs. (Härsänsiirtä
 piistettu) . duodeesta . 12.3.92 (Ulkokuva)
 MV 36. Sama (yleiskuva)
 MV 37. " " "

MV 10

- MV1. alue 10. Keskosa, III krs. duodeesta . 16.3.92
 MV2. Sama lännestä 16.3.92
 MV3. Sama itästä 16.3.92
 MV4. alue 10. dänniosa. Kiihalue III b. itästä. 18.3.92
 MV5. alue 10. dänniosa. IV krs. Pohj. reunaa. dännin
 osa. Metrit 10.00-12.53. itästä. 18.3.92
 MV6. Sama Kiihliseltä
 MV7. alue 10. dänniosa. Pohj. reunaa. IV krs. Metrit.
 12.00-12.80. lännestä. 18.3.92
 MV8. alue 10. dänniosa. Pohj. reunaa. IV krs. Metrit
 10.00-12.00. lännestä. 18.3.92
 MV9. Suuren porras tulin uudet kiviportaat.
 Kiihliseltä. 18.3.92
 MV10. Uudet pumportant käyttövään 4201. Kaarosta
 18.3.92
 MV11. Päälinnan lint. siipitua. lännestä. 18.3.92
 MV12. " " "
 MV13. alue 10. dänniosa, Pohj. reunaa. Metrit 8.00-
 10.00. IV krs. Kiihliseltä, 19.3.92
 MV14. alue 10. dänni- ja Keskiosa. IV krs. Kiihliseltä. 19.3.92
 MV15. Sama. lännestä. 19.3.92 1K?
 MV16. " " "
 MV23. alue 10. dänniosa, Pohj. reunaa. V krs. duodeesta.
 8.4.92. yleisena.
 MV24. Sama lännestä. 8.4.92
 MV25. Sama itästä. 8.4.92

MV:t ei loppuneet tähän vielä 8 kpl

Valokuvaluettelo

Turun linna päälinnan pihan kaivaus 1991-1992
jatkoa käsikirjoitetulle luettelolle

MV 11

- MV1. Alue 10, länsiosa (pohjoisreuna VI kerros, eteläreuna III kerros). Luoteesta. 8.5.1992
MV2. Alue 10, länsiosa (pohjoisreuna VI kerros, eteläreuna III kerros). Lännestä. 8.5.1992
MV3. Alue 10, länsiosa (pohjoisreuna VI kerros, eteläreuna III kerros). Idästä. 8.5.1992
MV4. Alue 10, länsiosa, koekuoppa. Idästä. 8.5.1992
MV5. Alue 10, länsiosa (pohjoisreuna VII kerros, eteläreuna IV kerros). Lännestä.
18.5.1992
MV6. Alue 10, länsiosa (pohjoisreuna VII kerros, eteläreuna IV kerros). Idästä.
18.5.1992
MV7. Alue 10, länsiosa (pohjoisreuna VII kerros, eteläreuna IV kerros). Lännestä.
18.5.1992
MV8. Alue 10, länsiosa (pohjoisreuna VII kerros, eteläreuna IV kerros). Luoteesta.
18.5.1992

kuuta ei löydy

Tuoreen limnan diat

1
← taimattu liusta
Rat. halli Turalle

dia 7
11-14
13.10.93

- 11. alue 11. kuv. lännestä 3.12.
- 12. Päälimnan itäinen ristikko uudelleen kivettynä kuv. lännestä 3.12.
- 13. alue 11. kuv. lännestä 3.12.
- 14. alue 9 ja 11. Salajaiputki. kuv. lännestä 4.12.
- 15. " " " " " "
- 16. Pohjoisssimän alueen. alue 11. Metrit 6-9.15 (pöikömuurista länteen). kuv. etelästä 4.12.
- 17. Sama. Metrit 9.15-11.50. (pöikömuurista). kuv. etelästä 4.12.
- 18. Sama. Metrit 11.50-12.50 (pöikömuurista). kuv. etelästä 4.12.
- 19. Pohjoisssimän aluetta. alue 11. kuv. lännestä 4.12.
- 20. Sama
- 21. Pohjoisssimän alueen. alue 9. Metrit 0-2 pöikömuurista. kuv. etelästä 5.12.
- 22. Sama. Metrit 2-4 pöikömuurista. kuv. etelästä 5.12.
- 23. alue 11. Salajaiputki. kuv. lännestä 10.12.
- 24. Etelässimän aluetta. alue 10. Metrit 0-2 (pöikömuurista). kuv. pohjoisesta 11.12.
- 25. Sama. Metrit 2-4.2 (pöikömuurista). kuv. pohjoisesta 11.12.
- 26. Etelässimän aluetta. Metrit 0-4.2 (pöikömuurista). kuv. pohjoisesta 11.12.
- 27. alue 10. Kallioviriveps ja kiviä. kuv. lännestä 11.12.
- 28. Sama 11.12.
- 29. Sama. kuv. luoteesta 11.12.
- 30. Sama. kuv. pohjoisesta 11.12.
- 31. Sama. kuv. läilästä 11.12.
- 32. " " " " " "
- 33. Sama. kuv. idästä 11.12.
- 34. alue 10. ^{housut} kiveissä. kuv. pohjoisesta 11.12.
- 35. " " " " " " 11.12.
- 36. " " " " " " " "

- 10. Päälinnan eteläosin ^{II} sisäpuolella aluea.
10. alue alueen itäosan (metrit isoista porasforamista
lanteen) 0-3 m). kuv. pohjoisesta. 16.12.91
- 11. sama. Metrit 1.5-4.25. kuv. pohjoisesta. 16.12.91
- 12. alue 10. Itäosa. Kallio kivetyksen alle maan-
pinn. kuv. pohjoisesta. 16.12.91.
- 13. alue 10. Itäosa. eteläosin ^{II} vierus (tiilet ja
kallio kivetyksen). kuv. lännestä. 16.12.91
- 14. sama
- 15. alue 10. länsiosaa. Pintakivetyksen. Itästä. 5.3.92
- 16. sama lännestä. 5.3.92
- 17. " " " " " "
- 18. sama luoteesta. 5.3.92
- 19. " " " " " "
- 20. sama lännestä. 5.3.92
- 21. alue 10. Itäosa. Pohjoisreunan. II krs eli alue
yhdessä tiilipalot pistetty. kuv. lännestä. 5.3.92
- 22. sama luoteesta. 5.3.92
- 23. alue 10. länsiosaa. I krs pohja (=tasauskietan
pintu). kuv. luoteesta. 6.3.92
- 24. sama
- 25. alue 10. länsiosaa. II krs. pohja. kuv. lännestä.
6.3.92.
- 26. sama länsipään karmen ^{eteläreunan} molemman alue. kuv.
lännessä. 6.3.92
- 27. alue 10. länsiosaa. II krs. pohja. kuv. idästä.
6.3.92
- 28. sama luoteesta. 6.3.92
- 29. alue 10. Itäosa. Sadon ripustusjarran olleet kivet.
kuv. lännestä. 9.3.92
- 30. sama luoteesta. 9.3.92
- 31. sama pohjoisesta. 9.3.92
- 32. alue 10. länsiosaa. III krs. kuv. idästä. 9.3.92

dia 3

1. alue 10. dänniosaa. III krs. duoteesta, 9.3.92
2. sama
3. sama kinnestä, 9.3.92
4. alue 10. Hiosaa. Sadevesiputkirejan suuri kivi kinnestä. 10.3.92
5. alue 10. Hiosaa. Sadevesiputkirejan pohjan vauri-
yhtymä. 10.3.92. dännestä.
6. sama pohjoisesta. 10.3.92
7. alue 10. Kerkiosaa. tsaanskiikkaa pinta, duoteesta.
10.3.92
8. sama kirkon
9. alue 10. Hiosaa. Sadevesiputki asennettuna.
Krv. pohjoisesta. 12.3.92
10. sama Krv. kinnestä, 12.3.92
11. alue 10. Hiosaa. Sadevesiputki asennettuna.
Krv. pohjoisesta. 12.3.92
12. alue 10. Kerkiosaa. II krs. (tsaanskiikkaa poistettu)
duoteesta. 12.3.92
13. sama
14. alue 10. Kerkiosaa. III k. (hiihialue) duoteesta.
13.3.92
15. sama
16. alue 10. Kerkiosaa. III krs. dännestä. 16.3.92
17. sama idästä 16.3.92
18. sama duoteesta (yleiskunta)
19. " " "
20. alue 10. dänniosaa. hiihialue. III krs. Tälstä, 18.3.92
21. alue 10. dänniosaa. IV krs. (pohj. meuran hiihialue).
Kirkillisesta. 18.3.92
22. alue 10. dänniosaan pohj. meura. Uudet. 12.00-12.80.
IV krs. dännestä. 18.3.92
23. sama. Uudet 10.00-12.80. dännestä. 18.3.92
24. Suuren jorustomin uudet kiviportant. Kirkilises-
ta. 18.3.92
25. sama (yleiskunta)

226. Vuodet puuportant kryptävään K201. dia 4.
Kallasta. 18.3.92
227. alue 10. Keri- ja Kinniosa. IV krs. dämmestä.
19.3.92 kuv. Yhna Kijala?
228. sama Koillisesta. 19.3.92. kuv. IK?
229. alue 10. Kinniosa. Pohj. reuna. V krs. dämmestä.
8.4.92

230. sama idästä. 8.4.92
231. alue 10. Kinniosa. Ullin. 9-8 välillä lato puu.
V krs. Pohjoisesta. 8.4.92
232. alue 10. Kinniosa. Pohj. reuna. V krs. duoteesta.
yleiskuv. 8.4.92

dia 4

2023. (dia 21) alue 10. Kinniosa. Pohj. reuna. VI krs.
(Eteläreuna III krs). dämmestä. 8.5.92
2024. (dia 22) sama idästä. 8.5.92
2025. (dia 23) alue 10. Kinniosa. Kalluoppa. Koillisesta.
8.5.92
2026. (dia 24) alue 10. Kinniosa. Lounaismaasta.
VII krs. dämmestä. 8.5.92
2027. (dia 25) alue 10. Kinniosa. Pohj. reuna VI krs ja
eteläreuna III krs. yleiskuva. duoteesta. 8.5.92
2028. (dia 26) alue 10. Kinniosa. Pohj. reuna VII krs,
Eteläreuna IV krs. duoteesta. 18.5.92
2029. (dia 27) sama idästä. 18.5.92
2030. (dia 28) sama lännessä. 18.5.92

LOPPU

Turun linna, päälinnan sisäpiha, kaivaus 1991-1992
Eläinten luut 1

Alue 1

Ei talteen otettuja luita

Alue 2

1.10.1991, 560 g

1.10.1991, 950 g yht. 1510 g

Alue 3

3.10.1991, 1135 g

3.10.1991, 790 g

3.10.1991, 900 g

3.10.1991, 825 g

3.10.1991, 900 g yht. 4550 g

Alue 4-5

3.10.1991, 815 g

3.10.1991, 645 g yht. 1460 g

Alue 6

Ei talteen otettuja luita

Alue 7

Ei talteen otettuja luita

Alue 8

Ei talteen otettuja luita

Alue 9

12.11.1991, 70 g

1.12.1991, 75 g

Pohjoisosan laajennus, 15.11.1991, 65 g yht. 210 g

Alue 10, itäosa

28.10.1991, suuren porrastornin kulma, metrit 8.80-12.00, 1135 g

29.10.1991, metrit 8.80-12.00, pinnan poisto, 35 g

1.11.1991, itäisen tiilimurska-alueen pohja, V krs, 565 g

1.11.1991, eteläseinän vierus, metrit 0-4.480, II krs, 75 g

4.11.1991, musta maa, II krs, 300 g

5.11.1991, II krs, 50 g

6.11.1991, III krs, 275 g

7.11.1991, IV krs, 565 g

11.11.1991, IV krs, 525 g

15.11.1991, pohjoisreunan laajennus, 1215 g

15.11.1991, pohjoisreuna V kerroksen tasolla, 200 g

14.11.1991, pohjoisreunan laajennus, II krs, 375 g

11.12.1991, IV krs, 45 g

16.12.1991, eteläseinä, 20 g

31.12.1991, pohjoisreuna, V krs:n pohjan tasoitus, 100 g

15.1.1992, pohjoisreuna, tiiliosa (tiilikrs), V krs, 865 g

4.3.1992, V:n tiilipalokrs:n purku, 1975 g

10.3.1992, putosi pohjoisprofiilista sadevesiojaa kaivettaessa, 125 g

yht. 8445 g

Alue 10, keskiosa

10.3.1992, kiveyksen alta, metrit 4.25-7.10, 65 g

11.3.1992, III krs pinta, tasaushiekan alta, metrit 4.25-7.10, 500 g

12.3.1992, III krs, metrit 4.25-7.10, 720 g

Turun linna, päälinnan sisäpiha, kaivaus 1991-1992
Eläinten luut 2

12.3.1992, II krs pohja, metrit 4.25-7.10, 625 g
12.3.1992, III krs, metrit 4.25-7.10, 925 g
13.3.1992, III krs, 1375 g
16.3.1992, III krs, 2500 g
16.3.1992, III krs, 1250 g
8.4.1992, eteläseinän vierus, metrit 7.10-6.50, III krs, 10 g
8.4.1992, V krs, metrit 7.10-6.50, 65 g

Yht.8035 g

Alue 10, länsiosa

5.3.1992, kiveyksen alta, metrit 7.25-12-53, 50 g
6.3.1992, II krs, 680 g
6.3.1992, II krs eli tasaushiekkakrs, metrit 7.20-12.53/12.80,
250 g
9.3.1992, III a krs, metrit 7.10-12.53, 1750 g
9.3.1992, III a krs, metrit 7.10-12.53, 1525 g
9.3.1992, III a krs, seualta, metrit 7.10-12.53, 575 g
9.3.1992, III b krs, metrit 8.00-10.00, 275 g
10.3.1992, III a krs, seualta, metrit 7.10-12.53, 275 g
17.3.1992, III b krs, 975 g
18.3.1992, III b krs, 115 g
20.3.1992, IV krs, 235 g
6.4.1992, V krs, 2225 g
7.4.1992, eteläseinän vierus, III krs, metrit 7.00-9.30, 40 g
7.4.1992, V krs, metrit 7.00-11.00, 1240 g
9.4.1992, III a krs, seualta, 525 g
10.4.1992, III b krs, 25 g
10.4.1992, IV krs, seualta, 50 g
13.4.1992, V krs, seualta, 200 g
4.5.1992, VI krs, 2450 g
5.5.1992, VI krs, 820 g
5.5.1992, eteläseinän vierus, III krs, metrit 8.00-10.00, 50 g
5.5.1992, VI krs, metrit 7.50-10.00, 220 g
7.5.1992, eteläseinän vierusta, III krs, 0-80 cm etäisyydellä
eteläseinästä, metrit 9.20-10.45, 100 g
6.5.1992, eteläseinän vierusta, III krs, vaalea moreeni, 80 g
8.5.1992, VI krs, 425 g
8.5.1992, koekuoppa, 115 g
8.5.1992, suuri puu- ja hiilialue, 70 g
12.5.1992, pohjoisreuna, VII krs, metrit 9.00-10.50, 1375 g
12.5.1992, pohjoisreuna, VII krs, metrit 8.00-9.00, 350 g
12.5.1992, pohjoisreuna, VII krs, metrit 7.00-9.00, 415 g
15.5.1992, pohjoisreuna, VII krs, metrit 9.00-11.50, 1725 g
15.5.1992, VII krs, metrit 9.00-10.00, 40 g
15.5.1992, pohjoisreuna, VII krs, seualta, 100 g
15.5.1992, koekuoppa, seualta, 10 g
15.5.1992, VI krs, pohjoisreuna, seualta, 100 g
15.5.1992, pohjoisreuna, VII krs, seualta, 35 g
15.5.1992, eteläseinän vierus, III krs, seualta, 25 g
15.5.1992, eteläseinän vierus, IV krs, 75 g
15.5.1992, eteläseinän vierus, metrit 7.00-8.00, 10 g
18.5.1992, suuri nokialue, pohja, 60 g
18.5.1992, eteläseinän vierus, IV krs, metrit 7.00-8.00, 10 g
18.5.1992, pohjoisreuna, VII krs, metrit 10.00-12.00, 500 g
19.-20.5.1992, keski- ja länsiosa. Kapeaa sadevesikaivantoa kaivet-
taessa esiin tulleet luut, 1200 g ja 1030 g

Yht. 22400 g

Turun linna, päälinnan sisäpiha, kaivaus 1991-1992
Eläinten luut 3

Alue 11

25.11.1991, itäosa, oven vierestä, II krs 50 g

26.11.1991, 200 g

27.11.1991, 425 g

28.11.1991, itäpäähän levennyks, 140 g

4.12.1992, 140 g

yht. 955 g

Eläinten luita yhteensä 47 kg 565 g

Turun linna, päälinna, sisäpihan kaivaus 1991-1992
Laastinäyttteet

Alue 2
2.10.1991

Alue 4-5
3.10.1991

Alue 11
4.11.1991, karttaan merkitty laastikokkare

Alue 10, itäosa
IV krs, 11.11.1991

Alue 11
Itäpään laajennus, 28.11.1991

Alue 11
2.12.1991
4.12.1991

Alue 10, keskiosa
III a krs, 16.3.1992

Alue 10, länsiosa
III b krs, 17.3.1992
III krs, eteläseinän vierus, metrit 7.00-9.30, 7.4.1992
III a krs, seuralta, 9.4.1992
VI krs, 4.5.1992
IV krs, eteläseinän vierus, moreenin alta, 6.5.1992
pinta
III krs, eteläseinän vierus, metrit 9.20-10.45, 0-80 cm levey-
deltä, 7.5.1992
IV krs, eteläseinän vierus, metrit 11.00-12.50, 15.5.1992

Turun linna, päälinna, sisäpihan kaivaus 1991-1992
Hiilinäytteet

Alue 3
3.10.1991

Alue 4-5
3.10.1991

ALue 8
nokimaa, 10.10.1991

Alue 10, itäosa
tumma maa, II krs, 1.11.1991
tumma maa, II krs, 5.11.1991

Alue 10, länsiosa
Pohjoisreuna, III krs, 9.3.1992
Seulalta, IV krs, 10.4.1992
VI krs, metrit 7.10-7.50, 5.5.1992
Eteläseinän vierus, tumma nokimaa, III krs, 7.5.1992
Suuri puu- ja hiilialue, 8.5.1992
Hiilialue, x=1040 (länteen), y=25 (pohjoiseen) cm, z=804 cm
18.5.1992
Eteläseinän vierus, IV krs, metrit 7.00-8.00, 18.5.1992

Turun linna, päälinna, sisäpihan kaivaus 1991-1992
Savitiivistystenäytteet:

Alue 10, länsiosa
Seulalta, III a krs, metrit 7.10-12.53, 9.3.1992

Alue 10, keskiosa
III krs, metrit 4.25-7.10, 12.3.1992

Alue 10, keskiosa
III krs, 16.3.1992

Alue 10, länsiosa
III b krs, metrit 8.00-10.00, koekuoppa, 19.3.1992

Alue 10, länsiosa
VI krs, 4.5.1992

Alue 10, länsiosa
Pohjoisreuna, VII krs, metrit 7.00-8.00, 12.5.1992

Turun linna, päälinna, sisäpihan kaivaus 1991-1992

Puunäytteet

Alue 11

Puutappi kahdessa osassa, pituus yhteensä n. 28 cm, halk.
3x1.5 cm, 26.11.1991

Alue 10, itäosa

Näyte kalkkikivikiveyksen itäpuolella olevasta, leveästä,
hyvin ohuesta puusta. Laudan pituus n.65 cm, leveys 29-30 cm.
16.12.1991.

Turun linna

Päälinnan sisäpihan kaivaus 1991-1992

Maanäytteet 1

Alue 10, itäosa, maanäyte 1. Kaakkoisnurkka, 50x50 cm, korkeus 797 cm. 30.12.1991 / 25.9.1992 (näytteen ottopäivä/kellutuspäivä)

Alue 10, itäosa, maanäyte 2. Lounaisnurkka, korkeus 798. 30.12.1991 / 25.9.1992

Alue 10, länsiosa, koillisnurkka, III krs, 30x30 cm. 6.3./25.9.1992

Alue 10, itäosa, pohjoisosa, VI krs. 6.3./25.9.1992

Alue 10, keskiosa, III krs. 16.3./25.9.1992

Alue 10, länsiosa, IV krs. 17.3./25.9.1992

Alue 10, länsiosa, V krs, x=100-150, y=1050-1100 cm. 7.4./25.9.1992

Alue 10, länsiosa, eteläseinän vierus, III krs. 8.4./25.9.

Alue 10, länsiosa, VI krs. 4.5./25.9.1992

Alue 10, länsiosa, suuri, tumma nokialue. 6.5./25.9.1992

Alue 10, länsiosa, harmaa hieta eteläseinän vieressä, III krs, x=0-50 cm (pohjoiseen), y=1200-1250 cm. 6.5./25.9.1992.

Alue 10, länsiosa, eteläseinän vierus, 0-80 cm leveydeltä, metrit 10.45-9.20, III krs. 7.5./25.9.1992.

Alue 10, länsiosa, eteläseinän vierus, 0-80 cm leveydeltä, metrit 10.45-9.20, III krs, tumma sekamaa. 7.5./25.9.1992.

Turun linna

Päälinnan sisäpihan *Kaivaus* 1991-1992

Maanäytteet 2

ALue 10, länsiosa, eteläseinän vierus, IV krs.

12.5./25.9.1992

Alue 10, länsiosa, pohjoisreuna, VII krs, x=1150-1200 (länteen)
y=150-200 cm. 12.5/25.9.1992.

Turun linna, päälinnan sisäpihan kaivaus 1991-1992

1991 otetut ja geologi Jan-Erik Wahlbergin analysoimat maanäytteet silttisestä hiekkamoreenista kaivannon pohjalta, kun kuoppa kaivettu pohjaan.

harmaa moreeni

näyte 1. (ruskeampi moreeni). Alue 11. Pohjoisseinän vierus, 5 cm kaivannon länsipäästä, korkeus+790-785 cm mpy, 20x20 cm alueelta. 31.12.1991.

näyte 2. (harmaampi moreeni). Alue 11. Kaivannon eteläreuna, aivan länsipää, korkeus + 799-796 mpy, 20x20 xm alueelta. 31.12.1991.

Turun linna, päälinnan sisäpiha, kaivaus 1991-1992
Kivinäytteet

Kiveä

Alue 3, 3.10.1991

Kalkkikiveä

Alue 10, itäosa, pohjoisreunan laajennus, II krs, 14.11.1991

Alue 10, itäosa, pohjoisreunan laajennus, 15.11.1991

Alue 11, itäpään laajennus, 28.11.1991

Alue 10, itäosa, V krs, tiilikrs, pohjoisreuna, 15.1.1992

Alue 10, itäosa, V tiilenpalakerroksen purku, 4.3.1992

Alue 10, länsiosa, tasaushiekkakrs, metrit 7.20-12.53/12.80,
6.3.1992

Alue 10, länsiosa, III a krs, 9.3.1992

Alue 10, keskiosa, III a krs, 16.3.1992

Alue 10, keskiosa, III krs, 16.3.1992

Alue 10, länsiosa, III b krs, 17.3.1992

Alue 10, länsiosa, III b krs, 18.3.1992

Alue 10, länsiosa, IV krs, 20.3.1992

Alue 10, länsiosa, V krs, metrit 7.00-11.00, 7.4.1992

Alue 10, länsiosa, III a krs, seuralta, 9.4.1992

Alue 10, länsiosa, VI krs, 4.5.1992

Alue 10, länsiosa, VI krs, metrit 7.10-7.50, 5.5.1992

Alue 10, länsiosa, eteläseinän vierus, metrit 9.20-10.45,
III krs, 7.5.1992

Alue 10, länsiosa, VI krs, 8.5.1992

Alue 10, länsiosa, pohjoisreuna, metrit 7.00-8.00, VII krs,
12.5.1992

Alue 10, länsiosa, pohjoisreuna, metrit 9.00-11.50, 15.5.1992

Alue 10, länsiosa, eteläseinän vierus, metrit 10.00-12.50,
IV krs, 15.5.1992

Alue 10, länsiosa, eteläseinän vierus, metrit 8.00-10.00,
III krs, 15.5.1992

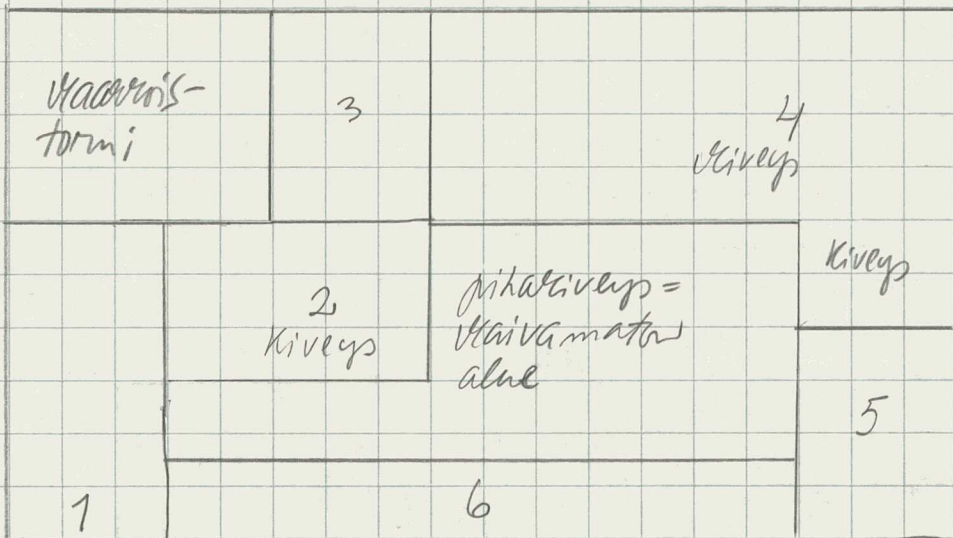
Alue 10, länsiosa, eteläseinän vierus, metrit 8.00-10.00,
IV krs, 18.5.1992

YLEISUURTAT

Tuulen linna, päälinna, siisijikas
 Maivans alueet 1991-1992

portti

N
 ←

Vaakoris-
 torni

3

4
 Kiveys

2
 Kiveys

pihakiveys =
 vaivamaton
 alue

Kiveys

← kiveys loppuu

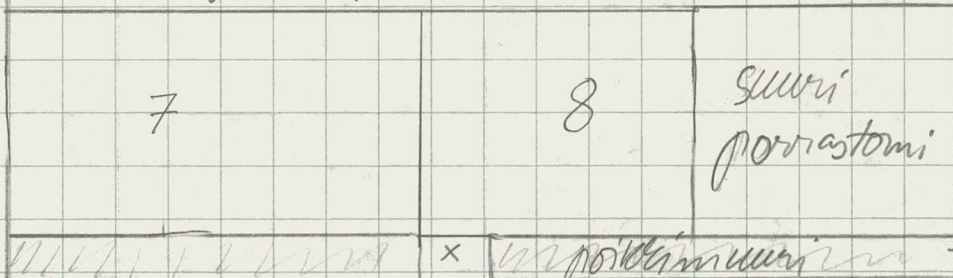
1

6

5

x = portin
 kohta kaivettu
 jo aikaisemmin

Uusi kanneli

7

8

Suuri
 porrastorni

~~Uusi kanneli~~ x ~~Uusi kanneli~~

4m

9

10

itkiosa v

425cm

11

pihakiveys
 = vaivamaton
 alue

10
 keskiosa

ovi

10
 kinnosa

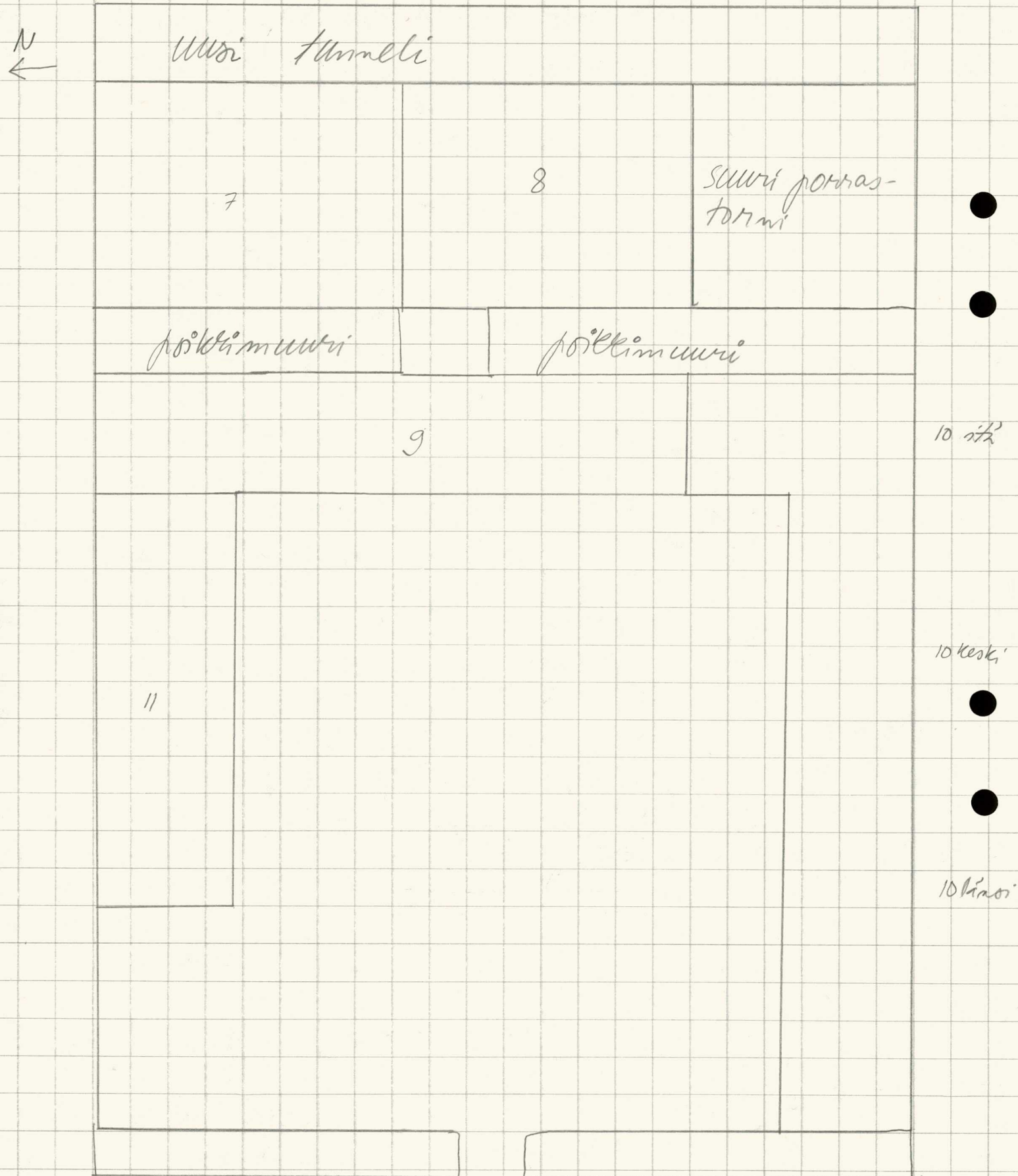
puu-
 portaat →

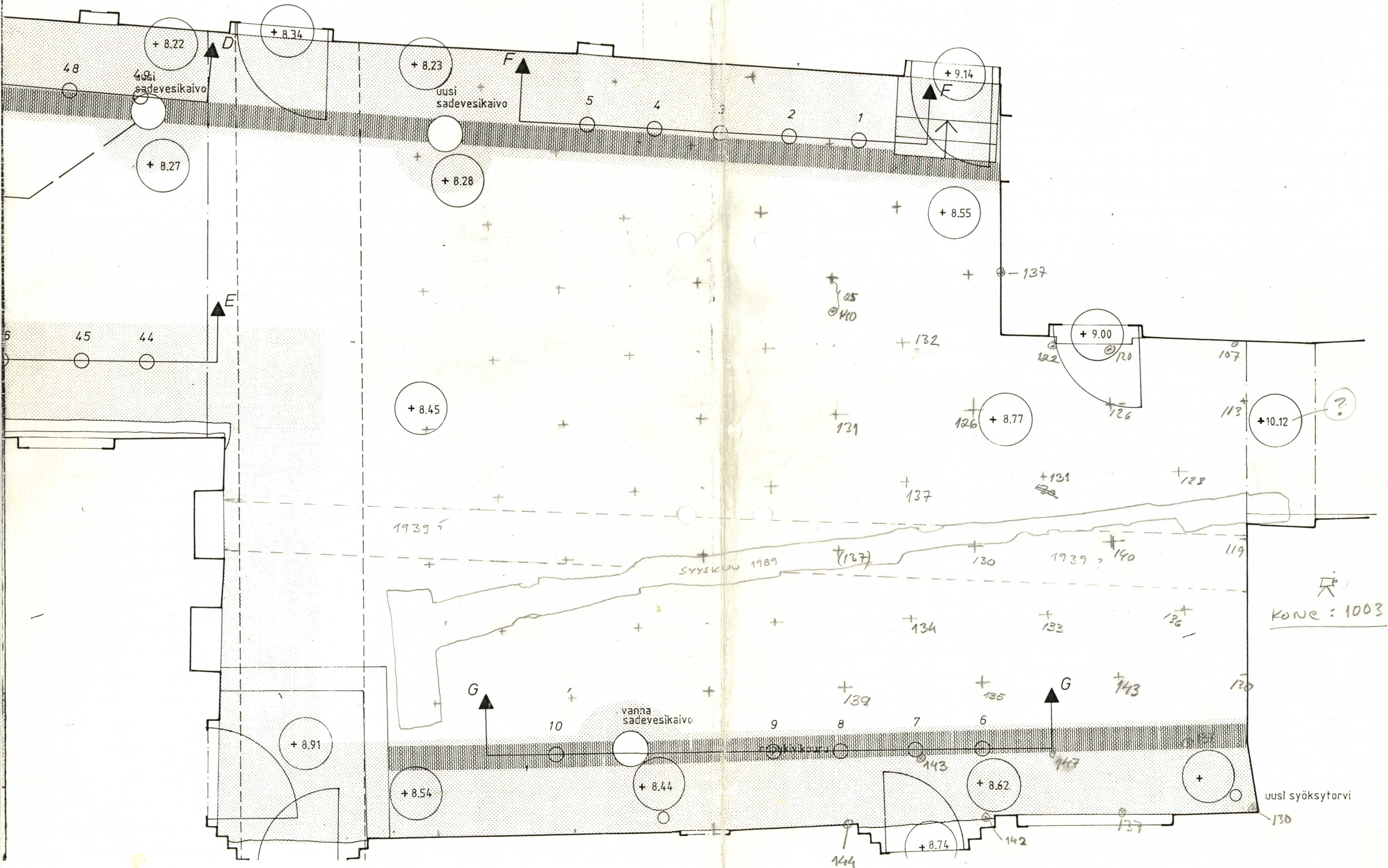

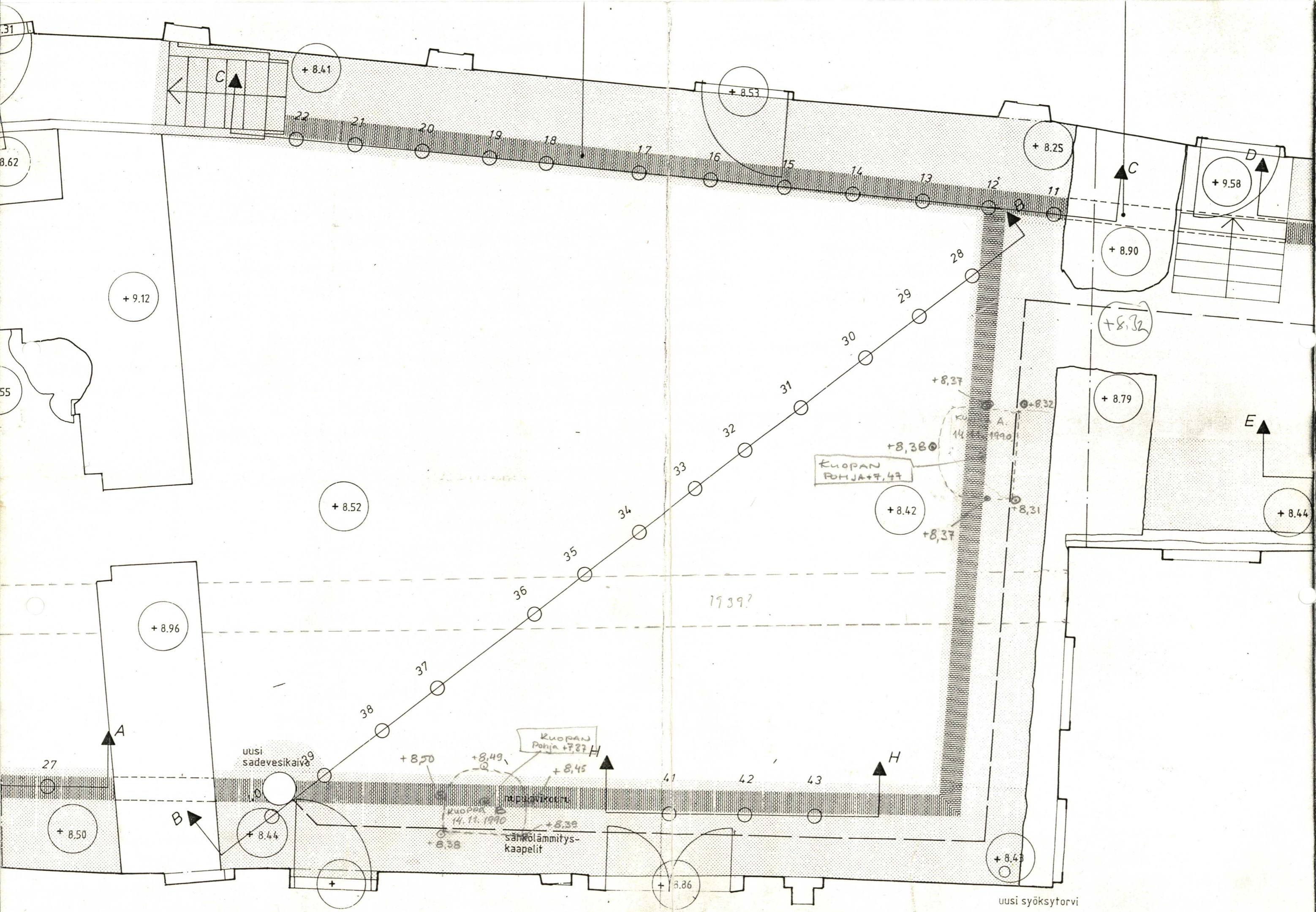
~~Uusi kanneli~~ x ~~Uusi kanneli~~

Tuulen linna, päällinma, sisäpikani
mittoja

delna vntle

Kuopan
Pohja +7,47

Kuoppa A
14.11.1990

Kuopan
Pohja +7,27 H

Kuoppa B
14.11.1990

uusi
sadevesikaiva

sähkölämmitys-
kaapelit

uusi syöksytorvi

PROFILIT

ETELÄSEINÄ

PÄÄLINNA

TURUN LINNA

20.12.91

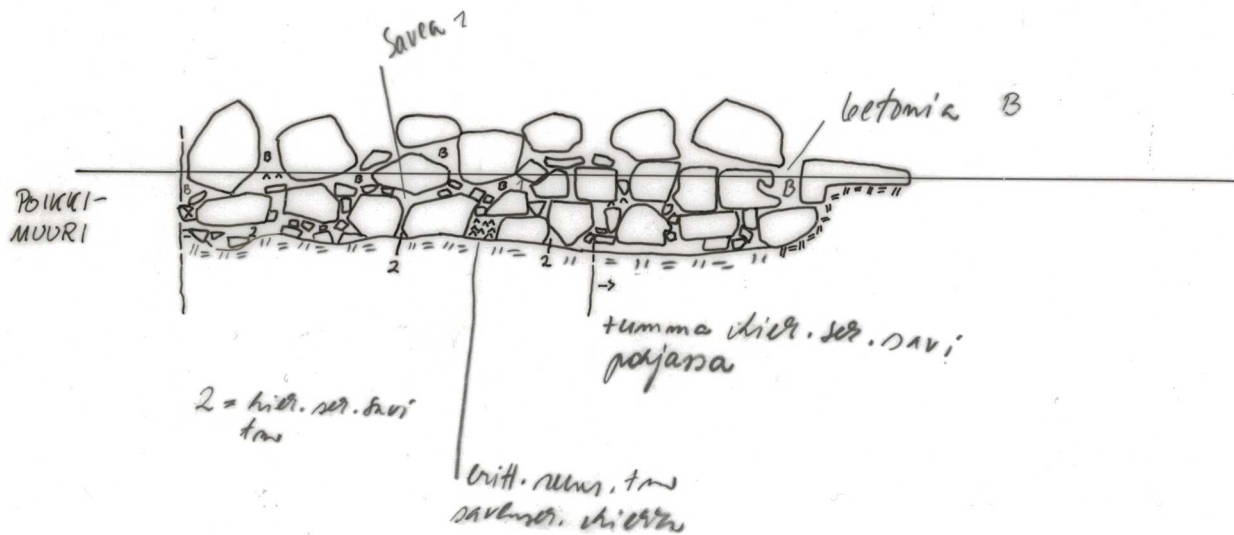
SISÄPIHA

työ. 15.1.92

POIKKIMUURIN

LÄUSIPUOLI

LU 1:50

poivesi muuri
 Turun linna
 Pääkirurgi

6.12.1991, poivesi muuri

Eteläosa

1150

17.10.1991

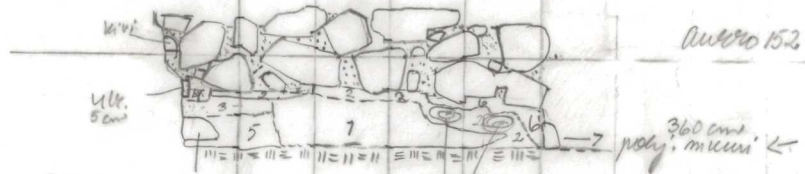
M

ist. prof.
 ist. puoli

1 2 3 4 5 6 7 8

poivestorni

850

kuukoo 152 cm

360 cm
 poly. muuri

kutsu - punt
 loun - kalli's puut.

1 = harmaa, kova
 ikeustunut
 moreeni

2 = tumma moreeni
 hi'ki kivi + savista
 kiveä

3 = harmaa ist.
 moreeni + pöytämaa

4 = tms = hi'ki kivi

5 = kallat, kivi +
 tms

kiviä väl.
 kertonia

6 = kivi kiveä

18.10.91 DV 1:50

poly. osa

1 = harmaa
 ist. moreeni
 + kivi
 ovel

5 4 3 2 1

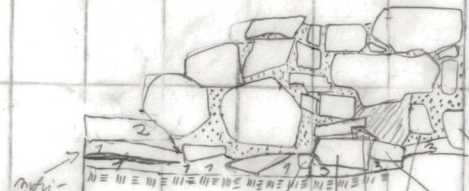
— = mörk
 juoni
 2 = tms, kiveä

poly. seinä

∴ = kertonia

3 = tumma savenset
 kiveä + tms + tms

|| = tyyji

ulr. 28 cm (kuulun
 poly. seinää)

ulr.

kertonia

ulr. 16 cm

ulr.
 11 cm

4 = harmaa ihost.
moreeni + pölymaaila

7 = tumma huna, ^{alunna harmaan} ~~hihnen~~ ^(t. savunsi. hietta)

2 = harmaa ihost.
moreeni + lastia runs ohuna viivoina

28.11.1991

Tuus linn
pölyhinnat 6.5-
pihvi
pölyhinnat
hinnat.

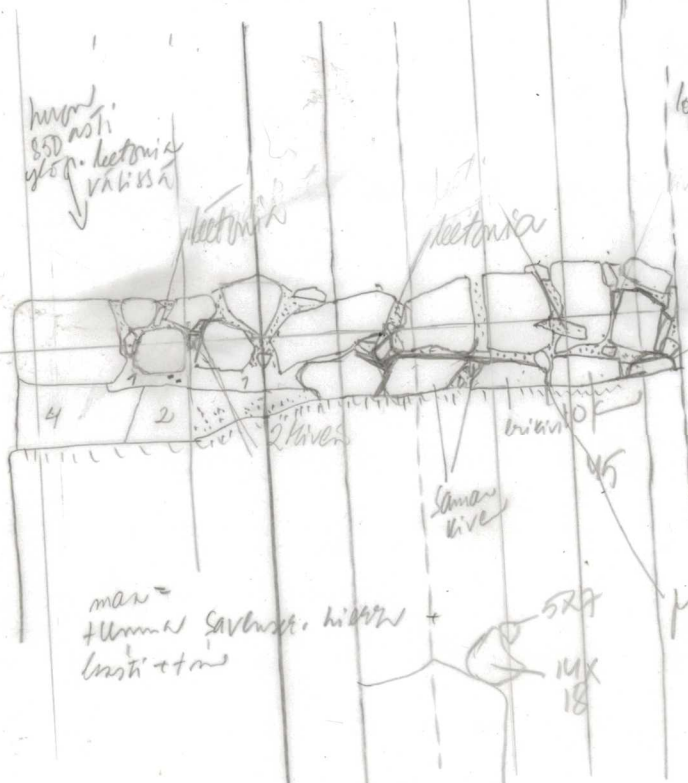
10.00-12.00 metriä

11.50, dv

hinnat
8.50 asti
yöp. kettomä
vähistä

loppu

850

850
+
alun n. 130
25
14.10.

pitäytyä

man + tumma savunsi. hietta + lasti + me

52A
14x18

114
114

4 = harmaa išt. moreeni
+ pumulan Ham +
(kasti)

1 = tumma kullt. maan (= oavon-
se. kist.) metri, kasti, ita
2 = harmaa išt. moreeni +
kisti, oavon seara
3 = kullt. kasti

4m 721

6m 715

Turun linna

655 pihvi

puukimurran jalkien

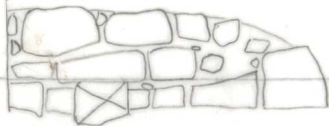
kanipöytä 1:50

poljo

→

850

tillanne
omak

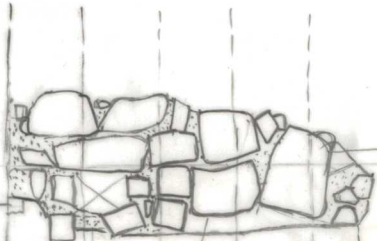
1 2 3 4 5 6 7 8

850

tillanne
myt

poljo
seinien
kivi

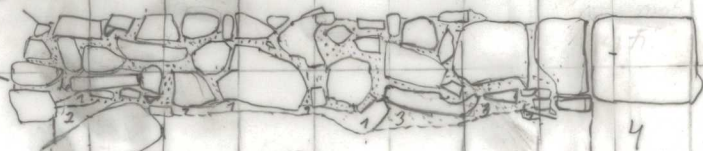

moreni
alimur

tr. kist

152
cm

seinän 25cm

2

2

2

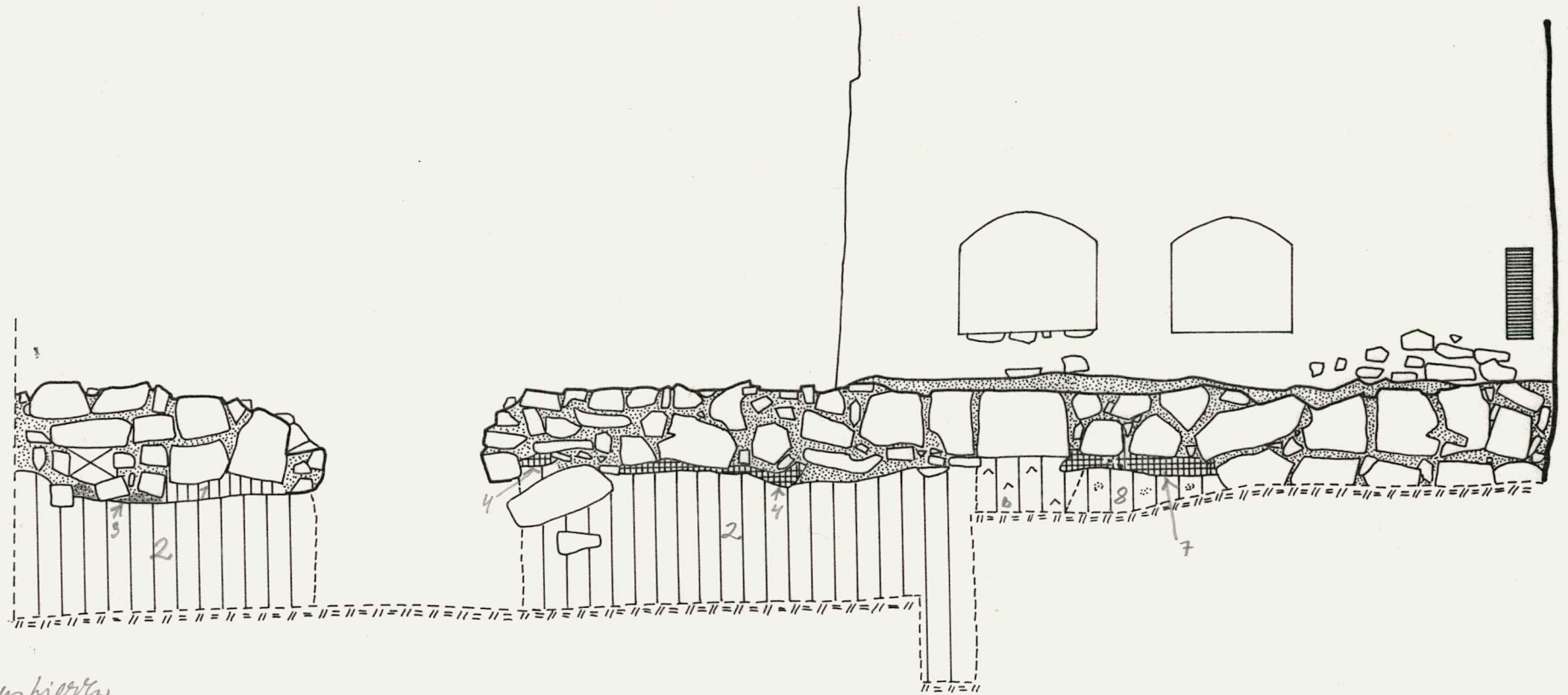
4

puukimurran
vakk. kasti
Aulian allat

→ maavon
alue

Kaivo

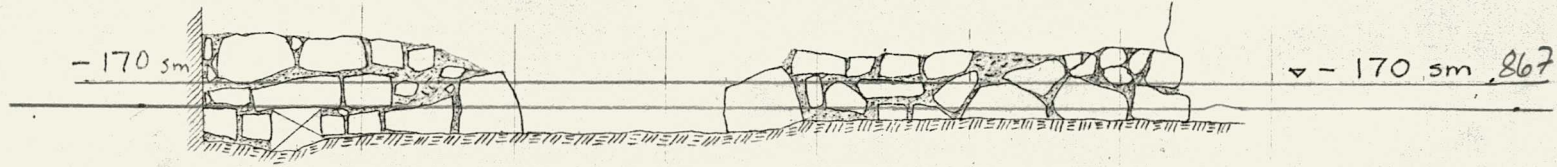
Turun linna 1991
 pään linnan sisäpiha, joidenmuurin täsmäprof.
 1:50
 dv

- 1 = tasankierva
- 2 = harmaa, kova, savusee. istost. moreeni
- 3 = valk., pehmeä laasti auton alapuolella
- 4 = kullt. ma (savusee. hiehta, noli, laasti)
- 5 = kellert. laasti
- 6 = harmaa, kova, savusee, istost. moreeni, laasti, tm
- 7 = tumma savusee. hiehta, hennus, tm, vähän moree
- 8 = harmaa, kova, istost. savusee. moreeni, runs. laasti - ohuina kerroksina

850

-170 sm

-170 sm 867

I

Katsottuna itään

ALUEET 1,2 JA 3

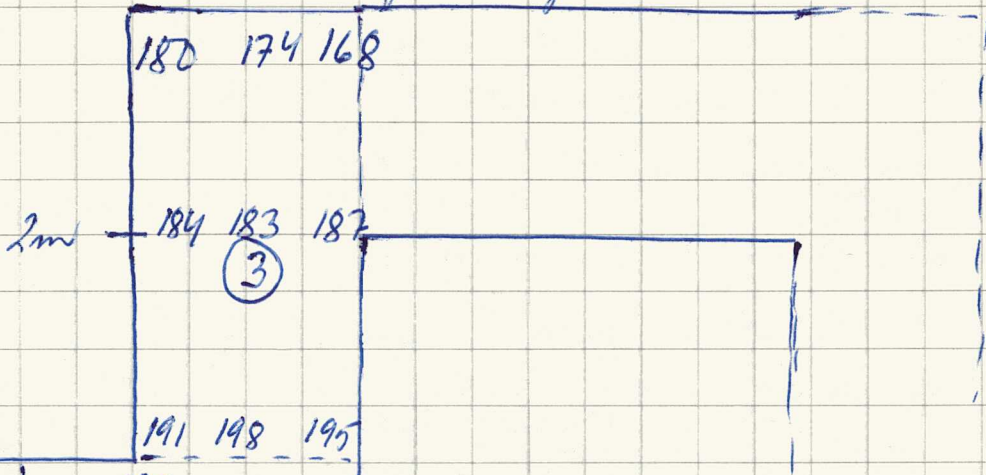
2.10.91

alue 1, 2, 3 pohjan
fason ~~korjaukset~~ ~~korjaukset~~

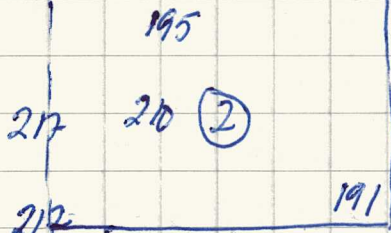
Ilmo Kjaln
deena Venle

postivaihtu

N ←

65 } 213 55 } 210
cm cm

Kone 10.08 + 5 = 1005

charman tirs = tarkastusmerkki
176

4m - 220 223 221

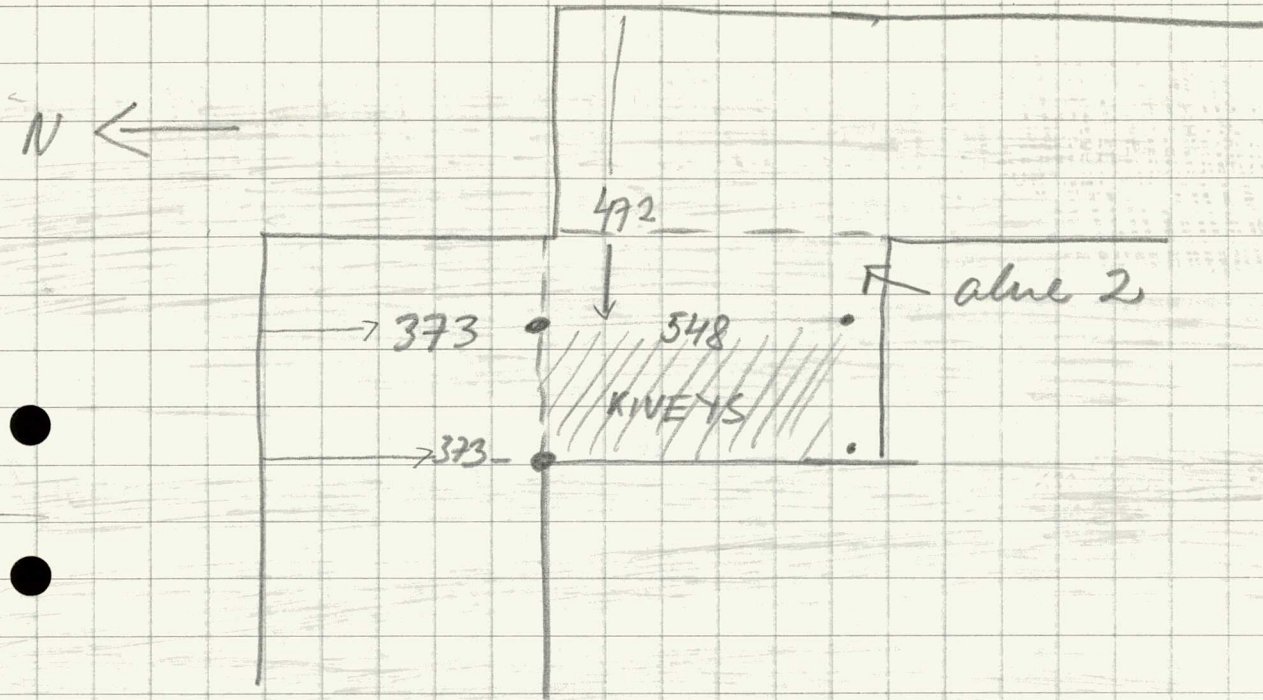
6m - 233 230 229

730 - 223 227 232

alue 2

Vivery

4.10.91

Vivery	alvean	polji: slinastr	373 cm
- " -	pöytä	"	548 cm
- " -	alvean	iti slinastr (pöytä v. v. str)	
492	cm		

ALUE 7 JA 8

9.10.91 musta maa

NV.

1:50

alue 8

I

muunnos puu (palmu) pit. 180, pers. 11 cm

Väline 10.00-37

Kaikkien kivien määrä

K = Kivi

Uarmasta masta - Uuistra

ndimari

Myyra

Kive kulumu 528 cm
tonni -
lud. muuttu

Kivien määrä muuttu
tonni -
Kallu muuttu 542 cm

Suuri porras-
tonni

alue 7 ja 8

11.10.91

1:50

paaja lu.

Kone 1000-28

L=huuti

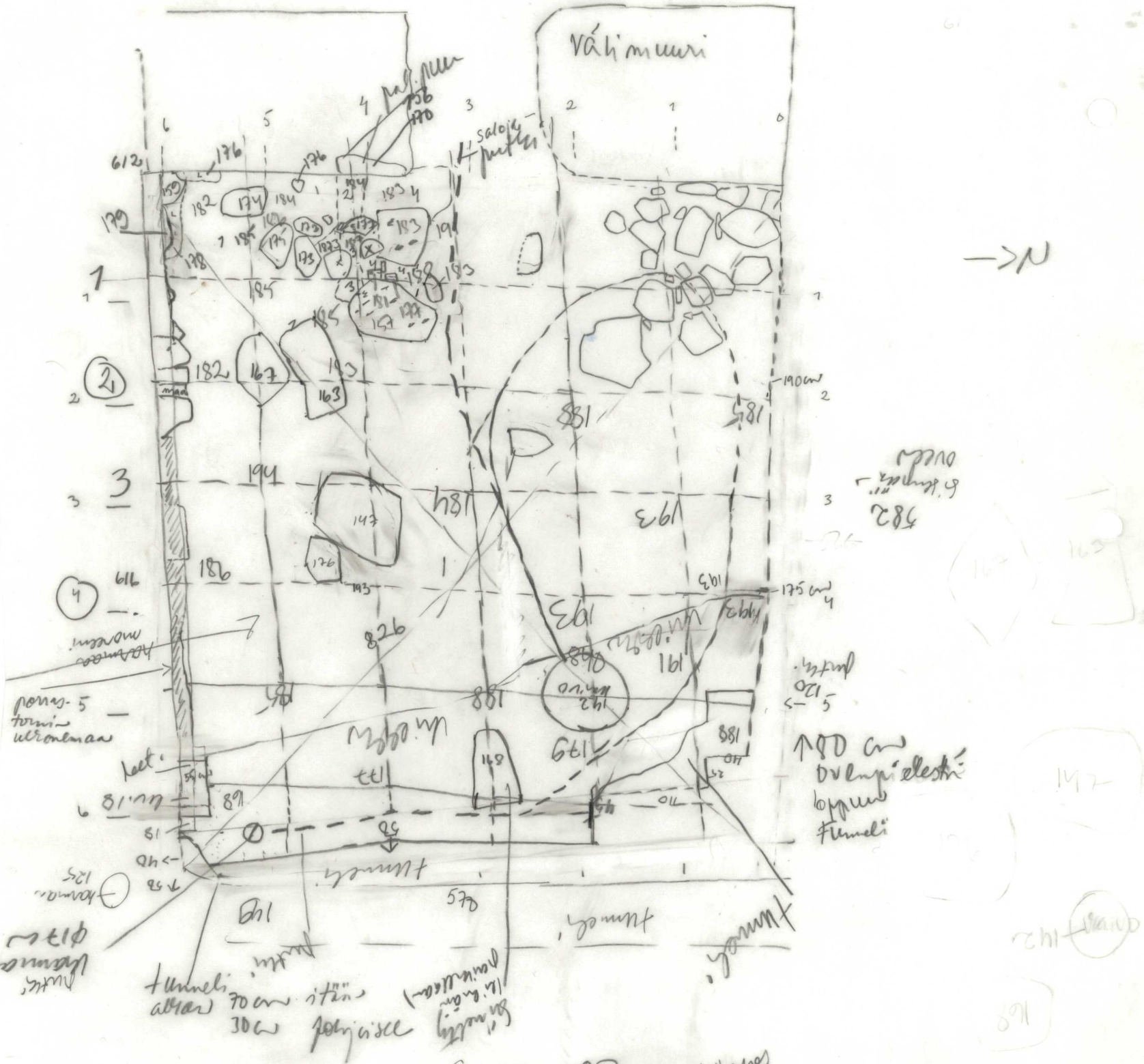
x = pistetty

1 = hamma
hieta + kivet

2 = liava

3 = purkuma

4 = paloma

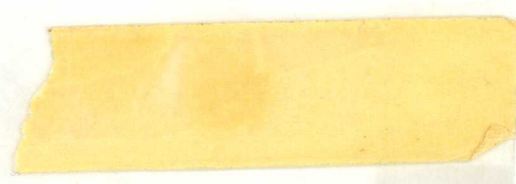

→ N

582
584

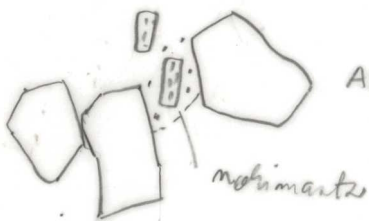
↑ 80 cm
DVL-pilesti
loppu
Fumeli

muuri + 858
 alim + 900
 muurin eteläkiwi
 150 ylä - pusew
 165 alim pintu

Tuus hines
pänhinau pika

11.10.91

ALUES

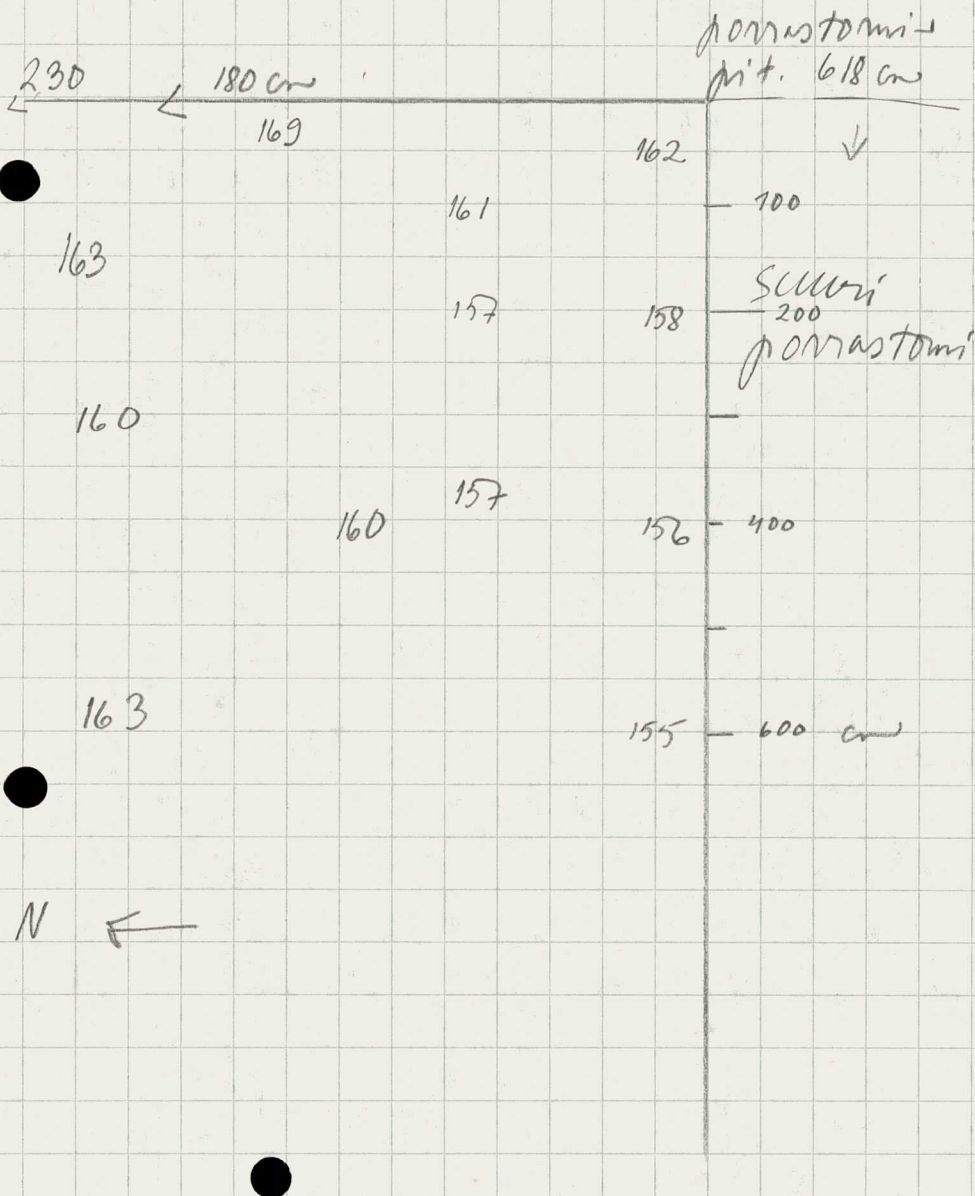
—
||
—

häävik
paljastui

1:50 dv

Tuuskun linna, Päälinna
Siväpiha 8.10.91 kalle 8

Pihakivetyksen korjennus
Kone +10.00

ALUE 9

POHJOISOSA

1:50
dv

ETELÄOSA

alue 9 Pohjan

Kone 10.50-12
23.10

22.10.91
Kone 1003

23.10
Kone 10.00-9

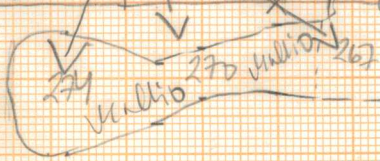
ohj. seinä

poikkipinnat

auton ovi

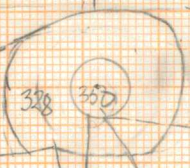
Pöytäpinnat

pylväsmäki
Mikro-ohjain
110 cm
kone

282

218

202

Kone 1004

208

putkilehti Kone 12

Saarensa putkilehti
Kone 850-57 = 793

putkilehti, kama-venttiili
ympäristö

halk. 40 cm
Kaivo (muovinen, musta)

M
M
Kone

alran 880

8m

10

12

eteläseinä

28.10.91

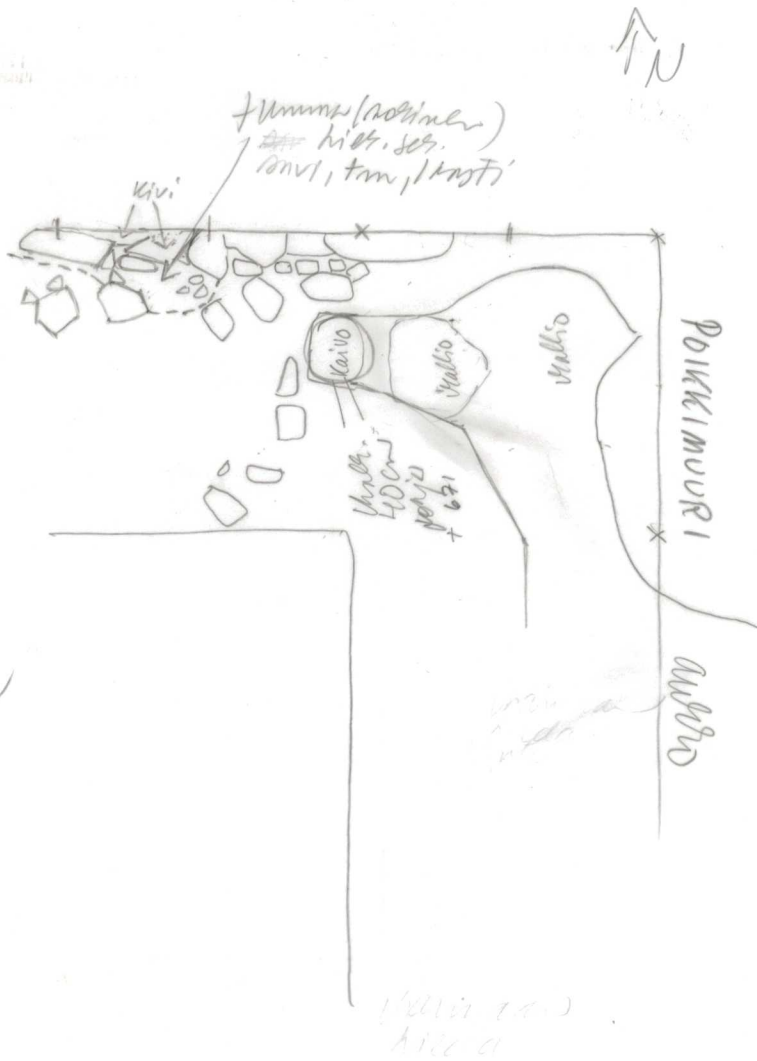
alue 9

Pohjassa

1:50 dv

III =

Ulkumetsän
vain kivistä
kittävän ajan

ALUE 10

ITXOSA

Alue 10

17504

1:50

dv

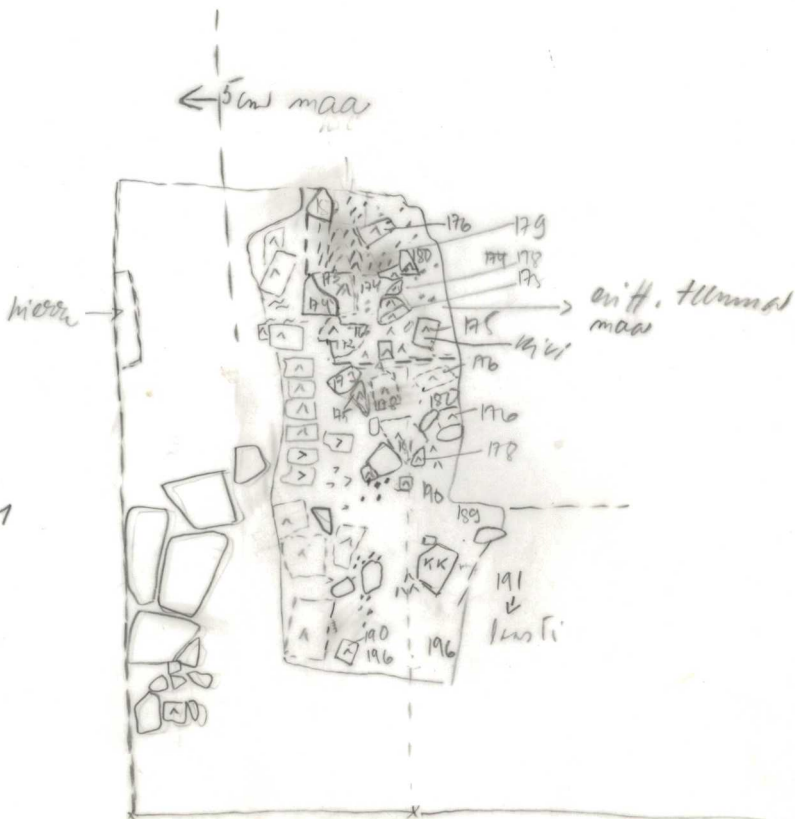
III kus =

tilialueita
kaivettina

Tuuskinen
Sisäpiha, pöytälinjat
alue 9. tilialue 1

6.11.1991

kuole 10.00

Turun linna

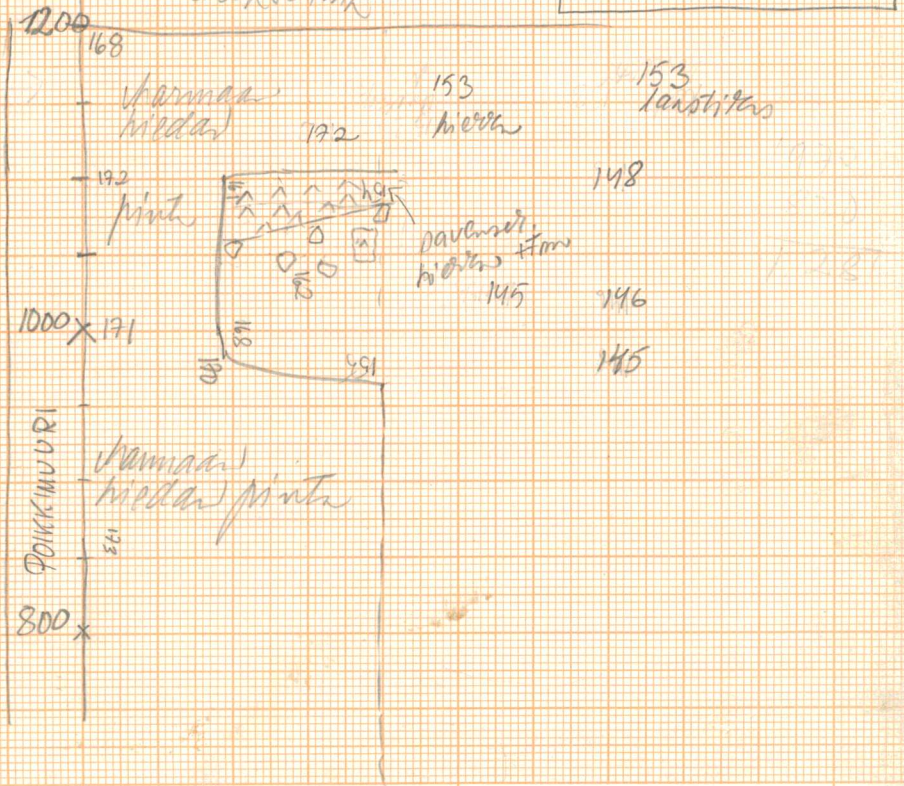
päälinna, sisipihvi

28.10.91

1:50 dw Iko

Elektroniikka

Kone 10.00-22

10.3.92

viene 1050

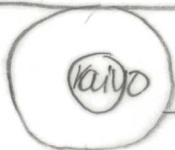
suuri porastorni

6m

8m

10

↖

261

261

etelä-
sivellä

ojan pohjan 10.3.92

kone 1000

alue 9,10 itäosa

224

262

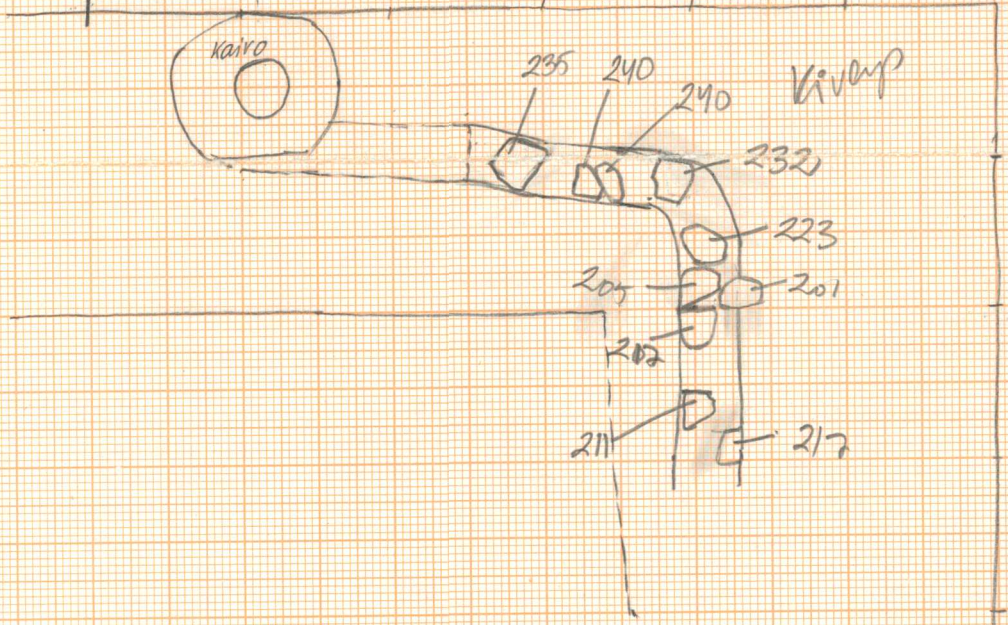
Maartta 6

↑ pohjois
↓

niittimäen
km 1 8 10 12

Suuri puuraotus

9.3.1992
Klo 10.00

sadevesijärven ja
alue 9, 10 rinteessä
Maivettä on linnatulleet kivet
eteläseinä

Maantta 5

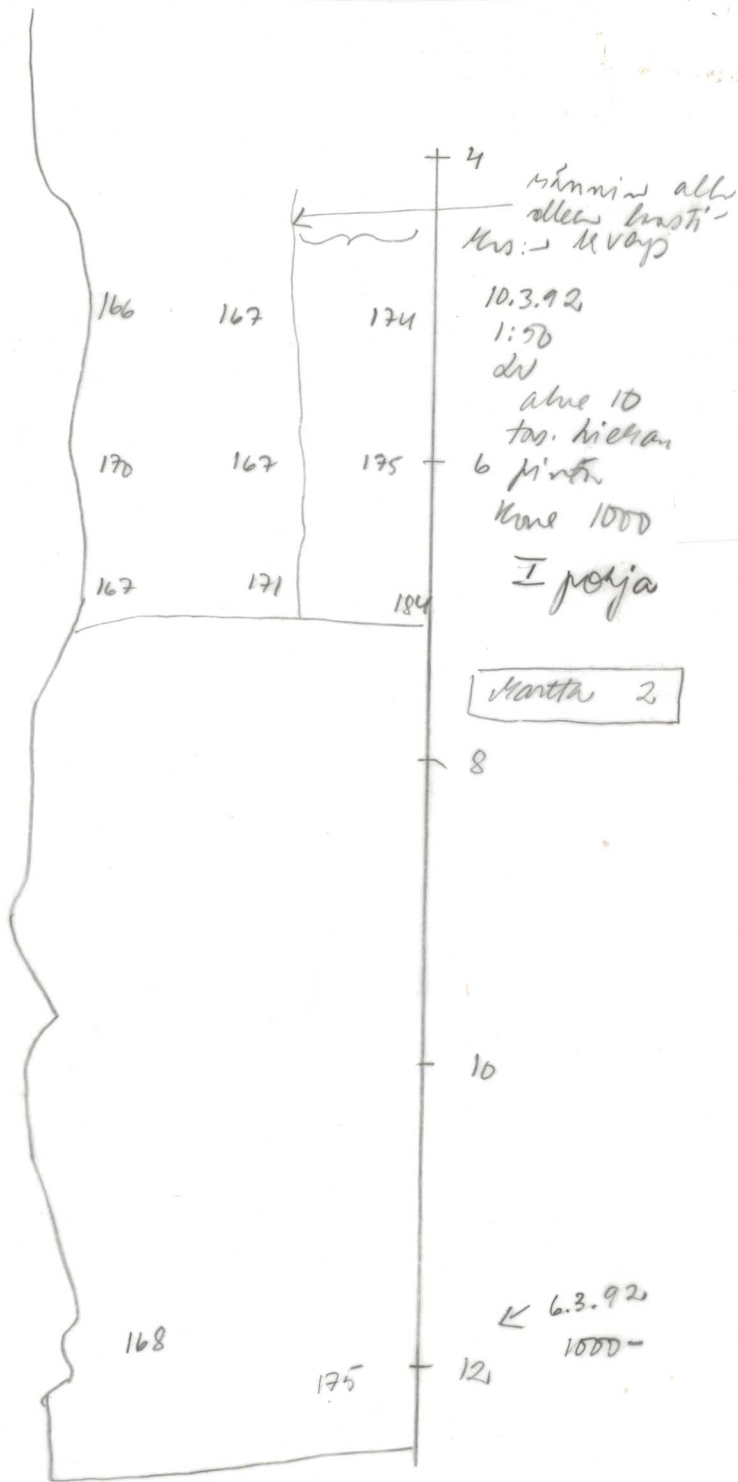
ALUE 10

UESUOSA

10.3.92

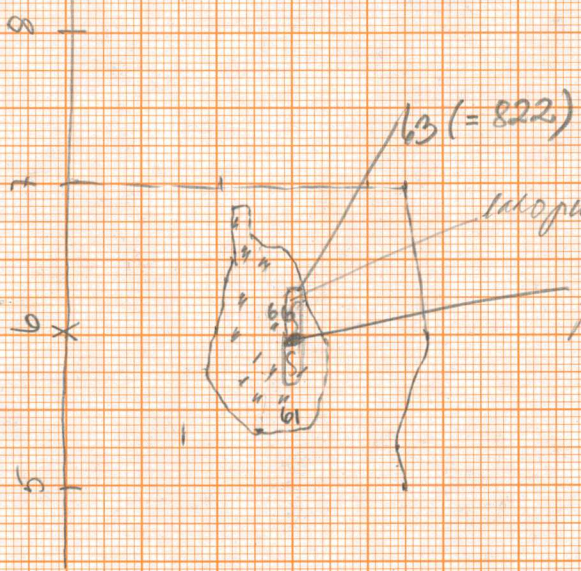
alue 10
Kerriosa

1

11

alue 10, (koti) /
Määrä (vähä)
kivi alue
16.3.92
alta määrä
Näköalasta
Kone 885

13,393

169

X = 150

Y = 600

Z = 816 / Kone 885

Kone 8

ALUE 10

LÄNSIOSA

Alue 10, Vestriosa

Turun linna
 päälinnan sisäpihan
 alue 10, karrion
 pinta, varitus (ulveys)
 5.3.92

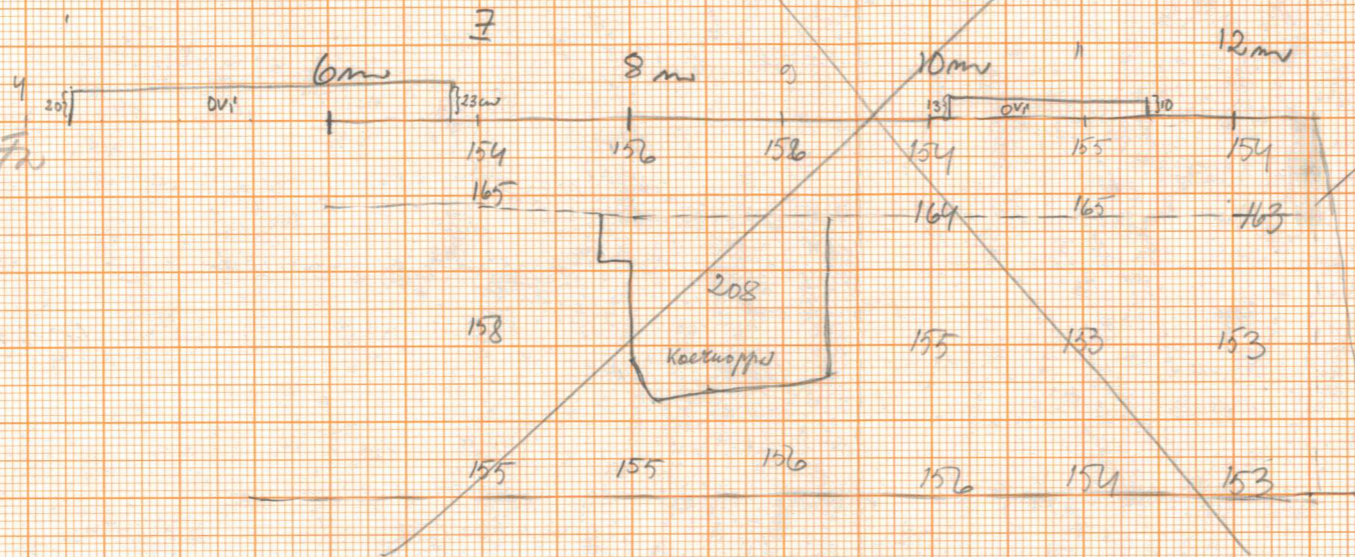
Vene 1:50
 DN

10.37-34
 = 1003

← itä Ilos pinta

Kivipinta
 (I krs)

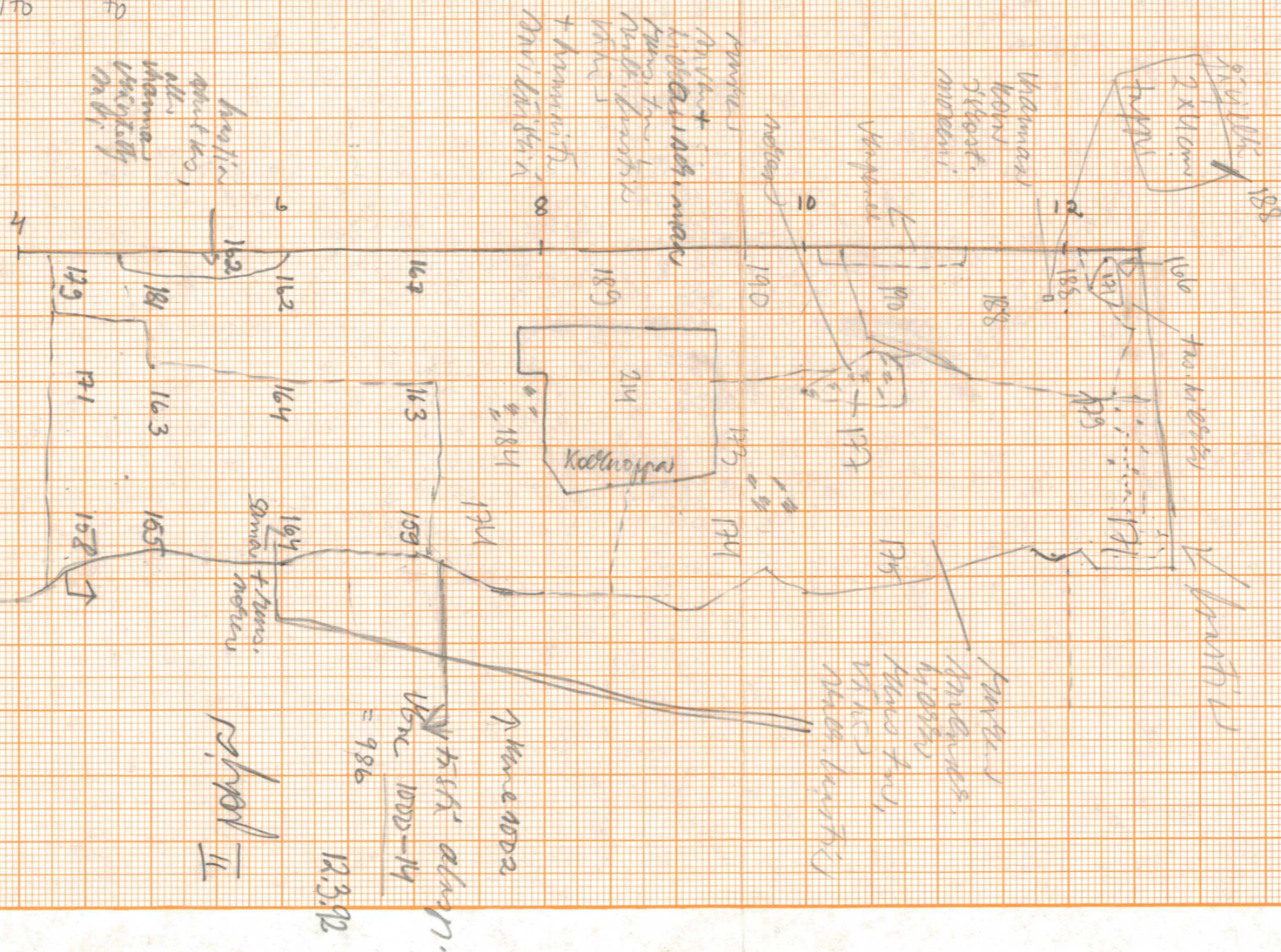
1253 kirkon pinta muutto

Vanttu 1

180 170 70

Turun linna
 päälinnan sisäpihan
 alue 10, karrion
 pinta, varitus
 6.3.1992
 Vene 1:50

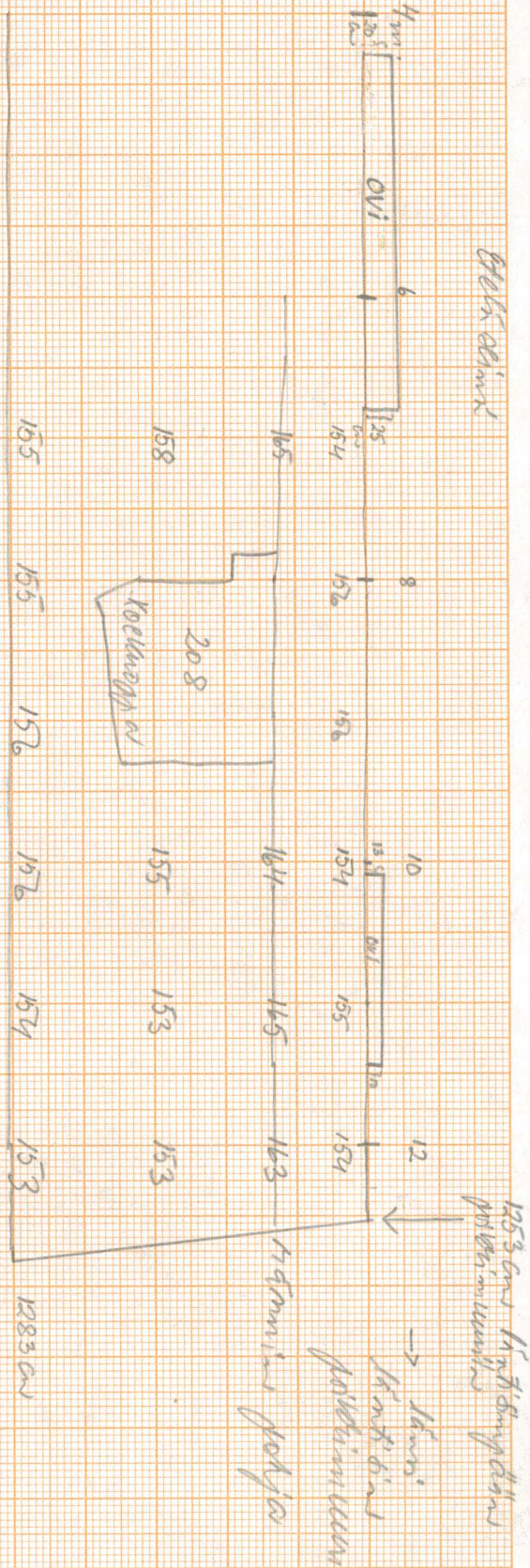

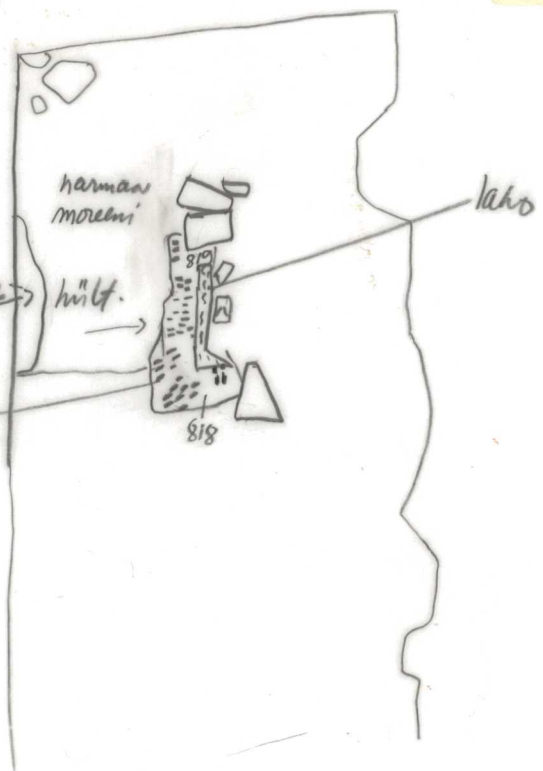
Vanttu 3

Vene 1:50
 DN
 12392
 = 986

Kone
 10.37 - 34 = 1003

Tuomi kinnas
 pöytäkirja 5.3.1997
 alue 10. kinnas
 pinta-ala (m²)
 5.3.1997 1:50

Uunus
 silt +
 hien.
 laasti,
 kivihiekka

alue 10
 kinnosa
 III k.
 18.3.92,
 1:50 k

Korvenleht laskettu

Maartti 9

Vellat, joutok t
 to, vähän kunnostu
 1 = kova, kammari
 moorin
 2 =

III = hiiransel
 ravi
 18.3-
 20.3.92 kome
 1037-59 =

IV

Uteh joutok
 katon linnat

Filenjalaja
 sena hiiraa
 tto
 (vähän saavet kamm)
 muullo hiir. se. saavet

* = seivel
 oavimassa
 tilat hiiraa

Kaartin no. 10

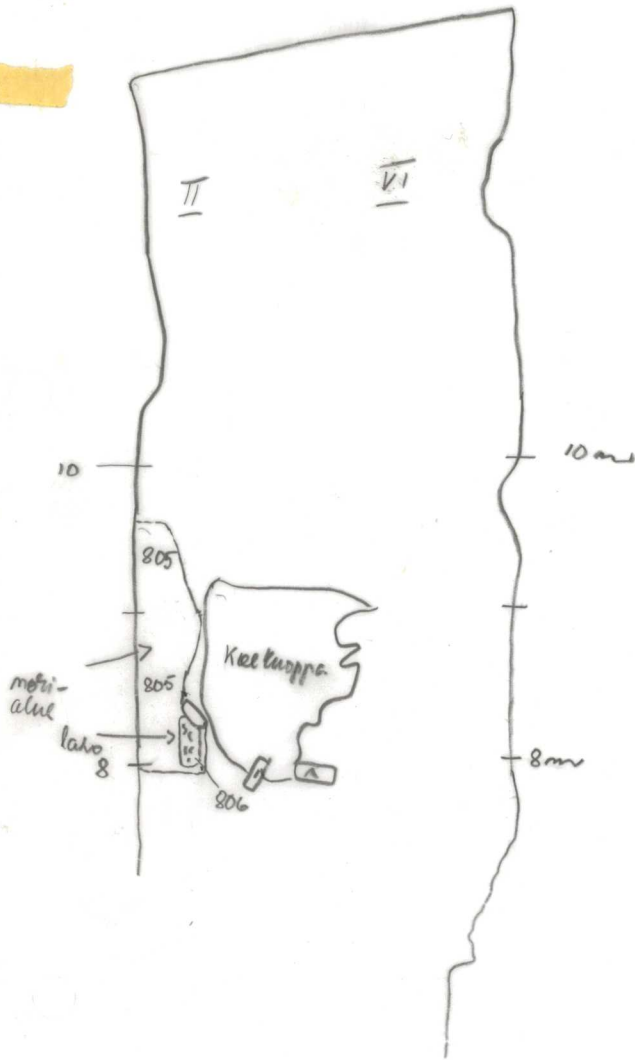
ei kaivettu

←
 III
 muullo sama
 kamm III koo

Tuusa linna
Sää 10, Vn rissa
III a ks, eteläinen
palomari

2.5.92

1:50 W

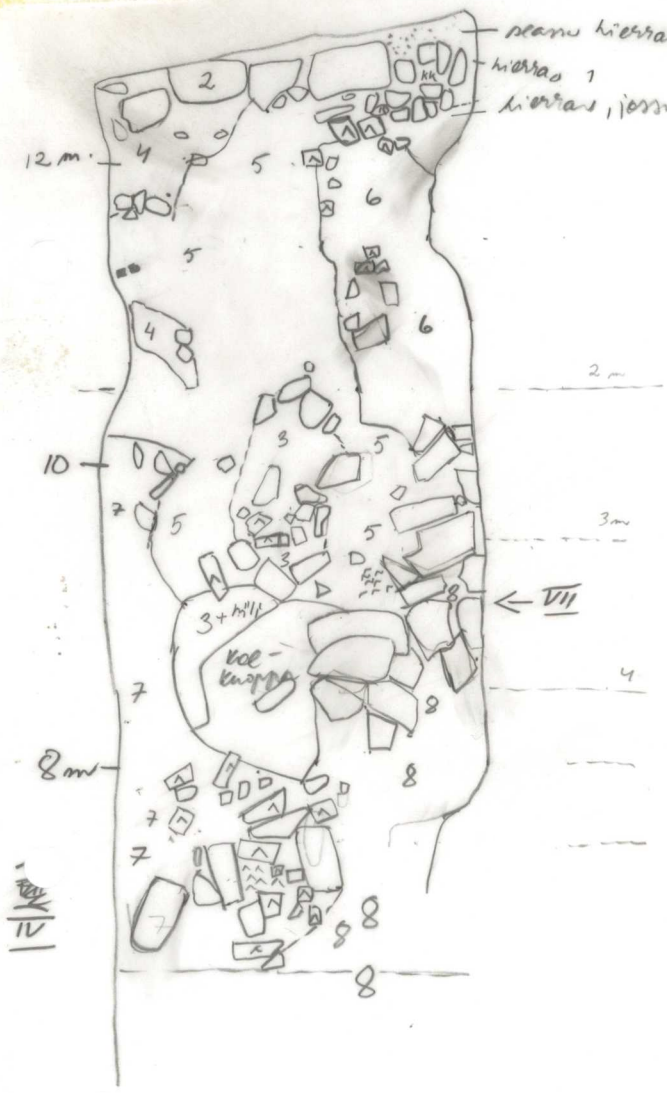
2 = viikse-kivi rüügi
 viikse

seamu kivistav kx = kivistav val paloj
 kivistav 1
 kivistav, jorru rüügi 3

4 = kivistav, rüügi + 7m
 + kivistav + kivistav = rüügi
 5 = kivistav rüügi
 + 7m
 6 = kivistav rüügi
 7 = kivistav rüügi
 maad, kivistav rüügi
 kivistav rüügi + 7m
 8 = kivistav rüügi

18.5.92
 Alue 10. Lõu rüügi
 dv. $\frac{VII}{IV}$
 k₂

vanitru

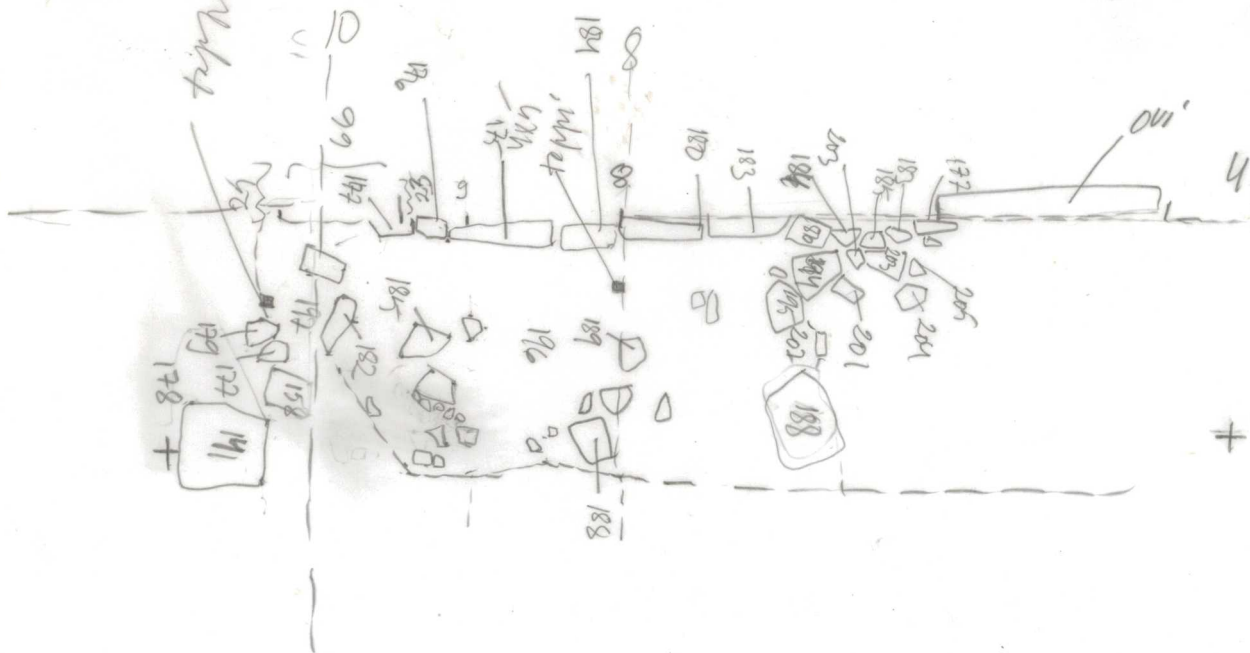

$\frac{VII}{IV}$

ALUE II

Time 10.00

trip 1/10

alme 11

1:50

dn

9.12.91

VII

=

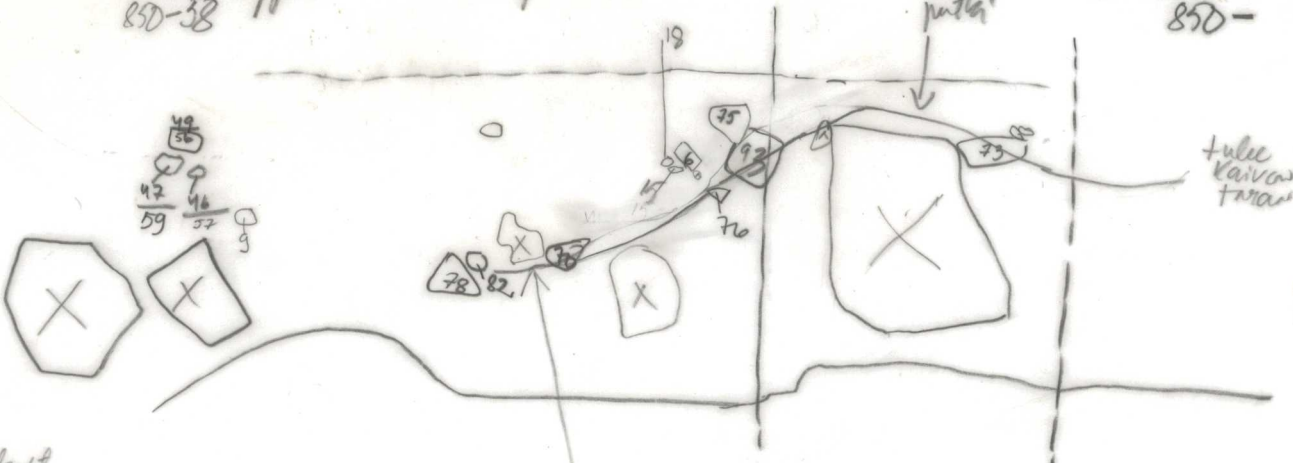
4.12.91

1:50
dv

VI

4.12.1991
piist.
Usvet
viikmärijuttu
tieltä
850-

laski alue
kroonin loppu
850-58 X = ei pistetty

piilut
luvat =
piinta + piilulutat = kiven pöyry
määntä

Väli on sahajärjestö
putkan oja on m. 850 - 70/75
ojan leveys m. 25 cm

3.12.91
alwell

dw

V

1:50

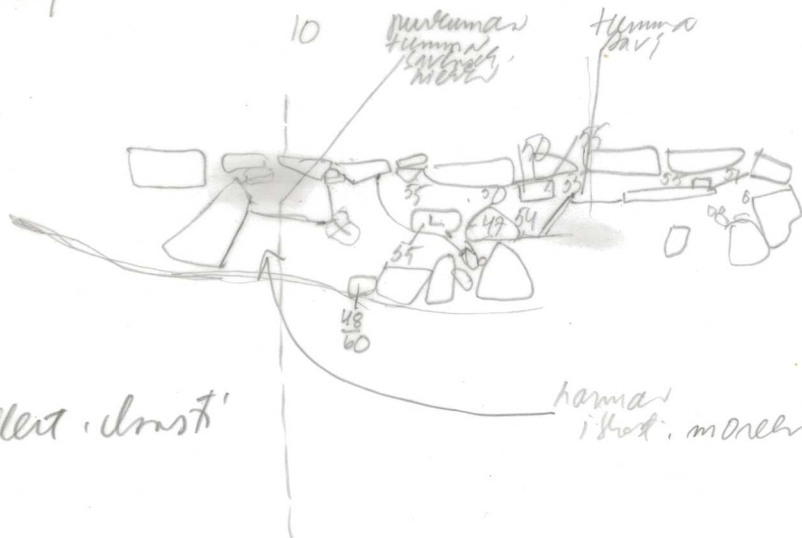
L = fullert. dinsti

10

purkumar
hymna
saveret
more

hymna
pavi

6m

hama
i hok. morehni

kone 850-

29.11.91

III

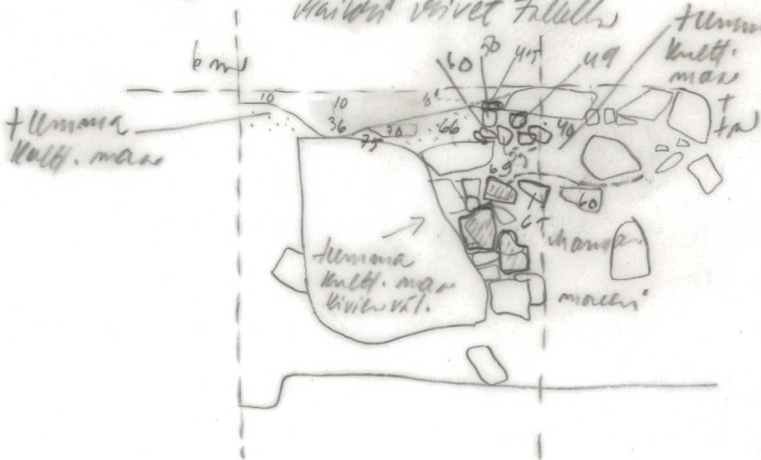
29.11.1991

abul 11-

dl.

1:50

undlet jinet Kivet
14vi jist. munden
Kaiden Kivet Fallets

18.11.91

puukamari =
Sivulampi,
hivetti + m
+ kasti

18.11.91

jäljennä = olimien ulkumena

jälj. olimien = alue II

1:50 kv

jälj. olimien

puukamari
hivetti + m.

ovi

I

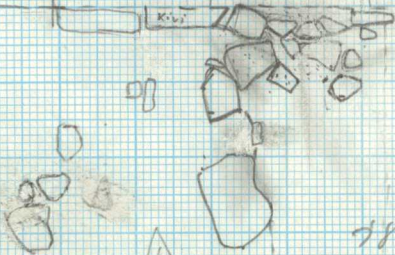
8

7

6

5

4m

puukamari, kivi
ihnost. moreeni +